

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ
ਰੀਜ਼ਾਇਨਾ
ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ
ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ
ਦੇਣ ਲਈ
ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਗਾਗੋਵਾਲ ਨਾਲ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

1 306 520 4313

ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ: 1 403 640 2000

The Punjabi Newspaper

ਪੰਜਾਬੀ

ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਰਚਮ
ਆਖਬਾਰ
Punjabi Akhbaar

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਹਰਬੰਸ ਬੁੱਟਰ 403 640 2000

Chief Editor : Harbans Buttar

Vol: 12 No: 284 Website : www.punjabiakhbaar.ca Email: editor@punjabiakhbaar.ca Friday, 23 January 2026

ਨਾਮਵਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦਾ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ

ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਛਾਣ 46 ਸਾਲਾ ਬਲਜਿੰਦਰ ਉਰਫ ਬਿੰਦਰ ਗਰਚਾ ਵੱਜੋਂ ਹੋਈ

ਸਰੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ) ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਬੀਸੀ ਦੇ ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਲਜਿੰਦਰ 'ਬਿੰਦਰ' ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਵੱਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਲਜਿੰਦਰ 'ਬਿੰਦਰ' ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਸਰੀ ਦਾ ਨਾਮਵਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗਰਚਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰੇ 176 ਸਟ੍ਰੀਟ ਦੇ 3500 ਬਲੋਕ 'ਤੇ ਮੋਰਗਨ ਕ੍ਰੀਕ ਮੈਡੀਕਲ ਫਾਰਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਬਿੰਦਰ ਗਰਚਾ ਇੱਥੇ ਆਊਟਡੋਰ ਵੈਡਿੰਗ ਵੈਨਿਊ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਿੰਦਰ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂਚਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ 40 ਐਵਨਿਊ ਦੇ 18900 ਬਲੋਕ ਲਾਗੇ ਇੱਕ ਸਾੜੀ ਗਈ ਕਾਰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟੇਡ ਹੋਮੀਸਾਈਡ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਟੀਮ (IHIT) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਰਚਾ ਦੀ ਮੌਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗੈਂਗ ਵਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀ ਅਤੇ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। IHIT ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ,

ਸੁੱਖੀ ਵੇਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਗਰਚਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੇ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਿੰਦਰ ਗਰਚਾ ਦੇ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਨਡੋਰ ਬੈਂਕ੍ਰਿਪਟ ਹਾਲ, ਲਿਮੋ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਕੰਪਨੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਬਿੰਦਰ ਗਰਚਾ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨਸ਼ਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਪੂਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਅੰਦਰ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਬਰਨ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਚਾ ਦਾ ਕਤਲ ਜਬਰਨ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, 2026 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 16 ਜਬਰਨ ਵਸੂਲੀ ਦੀਆਂ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਗ ਜੌਰਜ ਬੁਲੇਵਾਰਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। 2025 ਵਿੱਚ, ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 132 ਜਬਰਨ ਵਸੂਲੀ ਦੀਆਂ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 49 ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

AERO SIGN & PRINT INC.
RELIABLE AND AFFORDABLE
www.aerosign.ca

WHOLESALE CHANNEL LETTERS, LAWN SIGNS & PRINTING

403.764.7000

Email: sales@aerosign.ca 4852 50 Ave NE, Calgary, AB T3J 4L8

DA INDIA CURRY HOUSE
"We take food Seriously"

Dine-In | Pub | Takeout | Catering (Indoor and Outdoor)

ਇਥੇ ਮਸਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਚਿਕਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

10% Discount ON ONLINE ORDERS

www.daindiacurry.com
Ph: 306-522-1331

806 Victoria Ave, Regina S4N 0R6

Nav Immigration Services
Nav Immigration Services

- Student Visa • Worker Visa • Visitor Visa • Supervisa
- Permanent Residency Applications • PR Card Renewal
- Express Entry • Family Sponsorship • Refugee Applications
- Citizenship Applications • LMIA Applications • PNP

Giving my best for your success

Navjeet Kaur
Director, RCIC
(Regulated Canadian Immigration Consultant)

306-201-4464
Regina, SK navimmigrationservices@gmail.com

H&H TRANSPORTS INC.
1575 PARK STREET, REGINA

ਕਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Needs Driver for Canada, Prairies and Local Runs
Turn Pikes Runs Health benefits

- Great Mile Rate
- SINP/LMIA ਲਈ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- Home Time on Every Weekend
- Just CAN-USA Runs
- Long and Short Haul

HARRY 306-537-6403
GARRY 306-201-9222

Bullet Express Inc.

Now Hiring

We are hiring Company Drivers & Owner Operators for USA Open Board

SPECIAL OFFER

MUST HAVE

- Clean Driver Abstract and CVOR
- Clear Criminal Search
- Minimum 6 months verifiable experience

- Steady Mileage and Home time
- Bi Week Directly deposit
- Excellent equipment Dedicated to you
- Paid Border cross and waiting time after 2 Hours!

COMPETITIVE GREAT WAGES & REGULAR HOME TIME
COME INTO CHECK OUT OUR FAMILY, SEE OUR TRUCKS AND MEET OUR TEAM

BULLET EXPRESS INC, 1041 KEARNS CRES, REGINA
info@bulletexpress.ca 306-914-7733/647-221-4700

WE'RE IN THE PEOPLE BUSINESS, WE JUST HAPPEN TO DO MORTGAGES.®

Bob Dhindsa
Mortgage Associate & SK Regional Team Lead
306.596.5047
bob.dhindsa@vinegroup.ca

ਰੀਜ਼ਾਇਨਾ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੌਰਗੇਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਾਂਅ

VINE GROUP
MORTGAGE BROKERAGE
LTC. 512011

200 1965 Broad Street, Regina, SK S4P 1Y1

EVERY DAY AUTO SALES LTD

- Cars for Newcomers
- Used cars sale & purchase.
- Many cars available around \$10,000

ਹੁਣ ਹਰ ਕੋਈ ਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ

306 988 2200
1675 Winnipeg Street, Regina

ਕੈਲਗਰੀ ਵੋਮੈਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ 2026 ਦੀ ਪਲੇਠੀ ਮੀਟਿੰਗ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹੀ

ਕੈਲਗਰੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ) ਕੈਲਗਰੀ ਵੋਮੈਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜੈਨੇਸਿਸ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ 18 ਜਨਵਰੀ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ ਨੇ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਸਭਾ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ 16 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ (ਫੈਮਲੀ ਡੇ) ਵਾਲੇ ਦਿਨ "ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ" ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਫਾਲਕੋਨਰਿਜ਼ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 11100 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਭਾ ਦੇ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸੁਹਾਵਨੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਈਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀਨੀਅਰਜ਼ ਸਸਕਤੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਬਾਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਯੋਗਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੁਇਜ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਫ਼ਾਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਬਾਰੇ ਸੁਆਲ ਜਵਾਬ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਸਕਿੱਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਵੀਆਂ ਆਈਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮੁਹਾਲੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪੋਤੀ ਰਹਿਮਤ, ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਥਰੀਕੋ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਗੁਰਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਈ। ਮੁਖਤਿਆਰ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਪੁਰਬਾ ਨੇ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਬਲਦੇਵ ਕੌਰ, ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਜੌਹਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਸੱਗੂ ਅਤੇ ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਰੌਣਕਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇੰਦੂ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਬੂਟ ਪਾਲਸ਼ਾਂ ਕਰੀਏ ਗਾਣੇ ਤੇ ਡਾਂਸ ਕਰਕੇ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਰਨ ਕਲਸੀ ਨੇ ਸੈਕਸਪੀਅਰ ਦੇ ਲਿਖੇ ਟੋਟਕੇ ਸੁਣਾਏ। ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ 42 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਾਨ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕਰ ਦਿਖਾਏ ਜੋ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਚਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੀ।

Queen's UNIVERSITY

Graduate Diploma in Immigration and Citizenship Law

ਔਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ

immigrationdiploma.ca

Sunder Building Supplies Ltd.
We believe in quality

- CRC Roofing Supplies
- Drywall, Insulation
- Sound Control Products
- Stucco, T-Bar Ceiling
- Manufactured Stone
- Steel Studs &
- Accessories

Stucco Paper Flashing Wiring

Nirvair Singh Johal
403-690-8700

Bhajan Singh Johal
403-561-0227

Free Estimate BEST Rates

3875 - 108th Avenue NE Calgary.

TAJ FURNACE CLEANING

We do Furnace & Carpet Cleaning

ਗੀਟ ਸਿਸਟਮ (ਫਰਨਿਸ) ਦੀ ਸਾਫ਼ ਸਫ਼ਾਈ ਹਰ ਸਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐ!

ਜੇਕਰ ਫਰਨਿਸ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਹਿਰ ਟੀਮ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

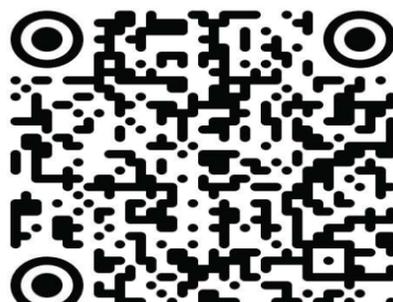
ਪਰ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਸਫ਼ਾਈ ਕਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਈ ਕਰ ਲੈਣੀ ਐ, ਇਹਦੇ ਲਈ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

403-672-4500

✉ tajfurnacecleaning@gmail.com

📍 20 Saddleland Crt NE, Calgary AB T3J 5J5

ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਐਪ ਫਰੀ ਡਾਊਨ ਲੋਡ ਕਰੋ

App Store

Play Store

SALE LEASING WARRANTY

212 - 6958 76 Ave NW, Edmonton

+1-416-560-2250, +1-780-904-0005

www.coldirontrucks.com

WE BUY, WE SELL TRUCKS & TRAILERS

ਅਰਪਨ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਦਸਮੇਸ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਕੈਲਗਰੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ) ਅਰਪਨ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਪਲੇਨੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਬਿੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੋਸੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਸਰੂ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਸੋਗੀ ਖਬਰਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਨਾਮਵਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ, ਜੈਤੋਗ ਸਿੰਘ ਅੰਨਤ ਅਤੇ ਕੈਲਗਰੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਕੋਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਦਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀਆਂ ਵੀ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਛੋੜਿਆਂ ਰੂਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨਧਾਰ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਦਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਅਤੇ ਜੈਤੋਗ ਸਿੰਘ ਅੰਨਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਬੀਬੀ ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਢਾਅ ਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਤਨਾਮ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਜੌਹਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਘੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ

ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਮਛ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਾਂਗਟ ਨੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਵਿਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨਿਘਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਹੁੰਝਣ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੁੱਲਟ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭੁੱਚੇ, ਡਾ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੂਰ, ਪੈਰੀ ਮਾਹਲਾਇੰਜੀ: ਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਮਾ: ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਮਾਨ, ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ, ਡਾ: ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਾਨ, ਜੈ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਗ, ਨੇ ਮੰਚ ਉਪਰੋਂ ਹਾਜ਼ਿਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਢਾਅ ਨੇ ਪਾਰਸ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਕਬੂਲ ਰਚਨਾ 'ਕਿਉਂ ਫਤੀ ਸਿਪਾਈਆਂ ਨੇ, ਭੈਣੋ ਇਹ ਹੰਸਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ' ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦਰਦ ਮਈ ਸੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਰੰਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਬਿੰਦ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 'ਕੈਲਗਰੀ

ਵੋਮਿਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਲਗਰੀ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਆਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਗਫਲੀ ਤੇ ਰਿ-ਤੀਆਂ ਦੇ ਬੈਗ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਗਏ।

ਰਾਜਾ ਨਾਭ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਡੇਰੇ 'ਚ ਮਰਿਆਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ: ਗਿ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ)- ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 328 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਿਟ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਚਾਈ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜੋ ਰਾਜਾ ਨਾਭ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿਖੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮਰਿਆਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਅਤੇ ਉਥੋਂ 169 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਸਿਟ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਈ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਮਰਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਉਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਕਿਥੇ ਵੀ ਸਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਥੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਜਾ ਕੇ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਥੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਹੈ ਉਸ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿਚ ਕਮੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਮਨ ਬੁੱਟਰ ਜਾਂ ਸਿਮੀ ਪੰਧੇਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।

403-232-6220

ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਟਰੀ ਪੈਕਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ (ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਚਲੇਗਾ)

ਕੰਮ ਸਾਰਾ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸਟੈਂਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਬੰਧ ਹੈ

ਕਲਾਸ 4 ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ

ਕਾਲ ਕਰੋ:

1 250 319 7263

SUPERVISA Medical Insurance

ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ

SERVICES

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Critical Illness Insurance
- Disability Insurance

Punjab Insurance Inc

ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਦੱਸਣਗੇ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਉਹੀ ਮਿਲਣਗੀਆਂ

403 404 3500

sidhu.harpreet@gmail.com

Harpinder Sidhu
REGIONAL MANAGER

Lovepreet Sidhu
REGIONAL MANAGER

ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡੋਰਾਂ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਪਤੰਗ ਦੀ ਹੀ ਡੋਰ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ

ਹੁਣ ਠੰਡ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਪਤੰਗਾਂ ਉਡਾਣ ਦੀ ਰੁੱਤ ਆਉਣੀ ਹੈ, ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ ਦਾ ਰੋਲਾ ਪੈਣਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ ਦੇ ਜਖਮੀ ਕੀਤਿਆਂ, ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਸਮੇਂ ਕੋਠਿਆਂ ਤੋਂ ਡਿੱਗਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਬੋਲਟ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਤੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਡੋਰਾਂ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਲਈ ਖਬਰਾਂ ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਏ ਲਈ ਪੋਸਟਾਂ ਬਣ ਕੇ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਨਗੀਆਂ, ਬਦਨਸੀਬ ਲੋਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਬਾਕੀ ਦੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਪਤੰਗਾਂ ਤੋਂ, ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ ਤੋਂ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ/ ਪੋਸਟਾਂ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਨਗੇ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਕੁੱਝ ਕੁ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਤੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਮੋਟੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ ਨਾ ਵਰਤਣ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਸਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ, ਪਰ ਪਰਨਾਲਾ ਉੱਥੇ ਦਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ, ਹਰ ਸਾਲ ਪਤੰਗ ਉਡਣਗੇ, ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ ਵਿਕੇਗੀ, ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਕੱਟੇਗੀ, ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਪੰਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਟੇਗੀ, ਬੱਚੇ ਕੋਠਿਆਂ ਤੋਂ ਡਿੱਗਕੇ ਅਤੇ ਡੋਰਾਂ ਹਾਈ ਬੋਲਟ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮਰਨਗੇ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣੀ ਹੀ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਸੱਥਰ ਵੀ ਵਿਛ ਜਾਣ। ਪਤੰਗਾਂ ਉਡਾਉਣ ਅਤੇ ਪਤੰਗਾਂ ਕੱਟਣ (ਲੁੱਟਣ) ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾੜੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਓਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾ ਪਤੰਗਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨਿਆਂ ਰਾਹਗੀਰਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਡੋਰਾਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਸੱਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਪੁਰ
ਮੋਬਾਇਲ-94170-23911

ਕੀ ਆਮ ਰਾਹਗੀਰਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਖੋਅ ਬਣੇ ਇਹਨਾ ਪਤੰਗਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾ ਉੱਤੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ? ਇਹ ਪਤੰਗ ਨਾ ਉਡਾਉਣ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾ ਗੁਆ ਕੇ ਵੀ ਪਤੰਗ ਉਡਦੇ ਰੱਖਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣ ? ਕਰੋਨਾ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪਤੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ? ਜੇ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਉੱਤੇ ਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਕਾਲਾਬਜ਼ਾਰੀ ਵੀ ਖਤਮ, ਰਾਹਗੀਰ, ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਨਾਲੇ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਫੜਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੌਖੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੰਗ ਨੇ ਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਡਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਸੇਗਾ, ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਡਦਾ ਪਤੰਗ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਡੋਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦੇਵੇਗਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਾਰੇ ਝੱਟ ਹੀ ਫੜੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਾਲੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹਨਾ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਵਾਲੇ ਪਤੰਗਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡੋਰਾਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਰਲ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਪਤੰਗਾਂ ਦੀ ਹੀ ਡੋਰ ਕੱਟ ਦੇਈਏ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਾਡੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੀਏ, ਤਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ, ਜੋ ਪਰੰਪਰਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਉਸ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਦੇਰ ਕੀਤਿਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਹੈ।

TIMMY SHARMA
AUTO MAKERS, WARIS PRODUCTIONS, TIMMY SHARMA, AUTO WORLD SALE,
PARWAZ ENTERTAINMENT, & AR ENTERTAINMENT PRESENTS

ਬੰਦੇ ਬਣੇ ਬੰਦੇ

WRITTEN & DIRECTED RANA RANBIR
CO-ACTOR RAJVIR BOPARAI

MC JASWANT SHARMA

TICKET AVAILABLE ONLINE AT
WERKLUNDCENTRE.CA

DOOR OPEN 05:00PM
SHOW START 06:00PM

Sunday 29 MARCH 2026

VENUE JACK SINGER CONCERT HALL

Talwinder Parmar : 403-805-0102
Sukh Tiwana : 403-430-0030
Timmy Sharma : 403-992-8192

CUSTOM CABINETS

SPECIALIST IN

CUSTOM KITCHEN, BARS, WASHROOM VANITY,
CLOSET & ALL COMMERCIAL MILL WORK

BUILT GARAGE,
GARAGE DOOR INSTALLATION,
NEW HOUSE FRAMING,
OLD HOUSE EXTENSION & ANY OTHER
ADD ON CONSTRUCTION WORK,
BASEMENT DEVELOPMENT

PROFESSIONAL
CONSTRUCTION LTD.

PAUL SEKHON

403 701 4947, 403 829 5000

www.hmphone.com

ਜੇ ਕੌਸਕੋ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁੱਧ ਵਾਲੀਆਂ ਕੈਨੀਆਂ, ਪੈਪਸੀ, ਕੋਕ, ਜੂਸ, ਲਿਕਰ ਲੈਣ ਚੱਲੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਪਈਆਂ ਖਾਲੀ ਕੈਨੀਆਂ ਅਤੇ ਜੂਸ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਵੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਓ

ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਤਲ ਡਿਪੂ ਹੁਣ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਸਟੋਨੀ ਟਰੇਲ ਤੋਂ 17 ਐਵਨਿਊ ਚੈਸਟਰਮੀਅਰ ਵੱਲ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਹੀ ਕੌਸਕੋ ਸਟੋਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਖੁੱਲ ਗਿਆ।

ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ/ਬੋਤਲ ਸੈਂਟਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ

East Hill Bottle Depot Ltd.

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਸਟਾਫ਼

Call: 403 975 0128

55 East Hill Blvd (Front of new Costco at 17 ave SE.) Calgary(AB)

ਚੈਸਟਰਮੇਅਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੀਟ ਖਾਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਚੈਸਟਰਮੇਅਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੇਕਸਾਈਡ ਮੀਟ ਮਸਾਲਾ ਵਾਲੇ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਕੁੱਕ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮੀਟ, ਮੱਛੀ, ਮੁਰਗਾ, ਬੱਕਰਾ ਘਰ ਲੈਜਾ ਕੇ ਖਾਣ ਲਈ 20 ਕੁ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Wings Special

Every Tuesday and Wednesday

10% OFF

On 3 Labs

ਬੱਕਰੇ ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਦਾ ਅਚਾਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤਿਆਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

Special Discount for Birthdays & Parties

LAKESIDE MEAT MASALA

Now Serving Cooked Marinated Meat, Fish and Chicken

587.470.4000

202, 175 Chestermere Station Way Chestermere, AB T1X 1V2

ਸੁਪਨਿਆਂ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਦਰਮਿਆਨ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਗੀ
9815802070

ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 2047 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲ, ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਲੋਕ ਮਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਸੁਪਨੇ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

24 ਦਸੰਬਰ 2025 ਤੋਂ 6 ਜਨਵਰੀ 2026 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਭਾਗੀਰਥਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਠ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੈਂਕੜੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣੇ ਪਏ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ 2024-25 ਵਿੱਚ 'ਸੁਪਰ ਲੀਗ' ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਭਰਿਆ ਪਰ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਤਗਮੇ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਇੰਦੌਰ ਦਾ ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਜਦੋਂ ਖ਼ਬਰਾਂ 'ਚ ਆਇਆ ਹਕੀਕਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪੂਰਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿੰਨੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ 2026 ਵਿੱਚ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੇ 22 ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 26 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਫੈਲਾਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ 2500 ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋਏ ਵਿਖਾਏ ਗਏ, ਜਦ ਕਿ 34 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਦਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਹਨਾਂ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉਤਨੇ ਹੀ ਬੇਹਾਲ ਹਨ, ਜਿਤਨੇ ਅਤਿ-ਗਰੀਬ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਸਚਾਈ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਸਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਤਬਦੀਲੀ ਤਦ ਆਏਗੀ, ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਬਸਤੀਆਂ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਤਿ-ਪਛੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਰੀਬ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਜੋ ਪੂਰਾ ਜੀਵਨ ਭੁੱਟਪਾਥਾਂ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹੋ-ਜਿਹੀਆਂ ਗੰਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ, ਨਾ ਚੰਗੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ।

ਅੱਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿੱਲ ਭਰਨੇ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹੋਰ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੀਖ ਨਹੀਂ ਮੰਗਣੀ ਪੈਂਦੀ। ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਚ ਫ਼ਰਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਕਿ ਤਕਨੀਕਾਂ 'ਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇੰਦੌਰ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਗਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ?

2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ, ਹਕੀਕਤਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਨ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁੱਲ ਅਬਾਦੀ ਤਾਂ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਤਦ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਕਿਵੇਂ ਮੀਟੀਏ ਕਿ ਕੁੱਲ 144 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ? ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ 2818 ਡਾਲਰ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਗਭਗ ਸਿਫ਼ਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਜਪਾਨ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਦੇਸ਼ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹਨ। ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਇਹੋ-ਜਿਹਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇ, ਉਦਯੋਗਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੋ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ ਉੱਚੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਫਿਨਲੈਂਡ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਅਤੇ ਨਾਰਵੇ ਹਨ। ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਉਪਰਲੀਆਂ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. 7 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ, ਚੀਨ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵੱਡੇ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਭਾਰਤ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹਾਲੀ ਵੀ ਨਿਮਨ ਮੱਧ ਆਮਦਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ 137 ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਆਮਦਨ 'ਚ ਨਾ-ਬਰਾਬਰਤਾ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਦਾ ਇਹ ਪਾੜਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਅਮੀਰ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਨਾ-ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ ਕਿੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਹੋ-ਜਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਉਹ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਖ ਕਿਹੋ-ਜਿਹੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਜਪਾਨ, ਜਰਮਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਤੀਜਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਬਣਨ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ

ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਰਿਹਾ। ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਧੁਰਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਗੁਣੀ ਜਿਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਬੁਢਾਪਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਸੈਂਕੜੇ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਦੁੱਬਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮਾਪੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਪੇਟ ਦੀ ਅੱਗ ਬੁਝਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤਸਵੀਰ ਅਤਿਅੰਤ ਭਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ 2025 'ਚ 3 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1000 ਪਿੱਛੇ 42 ਬੱਚੇ (2020 ਦਾ ਡਾਟਾ) ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਾਰਨ ਸਿੱਧਾ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਭੈੜਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪਸਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰੀ ਰੋਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਇਨਸਾਫ਼। ਸੁਚੱਜੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਖਲਾਅ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀ। ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਕਨੂੰਨ, ਲੋਕਤੰਤਰ, ਬਰਾਬਰੀ, ਇਨਸਾਫ਼ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਧਰਮ ਦੇ ਲਬਾਦੇ ਹੋਣ ਦਫ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਬੇਈਮਾਨ ਸਿਆਸਤ ਉੱਭਰੀ ਹੈ। ਹੋਂਦਝਬਾਜ਼ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਿਊਣਾ ਦੁੱਬਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਕੇ, ਸਭ ਕੁਝ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਦੀ ਕਿਰਤ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣਾ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਟਾ- ਸਮਾਜ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੁੰਘੜਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ 'ਤੇ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤੀ

ਸਾਧਨਾਂ ਸਮੇਤ ਖੇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਸੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਡਾਕਾ ਆਮ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੀੜਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਧਨ ਘੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸ਼ੇਖਰਿਚੱਲੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵਾਂਗਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਦ ਤੱਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਅਧੂਰੇ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ।

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਵੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਿਹੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ 'ਚ ਪਾੜਾ ਵੱਧ ਕਿਉਂ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਭਾਰਤ ਵਰਗੀ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਰੀਬ 40 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਮਹਿੰਗਾ ਇੱਕ ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਆਰਥਿਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਕਿੱਥੇ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ "ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ" ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਏਗਾ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੀ ਹੋਏਗਾ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੌਵੇਂ ਸਾਲ 2047 ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਬਾਦੀ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਸਮਾਨਤਾ ਘਟਾਉਣੀ ਹੈ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਵਪਾਰ ਲਈ ਨਵੇਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਸਿਰਜਣੇ ਹਨ। ਚੰਗੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ- ਬੱਚੇ, ਨੌਜਵਾਨ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਭ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਤੁਲਿਤ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 78 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ, ਗਰੀਬ-ਗੁਰਵੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋ ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਈ ਸਾਰਥਿਕ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਉਹ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਤਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ "ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ" ਬਣੇਗਾ।

ਉੱਥੇ ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਤੇ ਸੰਕਲਪ ਤਾਂ ਤਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਵਧੀਆ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰਾਨਾ ਯਤਨ ਹੋਣ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹੋਣ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਦੰਭ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਹੋਵੇ, ਸਖ਼ਸ਼ੀ ਉਭਾਰ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਭਾਗ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਇਹ ਲੋਕ-ਸੁਪਨੇ ਹਕੀਕਤ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਆਪ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ
403 640 2000
punjabikhbaar@gmail.com

This disclaimer informs the readers of 'the Punjabi Akhbaar' that the views, thoughts, and opinions expressed in the texts belong solely to their authors, and not necessarily to the author's employer, organization, committee or other group or individual, and the Editor and Publisher of this Newspaper. The concerned companies that advertise in this News Paper are responsible for the content, information, price, warranty, guaranty, quality etc. and not 'the Punjabi Akhbaar'. The Editor reserves the right to edit or not the articles, reports and/or news published herein.

-Editor

ਨੋਟ: "ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ" ਵਿੱਚ ਛਪਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ, ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। "ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ" ਵਿੱਚ ਛਪਦੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ, ਸਬੰਧਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਾਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸਬੰਧੀ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਬਾਰ ਹੈ। "ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ" ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹਰ ਰਚਨਾ, ਰਿਪੋਰਟ, ਜਾਂ ਖਬਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਡਿਟ ਜਾਂ ਨਾ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

- ਸੰਪਾਦਕ

ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕੈਲਗਰੀ 208 #10 -4774 Westwinds Drive NE Calgary (AB) T3J 0L7 Canada: 1 403 640 2000, editor@punjabikhbaar.ca

ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੰਥਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ: ਪ੍ਰੋ. ਸਰਚਾਂਦ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ

ਗਿਆਨੀ ਗੜਗੱਜ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਸਿਧਾਂਤਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ। ਗਿਆਨੀ ਗੜਗੱਜ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਪੱਕਤਾ ਵਾਲੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ)- ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਪ੍ਰੋ. ਸਰਚਾਂਦ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਯੂ.ਕੇ. ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨੀ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਗੈਰ-ਸਿਧਾਂਤਕ, ਆਪਹੁਦਰੇ ਅਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਕਿਹਾ। ਪ੍ਰੋ. ਖਿਆਲਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ, ਗਿਆਨੀ ਗੜਗੱਜ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਸਿਧਾਂਤਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਪੱਕਤਾ ਵਾਲੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਥਾਈ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰੋ. ਖਿਆਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 6 ਦਸੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂ.ਕੇ. ਦੀ ਅਖੱਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਨਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਹੂਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਣ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੁਲਾਏ, ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੰਥਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ, ਉਸੇ ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਯੂ.ਕੇ. ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 'ਕਥਿਤ' ਚੋਰੀ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਪੰਥਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁੱਲ੍ਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਖਿਆਲਾ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਹਿਮ ਪੰਥਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਇਕੱਲਾ ਜਥੇਦਾਰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਪੰਜ-ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ? ਜੇ 2022 ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥ-ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ? ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਣਾ ਕੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਗਿਆਨੀ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਦੱਸਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅੱਜ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਸਰਚਾਂਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 2022 ਵਿੱਚ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 29 ਮਈ 2022 ਨੂੰ ਯੂ.ਕੇ. ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੰਗ ਜੀ ਵਿਖੇ ਪੰਥਕ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਨਾ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ 'ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ, ਟਰੈਕਰ ਲਗਾਉਣ, ਸਤਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਪੰਨ ਪੰਨ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਬੇਢੰਗੀ ਕਟਿੰਗ ਕਰਨ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ) ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੰਗ ਜੀ ਵਿਖੇ ਚਲਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੌਰਾਨ ਪੰਨ ਪੰਨ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਹੇਠੋਂ ਗੱਦੀਆਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਸੰਗਤ ਨੇ ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਮੰਨਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਮਰਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਵਾਰੀ?

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ)- ਫੈਡਰਲ ਐਂਟੀਟਰੋਸਟ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਮੱਧ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਵਾਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਗਲੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ 3 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਲਾਂ ਨੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਿਕੋਲੋਸ ਮਾਦੁਰੋ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਗਿਰੋਹਾਂ (ਡਰੱਗ ਕਾਰਟੇਲ) 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਿਰੋਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਐਂਟੀਟਰੋਸਟ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਨੇ ਮੈਕਸੀਕੋ, ਮੱਧ ਅਮਰੀਕਾ, ਪਨਾਮਾ, ਬੋਗੋਟਾ, ਗੁਆਇਕੁਲ ਅਤੇ ਮਾਜ਼ਾਤਲਾਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੁੰਦਰੀ ਉਡਾਣ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੇ ਹਵਾਈ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪਾਇਲਟਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਨਿਊਜ਼ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਕਾਰਟੇਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਕਸੀਕੋ 'ਤੇ ਕਾਰਟੇਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ।'

ਡਾਸਨਜ਼ ਲੈਂਡਿੰਗ ਵਿਖੇ ਅਖੀਰਲਾ ਪੜਾਅ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਪੂਰੀਆਂ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਘਰ ਕੀਮਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ 5 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ

THE DOG DAYS OF WINTER

ਡਾਸਨਜ਼ ਲੈਂਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਡੋਗ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ! ਸ਼ਨੀਵਾਰ, 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1-4 ਵਜੇ ਤੱਕ, ਗਰਮ-ਗਰਮ ਚਾਹ-ਕੌਫੀ ਪੀਕੋ, ਸਾਡੇ ਸੋਅਹਿਮਜ਼ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਅਖੀਰਲੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

ਪੂਰੀਆਂ ਸ਼ਾਹੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ

- LANED HOMES
- DUPLEXES
- FRONT GARAGE HOMES
- SEMI-ESTATE HOMES

liveindawsonslanding.ca

Broadview Homes • Sterling Homes • NuVista Homes • Truman • Trico Homes • Genesis Builders

WE CREATE LEGACY COMMUNITIES THAT INSPIRE PRIDE, ENRICH LIVES AND ENDURE IN VALUE. QUALICO communities

BHINDER EXTERIOR

ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੜੇਮਾਰੀ ਕਾਰਣ ਘਰਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਹੁਣ ਕੀ ਕਰੀਏ?

ਤੁਸੀਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਿੰਡਰ ਐਕਸਟੀਰੀਅਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਾਲ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸਾਈਡਿੰਗ ਚੋਂਜ ਕਰਕੇ ਸਟੱਕੋ ਵੀ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪੇ ਹੀ ਡੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਸੋਹਣਾ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਨਕੋਰ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ।

* ਸਾਨੂੰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

All kind of Exterior Service

- * Siding
- * Fascia
- * Smart Board
- * Paper Wire
- * Stucco & Roofing
- * Eavestrough
- * Soffit
- * Cedar

FREE Estimate

Call: 403 680 0436
Email: sandeptoort72@gmail.com

ਕਾਗਜ਼ੀ ਵਿਚੋਲਪੁਣਾ

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਲੜਕੇ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵੀ ਹੈ ਲਈ ਹਾਣ ਪਰਵਾਣ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਜਨਮ 1996, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: Bachelor of Computer Application from Khalsa University Amritsar. Post Graduation from Canada. Professional: Working as a Software Developer with Alberta Government, earning six figure salary, Own house. Open to relocate. WhatsApp: +91 99141 33698 ***287***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 1991, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ: ਪਲੱਸ 2, ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਿਵੋਰਸੀ ਕੇਸ ਬਿਨਾ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਲ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਵਟਸਐਪ: 91 9876504844 ***287***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦੇ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸਿੱਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਸੁਨੱਖੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 1997, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਨੇ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜਾ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਲ: 403 680 6801 ***287***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜਨ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਜੈਲਦਾਰ, ਖੁਬਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 1997, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 7 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: ਹੋਟਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਅਤੇ ਮਾਰਗੇਜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ: 1 519 572 7598 ਜਾਂ +91 9416020778 ***287***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਹੋਲਡਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਬਰਾੜ, ਉਮਰ 25 ਸਾਲ, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਆਪਣੀ ਕੰਸਟਰਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ, ਸੈਟਲ ਲੜਕੇ ਲਈ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੰਗਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਫੋਨ ਕਾਲ ਜਾਂ ਟੈਕਸਟ ਮੈਸੇਜ : 1587 892 5274 ***286***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ, ਉਮਰ 37 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 4 ਇੰਚ, ਐਮ ਐੱਸ ਸੀ ਫੈਸ਼ਨ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ, ਚਾਈਲਡਹੁੱਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲੈਵਲ 3, ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੀ ਉਮਰ 30 ਤੋਂ 39 ਵਿਚਕਾਰ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਉਹ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੌ ਕਾਸਟ ਬਾਰ। ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੰਪਰਕ: 587 581 7650 ਜਾਂ +1 (825) 288 5538 ਈ ਮੇਲ: Divjot7650@gmail.com ***286***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਚਹਿਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਟਿਆਲਾ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1997, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: B.Tech in Computer Science – Thapar University, Patiala, MBA in Human Resources – Punjabi University, Patiala, PROFESSION: Working as a Senior Software Engineer with the Government of Alberta, earning a six-figure CAD annual income. Owns a house in Canada. Open to settle in India if the right match is found. Father: Retired Additional S.E., PSPCL, Mother: Retired Government School Teacher. Call: WhatsApp: 96460 47457, Canada: 1 825 889 0220 ***292***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਏਰੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਰੇਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕਲੋਤੇ ਬੇਟੇ ਜਨਮ 1992, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ 2 ਇੰਚ, ਐਮ ਏ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲਈ ਯੂ ਐਸ ਏ / ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1778 321 2961 ***284***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਰਾਮਗੜੀਆ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ, ਜਨਮ 1992, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ, ਬੀ ਟੈੱਕ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਅ ਮਿੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਕਨੇਡਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੈਟਲ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 647 739 5891 ***284***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਓਪਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੇ, ਲੜਕੇ ਉਮਰ 41 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ +2 ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਿਵੋਰਸ ਲੜਕੀ ਵੀ, ਚਾਹੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹੋਣ, ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 587 837 2595 ***284*Roop**

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਵੀਜੇ ਉੱਪਰ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੱਗ ਬੰਨਦੇ, ਵੈਜੀਟੇਰੀਅਨ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 29 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ: ਪਲੱਸ 2: ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਭੈਣਾਂ ਕਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਿਵੋਰਸ ਕੇਸ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਚਾਹੇ ਬੱਚਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। 403 483 9228 ਜਾਂ gursewagkhill94@yahoo.com ***284***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਵੀਜਾ ਉੱਪਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1999, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 2 ਇੰਚ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕੋਲਜ਼ ਵਿਦਿਅਕ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰ, ਬਿਊਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੀ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਪੀ ਆਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਲੱਗੀ ਵਾਲਾ ਲੜਕਾ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 204 970 0666 ***284***F**

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦੇ ਟਾਂਕ ਕਸ਼ਤਰੀ ਧਾਮੀ ਕਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਪੀ ਆਰ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਇਕਲੋਤੇ ਭਰਾ ਜਨਮ 1999, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 4 ਇੰਚ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਸਰਦਾਰ, ਵਿਦਿਆ ਯੋਗਤਾ ਆਈ ਟੀ, ਗਰਾਫਿਕ ਡੀਜ਼ਾਇਨਰ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਦਾਦਕਾ ਨਾਨਕਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੈਲਸੈਟਲਡ ਹਨ। ਸੰਪਰਕ : 416-300-3204 ਜਾਂ ਇੰਡੀਆ 9814320452 ***284***F**

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸਰਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1993, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 2 ਇੰਚ, ਸਟੱਡੀ: ਐਚ ਆਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਬੀ ਐਸ ਸੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪੀ ਆਰ ਕੇਸ ਲਈ 30-35 ਸਾਲ ਉਮਰ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ, ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ, ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਕਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ ਐਸ ਏ ਦਾ ਪੀ ਆਰ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਚੰਗੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵੇਲੋ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 431 777 4666 ਜਾਂ 1 705 314 2000 ***284***F**

ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਵੀਜੇ ਉੱਪਰ ਆਈ ਵਿਧਵਾ ਉਮਰ 51 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 4 ਇੰਚ, ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਾਤਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ। ਸੰਪਰਕ: 403 473 4659 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਇੰਡੀਆ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ, ਸੋਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਜਾਣਦੀ, ਮਾਡਰਨ ਦਿੱਖ ਵਾਲੀ ਅਣਮੈਰਿਡ ਲੜਕੀ, ਉਮਰ 36 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 5 ਇੰਚ, ਬੀ ਏ (ਇਕਨੌਮਿਕਸ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਲੋਜੀ) ਕਾਨਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਤੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ, ਐਡਮਿਨ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਰ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੀ ਲਈ, ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਲਾਈਫਸਟਾਈਲ ਵਾਲੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਸਿਟੀਜਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਵਟਸਐਪ : 91 7704033627 ਜਾਂ +1 (403) 808-2016 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਚਾਹਲ, ਜਨਮ 2000, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਰੀਅਲ ਐਸਟੇਟ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਲੜਕੇ ਵਾਸਤੇ ਯੋਗ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਨੇਡਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 991 9791 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਰਹਿਤ, 10 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਿਕ, ਇਕਲੋਤੇ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 23 ਸਾਲ, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: ਬੀ ਸੀ ਏ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 827 6257 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਰਹਿਤ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 26 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ, ਘਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਸਾਈਡਿੰਗ, ਰੂਫਿੰਗ, ਗਟਰ ਆਦਿ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 827 6257 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਭੰਗੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 1998, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਿਜਨਿਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰ ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਵੀ ਕਨੇਡਾ ਹੀ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 14 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 514 502 3782 ਜਾਂ ਇੰਡੀਆ: +91 9463409382 ***292*rao***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਬੋਪਾਰਾਏ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਸੁਨੱਖੇ ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਕਨੇਡਾ ਆਏ ਲੜਕੇ, ਜਨਮ 2000, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈਟਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 587 227 6000 ***te**un**je**

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਰਾਮਗੜੀਆ (ਸੰਧੂ) ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਰਨਾਲਾ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੋਹਣੇ ਸੁਨੱਖੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 2002, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: ਪਲੱਸ 2 ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਡਿਪਲੋਮਾ ਸੀ ਐੱਸ ਜਨਰਲ ਸਰੀ ਕਨੇਡਾ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 604 355 5931 ਜਾਂ 91 9804500031 *** ***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਕੰਦੋਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਬੂਧਾਬੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੀ ਲੜਕੀ ਉਮਰ 35 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 5 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ : ਐਮ ਬੀ ਏ ਫਾਇਨੈਂਸ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1587 228 0693, Email: arandhawa@gmail.com ***291***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਤੁਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਉਮਰ, ਉਮਰ 30 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਬੀ ਏ, ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਆਇੰਟ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ। ਸੰਪਰਕ ਲਈ ਸਿਰਫ ਵਟਸਐਪ ਉੱਪਰ ਹੀ ਵਾਇਓਡਾਟਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਟਸਐਪ: 403 680 0436 *****

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਬੋਰਨ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੈਲਗਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾਨ ਡਰਿੰਕਰ, ਲੜਕੇ ਉਮਰ 32 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ

ਯੋਗਤਾ: ਕਨੇਡੀਅਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਬਿਜਨਿਸ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬੈਚੂਲਰ ਡਿਗਰੀ, ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਟੈਟਲ ਰੀਵਾਰਡਜ਼ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੇ ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਈ ਕਾਮਰਸ ਬਿਜਨਿਸ ਵੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 561 6016 ***_***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਬੋਰਨ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸੰਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 43 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 403 826 8245 *** ***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ, ਖੈਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦੀ, ਚੰਗੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲੀ, ਸੋਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ, ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਟ, ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1992, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 3 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਐਮ ਐੱਸ (ਆਈ ਟੀ) ਲਈ ਕਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਰਹਿੰਦੇ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: ਵਟਸਐਪ 91-9393800002 ਜਾਂ 1 780 300 2000 ***_***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

Jatt Sikh family seek a suitable match for their 5ft. 8inch / 32 years old daughter. She is an Engineering Graduate from Canadian University and working as a Professional Engineer (P. Eng.) within a reputed company. Boy should be born or raised in Canada. Seeking Canadian University Educated Doctor, Engineer, Lawyer, and Accountant. Contact: (403) 828 7973 or acheema8811@gmail.com. Only Jatt Sikh families contact. ***000***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਐਡਮਿੰਟਨ ਰਹਿੰਦੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 1997, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰ, ਰੈਡ ਸੀਲ, ਜਰਨੀਮੈਨ ਹੋਵੇ ਡਿਊਟੀ ਮਕੈਨਿਕ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੇ ਲਈ ਹਾਣ ਪਰਵਾਣ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜਨ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: ਵਟਸਐਪ :+ 91 8544819749 ***287***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ, ਜਨਮ ਨਵੰਬਰ 1993, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 4 ਇੰਚ, ਐਲ ਪੀ ਐਨ (ਨਰਸ) ਦੀ ਐਡਮਿੰਟਨ ਵਿਖੇ ਜੋਬ ਕਰ ਰਹੀ ਲਈ ਹਾਣ ਪਰਵਾਣ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਨੇਡਾ ਸੈਟਲਡ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਸਿਰਫ ਵਟਸਐਪ :+ 91 8544819749 ***287***

ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਮਨ ਬੁੱਟਰ ਜਾਂ ਸਿਮੀ ਪੰਧੇਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।
403-232-6220

Need Office Administrator
We need Office administrator person for our Calgary Office. who speaks good English, must have driver license, good wages, we will give training also!
Contact : Kam Khamba @403-975-0128

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ
ਕਨੇਡਾ ਸਟੂਡੈਂਟ/ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਕਨੇਡਾ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸਮਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕਲੋਤੇ, ਸੋਹਣੇ ਸੁਨੱਖੇ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 22 ਸਾਲ ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹਾਲਾਤ ਵਾਲੇ ਸਿਰੇ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਲੜਕੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 20 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਕੰਬਾਈਨ, ਟਰੈਕਟਰ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ (ਆੜੂਤ) ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅਕਾਰੀ ਕੋਠੀ, ਗੱਡੀ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਤਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਕਨੇਡਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈਟਲ ਹੈ।
ਸੰਪਰਕ (ਵਟਸਐਪ): 9583592000

“ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ” ਵਿੱਚ ਖਬਰਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਵਿਓਪਾਰਕ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਭਾਲ ਸਬੰਧੀ, ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ, ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ ਉੱਪਰ ਨਾਮ ਬਦਲੀ ਸਬੰਧੀ ਇਸਤਿਹਾਰ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਛਪਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
Email: punjabikhbaar@gmail.com
403 640 2000

ਕਲਮੀ ਸੱਥ

ਕੁੜੀਆਂ

ਨੀ ਕੁੜੀਓਂ ਤੁਸੀਂ ਚਿੜੀਆਂ ਬਣਨਾ ਛੱਡੋ
ਹੁਣ ਬਾਜ਼ ਬਣ ਜਾਓ
ਅਗਿਆਨ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਕੋਠੜੇ 'ਚ
ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਓ
ਮਾਰੋ ਹਬਲਾ ਤੇ ਜਿੱਤ ਜਾਓ
ਕਲਮ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਬਣਾਓ
ਆਪਣੀ ਆਈ ਤੇ ਕੀੜੀ ਵੀ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲੈਂਦੀ
ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਅਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਆਪਣਾ ਡਰ ਬਣਾਓ
ਉਂਗਲੀਆਂ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਤੁਸੀਂ ਸਿਖਾਓ
ਕਰਕੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਤੇ ਮੁੱਠੀ ਤੁਸੀਂ ਬਣਾਓ
ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿੰਨੀ ਲੰਬੀ ਕਿੰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਇਹ ਲੜਾਈ
ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ ਭਾਈ ਦਾ ਭਾਈ
ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਤੇ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖ ਬਣਾਈ
ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਲਈ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀ ਲੜਾਈ
ਤੂੰ ਮੂਰਤ ਹੈ ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਮਤਾ ਦੀ ਆਨੰਦ ਦੀ
ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਅਮ੍ਰਿਤਧਾਰਾ ਜਾਈ ਤੂੰ ਲੁਟਾਈ
ਪਰ ਜੇ ਗੱਲ ਇੱਜਤ ਤੇ ਆਵੇ
ਅਣਖ ਤੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਜਾਵੇ
ਨਾ ਉਦੀਕੀ ਕਿਸੇ ਮਦਦ ਨੂੰ ਹਮਦਰਦੀ ਨੂੰ
ਤੂੰ ਚੰਡੀ ਹੈ ਹੱਥ ਚ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦਾ ਕੜਾ ਪਾਵੇ
ਦੇਵੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦਸ ਕੇ ਇਹ ਜਗਤ ਤੈਨੂੰ ਠੱਗ ਰਿਹਾ
ਪਹਿਚਾਣ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਦਗ ਰਿਹਾ
ਜੇ ਅੱਜ ਵੀ ਚੁੱਪ ਤੂੰ ਰਹਿ ਗਈ ਤਾਂ ਇਕ ਯੁੱਗ ਹੋਰ ਪਛਤਾਏਗਾ
ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਰ ਸ਼ੰਕਸ਼ ਤੂੰ ਦੀਪ ਵੇਖ ਸਵੇਰਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਦੀਪ ਕੌਰ

ਕੈਲਗਰੀ
+14033614707

ਦੁੱਖ ਅਪਣਾ

ਦੁੱਖ ਅਪਣਾ ਕੀ ਸੁਣਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?
ਫੱਟ ਅਪਣੇ ਕਿੰਝ ਦਿਖਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?

ਗ਼ੈਰ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋਰਿਆ ਹੈ
ਆਪਣਾ ਹੁਣ ਕਿੰਝ ਬਣਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?

ਨਾ ਫਿਕਰ ਹੈ ਆਪ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਦ
ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਉਠਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?

ਸਭ ਨੇ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਹਾਦਸਾ ਇਹ
ਕਿਉਂ ਕਹਾਣੀ ਹੁਣ ਸੁਣਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?

ਜਦ ਦਵਾ ਦਾਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਕਿਸੇ ਨੇ
ਜ਼ਖਮ ਅਪਣੇ ਕਿਉਂ ਦਿਖਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?

ਜਦ ਉਮਰ ਸੀ ਵੇਖੀਆਂ ਨਾ ਤਦ ਕਿਸੇ ਨੇ
ਕੀ ਦਿਖਾਵਾਂ ਹੁਣ ਅਦਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?

ਕਾਠਪੁਤਲੀ ਵਾਂਗ ਖੁਦ ਜਦ ਨੱਚਦਾ ਹਾਂ
ਉਂਗਲੀਆਂ ਤੇ ਕਿੰਝ ਨਚਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?

ਜਦ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਲੇ ਗਿਰ ਗਏ ਹਨ
ਪਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਬਿਠਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ?

ਹਰਦੀਪ ਬਿਰਦੀ
9041600900

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ

ਬੁਰੇ ਵਖ਼ਤ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਚੰਗਾ	ਮੇਰਾ ਹਾਣੀ ਮੈਨੂੰ ਵਰਤ ਗਿਆ
ਤੀਲ੍ਹੇ ਚਾਰ ਟਿਕਾਏ ਮਰ ਕੇ	ਪਿੱਠ ਮੋੜੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਪਰਤ ਗਿਆ
ਝੱਖੜ ਆਣ ਖਿਲਾਰੂ ਗਿਆ	ਦਿਲ ਡੁੰਘਾ ਕੀਤਾ ਜੀਹਦੇ ਲਈ
ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਵਖ਼ਤ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਚੰਗਾ	
ਜਿਹੜੇ ਖੋਟੇ ਖਰ੍ਹੇ ਨਿਤਾਰੂ ਗਿਆ	ਓਹ ਸੀ ਤੁਰ ਪਾ ਕੇ ਭਰਤ ਗਿਆ
ਜਿਹੜਾ ਹਾਂ ਜੀ , ਹਾਂ ਜੀ ਕਰਦਾ ਸੀ	ਜਿਹੜਾ ਦਿਲ ਉਹਦੇ ਤੇ ਮਰਦਾ ਸੀ
ਓਹਦਾ ਬਿਨ ਮੇਰੇ ਨਾ ਸਰਦਾ ਸੀ	ਉਹ ਓਸੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਗਿਆ
ਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਲੇ ਪਰਦਾ ਸੀ	ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਚੰਗਾ
ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਚਾਰ ਸੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ	ਜਿਹੜਾ ਖੋਟੇ ਖਰ੍ਹੇ ਨਿਤਾਰੂ ਗਿਆ
ਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੀ ਚਾਰੂ ਗਿਆ	ਬੜਾ ਨਾਮ 'ਜਤਿੰਦਰ' ਮੁੱਖ ਤੇ ਸੀ
ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਚੰਗਾ	ਲੱਗਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਉਦੋਂ ਸੁੱਖ ਤੇ ਸੀ
ਜਿਹੜਾ ਖੋਟੇ ਖਰ੍ਹੇ ਨਿਤਾਰੂ ਗਿਆ	ਖਾਣ ਪੀਣ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਨਾ ਕਰੇ
ਓਦਾਂ ਬਣਿਆ ਰੂਹ ਦਾ ਹਾਣੀ ਸੀ ?	ਓਦਾਂ ਲੱਗਦੀ ਭਾਵੇਂ ਭੁੱਖ ਤੇ ਸੀ
ਅੱਖ ਕਾਤਲ ਰੂਹ ਪਰ ਕਾਣੀ ਸੀ	ਖੌਰੋ ਭੁੱਲ ਹੋ ਗਈ ਮੈਥੋਂ ਭੁੱਲ ਕੇ
ਮੇਰੀ ਵੀ ਸੋਚ ਨਿਆਣੀ ਸੀ	ਜਾਂ ਫੇਰ.... ਰੁੱਸ ਮੇਰਾ ਕਰਤਾਰ ਗਿਆ
ਮੈਨੂੰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤੇਈਆ ਇਸ਼ਕੇ ਦਾ	ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਚੰਗਾ
ਉਹ ਜਲਦੀ ਬਹੁਤ ਉਤਾਰੂ ਗਿਆ	ਜਿਹੜਾ ਖੋਟੇ ਖਰ੍ਹੇ ਨਿਤਾਰੂ ਗਿਆ
ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਚੰਗਾ	ਸਨੀ ਸਵੈਚ
ਜਿਹੜਾ ਖੋਟੇ ਖਰ੍ਹੇ ਨਿਤਾਰੂ ਗਿਆ	403 903 5601

ਰੱਬ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ

ਦੀਦ ਤੇਰੀ ਦੇ ਦਰਸ ਲਈ,
ਸਾਡੇ ਨੈਣ ਹੋਏ ਪਏ ਸਨ ਪਿਆਸੇ,
ਚਿਹਰੇ ਮੁਜਰਾ ਜਿਹੇ ਗਏ ਸਨ
ਬੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਡ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਸੇ
ਜਿਵੇਂ ਜਿੰਦ ਸਾਡੀ ਵਿਚੋਂ
ਕੋਈ, ਰੂਹ ਨੂੰ ਕੱਢਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇ !
ਤੇਰਾ ਮਿਲਣਾ, ਸੱਜਣਾ ਇੰਜ ਲਗਦਾ,
ਜਿਵੇਂ, ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ !!
ਰਾਤੀ ਆਏ ਜਦ ਸੁਪਨਿਆਂ 'ਚ
ਗੱਲਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਮਿੱਠੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪਤਾਸੇ
ਕਾਂ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, ਆਣ ਬਨੇਰੇ ਤੇ
ਧਰਮ ਨਾਲ, ਓਹ ਸਾਨੂੰ ਮੋਰ ਵਾਂਗੂ ਜਾਪੇ
ਹੋਈ ਅੱਜ ਮਨ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ
ਜਿਵੇਂ ਰੱਬ ਨੇ ਨੇੜੇ ਖੜ ਕੇ ਸੁਣ ਲਈ ਹੋਵੇ
ਤੇਰਾ ਮਿਲਣਾ, ਸੱਜਣਾ ਇੰਜ ਲਗਦਾ,
ਜਿਵੇਂ.... ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
ਚਾਹਤ ਦਿਲ 'ਚ ਹੋਣੀ ਜਰੂਰੀ ਏ
ਉਂਜ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਚੇਤੇ... ਬਖ਼ੋਰਾ ਕਰਦੇ
ਸਾਡੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀ ਸੀ,
ਤੁਸੀ ਪਲਟ ਪੰਨੇ ਅਗਾਂਹ ਸੀ ਕਰ ਗਏ,
ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਗ-ਹਿਜਰਾਂ ਦੇ ਲਗ ਜਾਂਦੇ,
ਜਦ ਯਕੀਨ ਨੂੰ ਸੱਕ 'ਚ ਬਦਲ ਲਿਆ ਹੋਵੇ
ਤੇਰਾ ਮਿਲਣਾ, ਸੱਜਣਾ ਇੰਜ ਲਗਦਾ,
ਜਿਵੇਂ.... ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ,
ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਤਕਦੀਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵਣ
ਤਸਵੀਰਾਂ 'ਚ ਹੱਸ ਹੱਸ ਨਾਲ ਬਖ਼ੋਰੇ ਖੜਦੇ
ਯਾਦਾਂ ਓਦੋਂ ਬਣ ਜਾਣ ਸਜਾਵਾਂ ਨੇ
ਜਦ, ਆਪਣੇ ਰਕੀਬਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਜਾਣ ਚੜ੍ਹਦੇ
ਰਾਹ, ਕਿੱਥੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂ ਦਿਗੀ ਦੇ
ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਹੀ, ਜਿੱਥੇ ਖਾਹਿਸ ਖਤਮ ਹੋਵੇ
ਤੇਰਾ ਮਿਲਣਾ, ਸੱਜਣਾ ਇੰਜ ਲਗਦਾ,
ਜਿਵੇਂ.... ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ,
ਦੀਪ ਰੱਤੀ

ਉਮੀਦ ਨਾ ਛੱਡਣਾ ਕਦੇ

ਆਵਣ ਭਾਵੇਂ ਲੱਖ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਛੱਡਣਾ ਨਾ ਉਮੀਦ ਕਦੇ।
ਲੰਘ ਜਾਵੇ ਉਹ ਮੁੱਖ ਛੁਪਾ ਕੇ, ਆਖਰ ਹੋਸੀ ਦੀਦ ਕਦੇ।
ਯਾਰੜੇ ਨੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਮੇਰਾ, ਆਵੇਗੀ ਉਹ ਈਦ ਕਦੇ।
ਸਭ ਦੀ ਝੋਲੀ ਮੌਲਾ ਭਰਦਾ, ਬਣ ਕੇ ਵੇਖ ਮੁਰੀਦ ਕਦੇ।
ਵੱਲ ਆ ਜਾਣਾ ਮੁੱਲ ਕਰਨ ਦਾ, ਜੇ ਤੂੰ ਕਰੋ ਖਰੀਦ ਕਦੇ।
ਡਰ ਨਾ ਐਵੇਂ ਤਰਮੀਮਾਂ ਤੋਂ, ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਈਦ ਕਦੇ।
ਸਦੀ ਉੱਨੀ ਦਾ ਜਾਇਆ ਭਾਵੇਂ, ਬਣਨਾ ਅਸੀਂ ਜਦੀਦ ਕਦੇ।
ਅੱਤਵਾਦੀ ਜੋ ਨਾਇਕ ਨੇ ਅੱਜ, ਦਰਜਾ ਮਿਲੂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਦੇ।
ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦਿੱਸੇਗਾ, ਚਮਕੂ ਵਾਂਗ ਨਾਹੀਦ ਕਦੇ।
ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਿਲਦਾ, ਕੀਤੀ ਨਾ ਤਾਕੀਦ ਕਦੇ।
ਆਖਰ ਸ਼ਹੀਦੇ ਅੱਜ ਕੀ ਕੀਤਾ, ਕੀਤੀ ਨਾ ਤਰਦੀਦ ਕਦੇ।
'ਨਵ ਸੰਗੀਤ' ਤੇ ਰੱਖ ਭਰੋਸਾ, ਵੇਖੀਂ ਬਣੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਦੇ।
ਪ੍ਰ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
1, ਲਤਾ ਗਰੀਨ ਐਨਕਲੇਵ, ਪਟਿਆਲਾ-147002.

ਜੰਗ

ਜੰਗ ਬੜੀ ਭੈੜੀ ਭਿਆਨਕ ਨਾਉਂ ਹੁੰਦਾ
ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਦਿੰਦੀ।
ਕਾਰਵਾਂ ਪਾਡਵਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਯਾਦ ਸਾਨੂੰ
ਜਿੱਥੇ ਹੋਵੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਰੰਗ ਵਟਾ ਦਿੰਦੀ।
ਜਪਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬਾਂ ਦੀ
ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਯਾਦ ਦਿਵਾ ਦਿੰਦੀ।
ਬਾਹਟ, ਪੈਂਹਟ ਇੱਕੱਤਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ
ਕਾਰਗਲ ਲੜਾਈ ਦੀ ਯਾਦ ਸਤਾ ਦਿੰਦੀ।
ਇਹ ਜਿੱਥੇ ਹੋਵੇ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਛੱਡ ਕੇ
ਜੰਗ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੰਦੀ।
ਜੰਗ ਨਾ ਲਿਹਾਜ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕਰਦੀ
ਜਖਮੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਚ ਖੂਨ ਵਹਾ ਦਿੰਦੀ।
ਕਲਮਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਕਰ ਗਏ
ਨਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਹਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਰੁਲਾ ਦਿੰਦੀ।
ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਸਦਾ ਹੈ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਇਹ ਹਰਿਆਵਲ ਥਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਾ ਦਿੰਦੀ।
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ
ਕੈਲਪੁਰ ਰੋਡ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦਾਖਾ

ਜੰਗ/ ਕਵਿਤਾ

ਜਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੰਗ,
ਇਹ ਕਰ ਦੇਵੇ ਸਭ ਨੂੰ ਤੰਗ।
ਝੁਲਸ ਜਾਵੇ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਹੀ,
ਜਲ ਜਾਣ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਗ।
ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ,
ਹਰ ਕੋਈ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਦੰਗ।
ਅੰਤ 'ਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਮਿਲੇ,
ਇਹ ਕਰੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗ।
ਜਿਹੜਾ ਜੰਗ ਜਾਣ ਕੇ ਛੇੜੇ,
ਉਸ ਨੇ ਪੀੜੀ ਹੁੰਦੀ ਆ ਭੰਗ।
ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੈਣ ਲਾਅਨਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ,
ਜਦ ਜੰਗ ਪਾਵੇ ਰੰਗ 'ਚ ਭੰਗ।
ਸ਼ਾਲਾ! ਕਿਸੇ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ,
ਜੰਗ ਕਰਕੇ ਨਾ ਟੁੱਟੇ ਵੰਗ।
ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰੋ,
ਹਾਕਮਾਂ ਤੋਂ ਹੈ ਸਾਡੀ ਇਹ ਮੰਗ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ -9915803554

.ਗਜ਼ਲ

ਮਦਾਰੀ ਦਾ ਐਸਾ ਕੌਤਕ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਹਸਾਇਆ ਹੈ ਰੁਲਾਇਆ ਹੈ ਸਤਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਉਹ ਦੀ ਇਕ ਡੁਗਡੁਗੀ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਾ ਮਦਹੋਸ਼ ਕਰਨੇ ਦਾ,
ਕਿ ਬਾਂਦਰ ਰਿਛ ਸਣੇ ਬੰਦਾ ਨਚਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ,
ਤੇ ਚੁਰਲੂ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਹੈ ਝੂਠੋ-ਝੂਠ ਸਾਰਾ ਖੇਲ ਐਪਰ ਸਚ ਜਿਹਾ ਲੱਗੇ,
ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਵੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਹਵਾ ਵਿੱਚੋਂ ਧੜਾ ਧੜ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਸਾਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ,
ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਮੂਰਖ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਅਗਰ ਕੁਝ ਦਾਨ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਕਰ ਦਿਓਗਾ,
ਮਰੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਯੁਗਾਂਤਰ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ,
ਕਿਵੇਂ ਸਚ ਝੂਠ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਛੁਪਾ ਕੇ ਕਪੜੇ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਉਹ ਦੀ ਫਿਰ ਧੌਣ ਲਾਹ ਦੇਣਾ,
ਘੜੀ ਪਲ ਚੈਨ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਚੁਰਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਬਿਸ਼ਕ ਇਹ ਸਚ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਕਬੂਤਰ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਚੂਹਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਕਿਵੇਂ ਬੁੱਧੁ ਬਣਾ ਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ,
ਸਮੋਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜੁਮਲਾ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਕਿਵੇਂ ਚੁਰਲੂ ਤੇ ਬਾਂਦਰ ਰਿਛ ਨੂੰ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ,
ਕਿ ਅਪਣੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਇਹ ਨਵ ਪੀੜੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਬਾਲਮ ਜੀ,
ਕਿਵੇਂ ਕਿੱਦਾਂ ਕਦੋਂ ਕਿੱਥੇ ਰੁਲਾਇਆ ਹੈ ਕਲੰਦਰ ਨੇ।
ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਉੱਕਾਰ ਨਗਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੰਜਾਬ

**ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ
ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਮਨ ਬੁੱਟਰ ਜਾਂ ਸਿੱਮੀ
ਪੰਧੇਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।**

403-232-6220

ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਦੁੱਖੜਾ-3

-ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਝੱਲਾ

ਲੋਕ ਦਾਸਤਾਂ ਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਆਸ਼ਿਕ ਹੁਸੈਨ ਜੱਟ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਝੱਲੇ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗੀਤ। ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਕੌੜਾ ਸੱਚ

**ਕਿਤੇ ਬਾਜੀ ਜਿੱਤ ਕੇ ਤੇ, ਕਿਤੇ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਕੇ
ਚੱਲਿਆ ਏਂ ਘੜੀ ਪਲ ਮੇਲੇ 'ਚ ਗੁਜ਼ਾਰ ਕੇ
ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਤਕਦੀਰ ਖੋਟੀ ਗਈ ਏ
ਬੱਸ ਉਹਦੀ ਜੱਗ ਨਾਲੋਂ ਸਾਂਝ ਟੁੱਟ ਗਈ ਏ
ਬਹਿ ਗਿਆ ਏ ਮੰਜੀ ਉੱਤੇ ਬਾਹਵਾਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਰ ਕੇ
ਕਿਤੇ ਬਾਜੀ ਜਿੱਤ ਕੇ ਤੇ ਕਿਤੇ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਕੇ**

ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੂਕਾਂ ਉਹਨੂੰ ਬੋਲੀਆਂ ਤੇ ਹਾਣੀਆਂ
ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਨੇ ਯਾਦਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰੋਂਦੀਆਂ ਨਿਮਾਣੀਆਂ
ਸਿਰ ਤੇ ਮੜਾਸਾ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਮਾਰ ਕੇ
ਕਿਤੇ ਬਾਜੀ ਜਿੱਤ ਕੇ ਤੇ ਕਿਤੇ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਕੇ

**ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪੈਂਡਾ, ਕਿਤੇ ਧੁੱਪ ਕਿਤੇ ਛਾਂ ਏ ਚੱਲ
'ਮਨਜ਼ੂਰ' ਜੱਗ ਚੱਲਦੀ ਦੀ ਨਾਂ ਏ
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਭੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਵਾਰ ਕੇ
ਕਿਤੇ ਬਾਜੀ ਜਿੱਤ ਕੇ ਤੇ ਕਿਤੇ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਕੇ**

ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਕੋਲੰਬੀਆ - EKCC 20062 ਕੰਪਨੀ - ਈ.ਐਮ.ਆਈ. ਕਰਾਚੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਗੀਤਕਾਰ - ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਝੱਲਾ
ਸੰਗੀਤਕਾਰ - ਆਸ਼ਿਕ ਹੁਸੈਨ ਜੱਟ / ਆਵਾਜ਼ - ਆਸ਼ਿਕ ਹੁਸੈਨ ਜੱਟ

ਲੋਕ-ਗਾਇਕ 'ਲਾਲ ਦੀਨ ਸ਼ਾਹਬਾਦੀ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਇਆ ਮਨਜ਼ੂਰ ਝੱਲੇ ਦਾ ਗੀਤ

**ਪਹਿਲੇ ਸੋਚ ਲਵੀਂ ਇਸ਼ਕ ਲਕੋਇਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ
ਤੇਨੂੰ ਐਸਾ ਦਾਗ ਲੱਗੂ ਤੇਥੋਂ ਧੋਇਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ
ਤੂੰ ਤੇ ਹੱਸਣਾ ਤੇ ਕੀ, ਤੇਥੋਂ ਰੋਇਆ ਵੀ ਨੀ ਜਾਣਾ**

**ਇੱਥੇ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਝੱਡੇ ਝੁੱਲਦੇ ਰਹੇ ਨੇ
ਇੱਥੇ ਨਬੀ ਤੇ ਪੈਗੰਬਰ ਵੀ ਝੁੱਲਦੇ ਰਹੇ ਨੇ
ਬੈਠਾ ਰੋਵੋਂਗਾ ਦਰਦ ਬੇਗਾਨਾ ਸਾਂਭ ਕੇ
ਪਹਿਲੇ ਸੋਚ ਲਈਂ**

**ਲੁਕ ਛੁੱਪ ਕੇ ਨਜ਼ਾਰਾ 'ਮਨਜ਼ੂਰ' ਦੇਖ ਲੈ ਨਹੀਂ
ਮਾਰਦਾ ਬੇਦਰਦ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਂਭ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਸੋਚ ਲਈ
ਦਿਲ ਲੈਕੇ ਤੇਥੋਂ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸਾਂਭ ਕੇ,
ਪਹਿਲੇ ਸੋਚ ਲਈਂ**

ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਕੋਲੰਬੀਆ - 7KCC 20056
ਕੰਪਨੀ - ਈ.ਐਮ.ਆਈ. ਕਰਾਚੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਗੀਤ - ਦਿਲ ਲੈ ਕੇ / ਗੀਤਕਾਰ - ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਝੱਲਾ ਸੰਗੀਤਕਾਰ - ਜੀ ਏ ਚਿਸ਼ਤੀ / ਆਵਾਜ਼ - ਲਾਲ
ਦੀਨ ਸ਼ਾਹਬਾਦੀ ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਗੈਰ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਲਾਹੌਰ ਰੋਡੀਓ ਦੇ
ਜ਼ਰੀਏ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਸੁਣਦਾ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ
ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਹਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਵੱਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਝੱਲੇ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ
ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਗੀਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਝੱਲੇ ਦੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਨੇ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ
ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਏ। ਪਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇ।

ਗੱਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ 'ਝੱਲੇ ਦੀ'

ਮਨਜ਼ੂਰ ਝੱਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਤੱਥ ਡਾ. ਸਫਦਰ ਵਾਮਿਕ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦੀ ਖੋਜ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ
ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਝੱਲੇ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲਾਗੇ ਬੜਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਸਬਾ ਹੈ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ
। ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ ਪਿੰਡਲ ਕਾਂਸੀ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਬਰਤਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ
ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਬਰਤਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬਣੇ ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ।
ਬਰਤਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਠਠਿਆਰੇ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ
ਦਾ ਠਠਿਆਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸੱਤ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸਨ
। ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਠਠਿਆਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ 1927 ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ
ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਤਾਲਾ ਬੀਬੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।
ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ ਤੇ ਤਾਲਾ ਬੀਬੀ ਦੇ ਘਰ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਧੀਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ
ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਬਰਕਤ ਅਲੀ ਉਸਤੋਂ ਛੋਟਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਫੇਰ ਦੋ ਧੀਆਂ ਹਲੀਮਾਂ ਬੀਬੀ ਅਤੇ ਮੀਰਾਜ
ਬੀਬੀ। ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਗੁਰਬਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਸੁਨਿਆਰਿਆਂ
ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਕੁੜਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕੱਠਾ ਕਰਦਾ, ਉਸਨੂੰ ਧੋ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕਣ ਨਿਖਾਰ ਕੇ,

ਸੁਨਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਹੀ ਇਸ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀ ਉਪਜੀਵਕਤਾ
ਦਾ ਸਾਧਨ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ ਪਰ ਅਣਖੀ
ਬਿਰਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ
ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉੱਚੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ
। ਬਸ ਐਨੀਆਂ ਕੁ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਪੈਦਲ
ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਤੋਂ ਘਰ ਦਾ ਪਰਦਾ
ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਘੋੜ ਸਵਾਰ
ਜਾਂ ਬੈਲ ਗੱਡੀ ਸਵਾਰ ਗਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ
ਤਾਂ ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ
ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ। ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ ਦੇ ਘਰ
ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੀਵੀਆਂ ਸਨ।
ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਜਾਂ ਗੱਡੀ ਤੇ ਸਵਾਰ
ਹੋਕੇ, ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ ਦੇ ਘਰ ਮੁਹਰਦੀ ਲੰਘਦਾ,
ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ
ਦਾ ਝਗੜਾ ਹੁੰਦਾ। ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ ਦਾ ਵੱਡਾ
ਪੁੱਤਰ ਬਰਕਤ ਅਲੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੱਥਾ ਦਾ
ਸਾਥ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ
ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕਲੇਸ ਹੋਈਆ ਈ
ਰਹਿੰਦਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਐ ਕਿ
ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਜਾਂ ਬੈਲ ਗੱਡੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ
ਵੱਡੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਹੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਨਾਲ ਚਿਰਾਗ
ਦੀਨ ਦਾ ਕਲੇਸ ਵਧ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ

ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਬਰਕਤ ਅਲੀ ਘਰ ਨਾ ਆਇਆ। ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਛੱਪੜ
ਲਾਗਿਉਂ ਮਿਲੀ। ਬਰਕਤ ਅਲੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਪਹਾੜ ਟੁੱਟ ਪਿਆ। ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਸਦਮੇ
ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਗਈ ਤੇ ਪਿਤਾ ਪਾਗਲ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਦੋ ਨਿੱਕੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਘਰ ਦਾ
ਭਾਰ ਨਿਆਣੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਤੇ ਆਣ ਪਿਆ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਲੜਕੇ
ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫੜਿਆ ਪਰ ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ
ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦਾ ਲੜਕਾ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਭਰਾ ਦਾ
ਕਾਤਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਣ ਵਾਂਗੂੰ ਰੜਕਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਉਹ ਕਰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ
।

ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਡੀਲ ਡੌਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਵਾਨੀ ਤੇ
ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਇਸੇ ਉਮਰੇ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦਾ ਤੇ ਸ਼ੋਅਰੋ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ੌਕ ਵੀ ਪੈ ਗਿਆ
ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਇਕੀ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ
ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਮਾਮਾ ਸਾਈਂ ਬਰਕਤ ਖਾਨ ਜੰਡਿਆਲੇ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਵਈਆ ਸੀ।
ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਮਾਮੇ ਕੋਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਸਨ। ਉਸ ਦਾ
ਮਾਮਾ ਸਾਈਂ ਬਰਕਤ ਖਾਨ ਜੰਡਿਆਲੇ ਵਾਲਾ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਸਤਾਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ
ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਤਾਲੀਮ ਲਈ। (ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਉਪਰੰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਬੜੇ
ਗੁਲਾਮ ਅਲੀ ਖਾਨ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਉਸਤਾਦ ਮੁਬਾਰਕ ਅਲੀ ਖਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਸਤਾਦ ਧਾਰਿਆ)।
ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਏ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਵੀ ਜਵਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ
। ਕਬੱਡੀ ਤੇ ਪਹਿਲਵਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਵੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ
ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਿਸ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਵੀ
ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਸਿੰਗੜੀਆਂ ਛੇੜਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਤੋਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਤਾਂ ਨਹੀਂ
ਹੋਇਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਵੇਲਾ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨੂੰ
ਘੁੱਟਾਂ-ਬਾਟੀ ਪੀ ਗਿਆ। ਪਰ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨੇ ਉਸ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ
ਬਦਲਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਨੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਤਲ ਵੀ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨਾਲ
ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵ ਮੌਕੇ ਦਾ ਗਵਾਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਿਆ। ਕੋਈ ਮੌਕੇ ਦਾ ਗਵਾਹ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਦੇਰ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁੱਦਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਕਾਤਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੰਤ 1946 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ
ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੇ ਜਲਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ
ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੁਲਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਚਲਾ
ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਨਾਰੋਵਾਲ ਰਿਹਾ

ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਦੱਸਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਝੱਲਾ ਕਿਵੇਂ
ਬਣਿਆ। 'ਝੱਲਾ' ਤਖੱਲਸ ਉਸਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਿਆ।

ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਇੱਕੱਠੇ ਹੀ ਖੇਡਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਬੱਚਿਆਂ
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉੱਚੀ ਨੀਵੀਂ ਤਕਰਾਰ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਤੇ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਖੇਡਦੇ ਪਏ
ਸਨ ਕਿ ਥੋੜੀ ਤਕਰਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ
ਕਰਦੇ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਕੋਲ ਮੇਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ। ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਕੁੜੀ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ
ਵੇ ਝੱਲਿਆ !

ਤੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਨਾਲ ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ? ਤੂੰ ਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਈ ਝੱਲਾ ਏਂ

ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ 'ਝੱਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਨਾ ਭਾਅ ਗਿਆ। ਬੱਸ
ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਦਾ ਲਈ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਝੱਲਾ' ਤਖੱਲਸ ਜੋੜ
ਲਿਆ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਨਾਰੋਵਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਝੱਲੇ ਨੇ ਇੱਕਬਾਲ ਬੇਗਮ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ
ਕਸੂਰ ਲਾਗੇ ਚੁਣੀਆਂ ਖਾਸ ਜਾ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਵਕਫੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕਬਾਲ ਬੇਗਮ
ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਝੱਲਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਲੁੱਟਿਆ, ਪੁੱਟਿਆ, ਟੁੱਟਿਆ ਝੱਲਾ
ਫੇਰ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਦੇ ਖੁੱਡੀਆਂ ਖਾਸ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ। ਇੱਕਬਾਲ ਬੇਗਮ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਝੱਲੇ
ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਰਦ ਭਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਅਦੀਬਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ
ਕਰਦੇ ਸਨ। ਖੁੱਡੀਆਂ ਖਾਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਦੇ ਪੁੱਜਦੇ ਤੇ ਕਲਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਝੱਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ
ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਮਕਾਨ ਰੈਣ ਬਸੇਰੇ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਝੱਲਾ ਖੁਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਗੋੜਾ ਮਾਰ ਆਉਂਦਾ।
ਸ਼ੋਅਰੋ ਸ਼ਾਇਰੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਗਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਖੁੱਡੀਆਂ ਖਾਸ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਿੱਚ ਝੱਲੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਭੱਲ
ਬਣ ਗਈ।

facebook

ਫੇਸਬੁੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ

ਖੁੰਬਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਉੱਗੇ ਪੇਜਾਂ ਤੇ ਯੂ ਟੂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਚ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਐਨੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਣਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਾਓ, ਐਨੇ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਰੋਹ ਸੁੱਟੋ, ਐਨੇ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਆਹ ਸਪਰੇ ਕਰੋ ਆਹ ਛਿੜਕੋ, ਓਹ ਛਿੜਕੋ। ਫਲਾਣੀ ਦਾ ਰਿਜਲਟ ਸਿਰਾ, ਫਲਾਣੇ ਥਾਂ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ। ਇੱਕ ਦੋ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਹਾਸੀ ਵੀ ਆਈ ਕਲੋਰੋਫਿਲ ਨੂੰ ਕਲੋਰੋਫਾਰਮ ਤੇ ਮਾਈਕਰੋਸੋਪ ਨੂੰ ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਹੀ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸੀ।

ਭਲਾਂ ਕਣਕ ਨੂੰ ਐਨੀਆਂ ਸਪਰੇਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ?

ਭੱਜੋ ਓਏ! ਕਿੱਥੇ ਗੰਦ ਪਾਇਆ..ਅੱਗੇ ਸਾਡੇ ਦਾਦੇ ਪੜਦਾਦੇ ਕਿਹੜਾ ਯੂਟਬਰ ਮਗਰ ਲੱਗ ਕੇ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸੀ

ਸਾਡੇ ਪਿਓ ਦਾਦੇ ਦਿਨ ਗਿਣਕੇ ਪਾਣੀ ਲਾਉਂਦੇ ਸੀ ? ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਹੀ ਕਾਹਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਪੈਲੀ ਹੁਣ ਪਾਣੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ? ਹਰ ਥਾਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਹਲਾਤ ਅਤੇ ਬੀਜਾਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਿਲੂ ਅਤੇ ਬੀਜਾਈ ਦੇ ਢੰਗ ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਤਕੀ ਕਈਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਜੀਰੋ ਡਰਿੱਲ ਤੇ ਹੈਪੀ ਸੀਡਰ ਦੀ ਬੀਜਾਈ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਗਰ ਲੱਗ ਕੇ 19ਵੇਂ ਦਿਨ ਪਾਣੀ ਲਾਕੇ ਕਣਕ ਦੀ ਫੱਟੀ ਪੱਚ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਬੀਜਾਈ ਕੀਤੀ ਕਣਕ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੁਟਾਰੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਮਿੱਟੀ ਭਰ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਫੁਟਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਫਿਰ ਫੁਟਾਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਜੋਰ। ਇੱਕ ਭਲੇਮਾਣਸ ਨੇ ਅੱਧੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਣਕਾਂ 'ਤੇ ਜਿਥਰੈਲਿਕ ਐਸਿਡ ਹੀ ਛਿੜਕਾਅ ਦਿੱਤਾ, ਇਕ ਸਵਰਗੀ ਗਾਇਕ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਰਾਂਡ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚਿਆ ਵੀ ਦੋ ਤੋਂ ਢਾਈ ਗੁਣਾ ਰੇਟ ਤੇ। ਇੱਕ ਕਹਿੰਦਾ ਇਹ ਬਰਾਂਡ ਅਸਲੀ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਮੇਰੇ ਵਾਲਾ। ਮੇਲੇ ਚ ਪੇਂਦੂ ਬੇਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਹੋਕਰੇ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਵੀ ਐਡੇ ਬੁਝੜ ਕਿ ਸੌ ਸੌ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਨੀ ਵੇਖਦੇ ਕਿ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ? ਇਹਦਾ ਰੇਟ ਕੀ ਹੈ ? ਕੀ ਇਹਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ ? ਜਿਥਰੈਲਿਕ ਐਸਿਡ ਜੋ ਫਸਲ ਦਾ ਸਿਰਫ ਵਾਧਾ ਹੀ

ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਹਲਾਤਾਂ ਚ ਹੀ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਲੋਕ ਚੰਗੀਆਂ ਭਲੀਆਂ ਕਣਕਾਂ ਤੇ ਵੇਖੋ ਵੇਖੀ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ। ਦੋ ਚਾਰ ਪੰਡਾਂ ਤੂੜੀ ਦੀਆਂ ਵਧ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਐ ਪਰ ਫਸਲ ਦਾ ਝਾੜ ਲਈ ਮੁੱਖ ਖੁਰਾਕੀ ਤੱਤਾਂ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਭਰਾਵੇ ! ਖੇਤੀ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤਜਰਬਿਆਂ ਅਧਾਰਿਤ ਕਰੋ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋ। ਹਰ ਸਾਲ ਖੇਤ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਓ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਮਿਕਦਾਰ ਚ ਖਾਦਾਂ ਵਰਤੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵਿਉਂਜ ਦੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਨੇ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰੀਆਂ ਦੇ ਅੱਡ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਦੋ ਚਾਰ ਚੰਗੇ ਵੀ ਹੈਗੇ ਨੇ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਲਾਲਚ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਜਿਆਦਾਤਰ ਕਾਟੂ ਮਾਲ ਹੀ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਇੱਕ ਯੂਟਬਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਪਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗੇ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਬੋਲੋੜੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਛਿੜਕਾਅ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਾਰੇ (ਚੰਗੇ ਵੀ) ਚੁੱਪ ਨੇ। ਕੋਈ ਯੂਟਬਰ ਕਦੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਰੋਹ ਸਪਰੇਅ ਤੋਂ ਖੇਤ ਖਾਣ ਲਈ ਕਨਾਲ ਸ਼ਬਜੀ ਦੀ ਹੀ ਬੀਜ ਲਓ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਘਰ ਲਵੇਰੇ ਰੱਖ ਕੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਲਈ ਸ਼ੁੱਧ ਦੁਧ ਘਿਓ ਪੈਦਾ ਕਰੋ ਤੇ ਖੇਤ ਚ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਪਾਓ। ਆਹ ਛਿੜਕ ਦਿਓ, ਅੱਗ ਛਿੜਕ ਦਿਓ, ਸਭ ਪੈਸੇ ਦੇ ਪੀਰ ਨੇ। (ਮੁਖਤਿਆਰ ਪੱਖੋ ਦੀ ਬਿਜਲਈ ਕੰਧ ਉਪਰੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸੌਣ ਮਹੀਨੇ ਕੱਚੀ ਕੰਧ ਦੇ ਲਿਉੜ ਵਾਂਗੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਡਿੱਗਿਆ ਮੈਟਰ)

ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ

ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਰਾੜ
403 590 9629

ਚੰਨ ਨੂੰ ਆਬਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਿਓ

ਚੰਨ ਨੂੰ ਆਬਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਿਓ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਰੋਕੋ (ਰਣਧੀਰ ਚੰਦ)

ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਵਕਤ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਯੁਗ ਨਾਲ ਕਦਮਤਾਲ ਕਰਦੀ ਏਨੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਚਾਲ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਡਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਸਾਡੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਜੋ ਧੀਮੀ ਚਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਠਰ੍ਹੰਮਾਂ ਪਾਲਦੇ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਮਾ ਅਤੇ ਦੇਹੀ ਵਿੱਚਕਾਰ ਪੈ ਰਹੀ ਵਿੱਥ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਅੰਦਰ ਤਕ ਵਲੂੰਧਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਦ ਛੋਟੇ ਸੀ ਤਾਂ ਮਹੀਨੇ, ਵਰ੍ਹੇ ਜਾਂ ਦਹਾਕੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਹੁਣ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਭਾਲਦੇ ਬੱਸ ਪਲਾਂ ਛਿਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਿਉਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਰਖਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਧਰਦੀ ਨੇੜੇ ਦੇ ਖੇਤ ਤਕ ਕਈ ਵਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਫੜਾਉਣ ਲੁਹਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕੱਚਾ ਪਹਿਆ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਝੱਟ ਹੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਜੀਅ ਭਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਉਹ ਅੱਖੋਂ ਓੜਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਨਾ ਨੇੜੇ ਦੀ ਵਾਟ ਪਲਕ ਝਪਕਦੇ ਹੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਤਾਂ ਰਾਤ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮ ਵੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਲਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹਨੇਰਾ ਰਹੱਸਮਈ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਦੀ ਬੱਚੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ ਉਸ ਪਰੇ ਤੇ ਪਿਆ ਟੈਲਕਮ ਪਾਉਡਰ ਵਰਗਾ ਰੇਤਾ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਕੂਲਾ ਕੂਲਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਉੱਥੋਂ ਚੁਭਿਆ ਕੱਡਾ ਅੱਜ ਵੀ ਪੀੜ ਯਾਦ ਕਰਵਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਧ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਕੇਸੂ ਦੇ ਸੂਹੇ ਫੁੱਲ ਵਾਲਾ ਰੁੱਖ ਸਾਡੀ ਢਾਰਸ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਐਨੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਨੀਝ ਲਾ ਕੇ ਵੇਖਣ ਦੀ ਫੁਰਸਤ ਹੀ ਖੁੱਸਗੀ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਦਲ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਢਿੱਕੀ ਹੋ ਗਈ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਸਾਡੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਦੇਹੀ ਦੇ ਮੋਚ ਦੀਆਂ ਨੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਵਿੱਚ ਪਈ ਇਹ ਵਿੱਥ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤਕ ਝੁਰਨ ਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਲੋਕ ਭਰੇ ਮੇਲਿਆਂ, ਇਕੱਠਾਂ ਜਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੱਖਣ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਵਿਚਲਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਕਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਰੂਹ ਦਾ ਰੱਜ ਭਾਲਦੇ ਹਾਂ। ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਜਾ ਬੈਠਦੇ ਸੋਚਾਂ ਵਰਗੇ ਮਿੱਤਰ ਭਾਲਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰਨ ਜੋਗਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅੰਦਰੋਂ ਉਣੇ ਉਣੇ ਹੀ

ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਉਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਮੁਹਲਤ ਪੁੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ, ਨਜ਼ਾਰੇ, ਸੰਗੀਤ, ਬੋਲ, ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਤਰਜ਼ ਬਿਨਾ ਗੱਲੋਂ ਹੀ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤਣਾਅ, ਅਕੇਵਾਂ, ਬਕਾਵਟ, ਡਿਕਰ, ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਬੀਮਾਰੀ ਸਭ ਆ ਘੇਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਭੁੱਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨ ਨੇ ਕੀ ਚਾਹਿਆ ਸੀ। ਬੱਸ ਇਹੀ ਯਾਦ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਕੀ ਗੰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਆਪਾ ਦੋ ਫਾੜ ਹੋਇਆ ਲੇਖੇ ਜੋਖੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਤਕਸੀਮ ਕਰਦਾ ਰੁੜਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ, ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ-ਧਕਾਏ ਏਧਰੋਂ ਉਧਰ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਾਇਲਨ ਵਾਦਕ 2009 ਦੀ ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਠੰਢੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਗੱਡੀ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਵਾਇਲਨ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲਦੇ ਹਨ। ਭੱਜੀ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਡਾਲਰ ਉਸ ਵੱਲ ਸੁੱਟਿਆ ਤੇ ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ 45 ਮਿੰਟ ਵਾਇਲਨ ਵਜਾਈ। ਛੇ ਆਦਮੀ ਕੁੱਝ ਸਕਿੰਟਾਂ ਲਈ ਰੁਕੇ। ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾ ਬੱਚਾ ਮਾਂ ਤੋਂ ਉਂਗਲ ਫੁਡਾ ਕੇ ਉਸ ਵੱਲ ਉਲਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਮਾਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਉਸ ਨੂੰ ਘਸੀਟਦੀ ਹੋਈ ਗੱਡੀ ਜਾ ਚੜ੍ਹੀ। ਵੀਹ ਲੋਕ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਡਾਲਰ ਸੁੱਟ ਗਏ। ਉਸ ਕੋਲ 32 ਡਾਲਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਾਇਲਿਨਿਸਟ ਜੋਸ਼ਨ ਬੋਲ ਸੀ। ਹਫ਼ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਵੀਹ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟਿਕਟ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਖੁੱਕ ਸੀ। ਵੱਡਾ ਹਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਜਾਂ ਮਾਨਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਮੰਡੀ ਹੀ ਕਾਬੂ ਕਰੀ ਡਿਰਦੀ ਹੈ।

ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੂਹ ਦਾ ਰੱਜ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪਲੇ ਸੁਪਨੇ ਉਣੀਂਦੇ ਜਿਹੇ, ਨੁਚੜੇ ਜਿਹੇ ਜਾਂ ਪੱਛੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਿਰਮੋਹੇ, ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ, ਪਿਆਰ-ਛੋਹ ਤੋਂ ਕੋਰੇ, ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਆਪਣਿਆ ਤੋਂ ਤੂਰ, ਉਦਾਸ, ਸ਼ਿਕਵੇ ਪਾਲਦੇ, ਨਿਰਾਸ਼ ਭੀੜੀ ਸੋਚ ਦੀ ਬੀਹੀ ਜਾ ਪਏ ਹਾਂ। ਹਰ ਸਮੇਂ ਬੱਸ ਆਹੀ ਝੋਰਾ -

ਕੀ ਬਣੂੰਗਾ ਛਪੜੀਏ ਤੇਰਾ, ਸੰਨ੍ਹ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ।

ਗਜ਼ਲ ਮੰਚ ਸਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਨਾਲ ਰੂਬਰੂ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ

ਸਰੀ, (ਹਰਦਮ ਮਾਨ)-ਗਜ਼ਲ ਮੰਚ ਸਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਨਾਲ ਰੂਬਰੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ, ਅਧਿਆਪਨ ਸਫਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਸਾਹਿਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਗਜ਼ਲ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਜੋੜੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਮਾਣਮੱਤਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਬੜਾ ਵਸੀਹ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਬਰਾੜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਹਨ। ਅਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਬਰਾੜ ਤੇ ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ

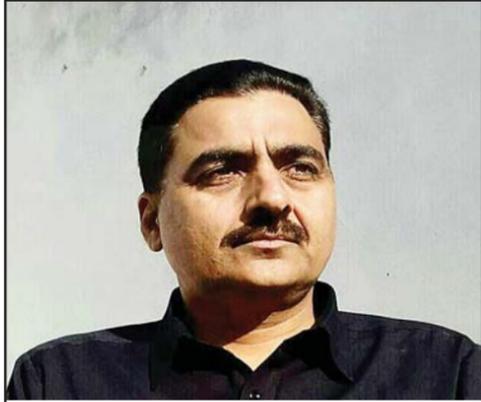

ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਆਪਣਾ ਚੈਨਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸਨ ਵਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਚਲਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਬੜੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲਾਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਬਾਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਬੀਐਸਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਹੌਲ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਡੀਕਲ ਲਾਈਨ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਐਮ ਫਿਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਲਗਨ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੀਐਚਡੀ ਕਰਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬੱਝ ਗਏ। ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦਿਲਚਸਪ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਆਪਣੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਣਹਾਰ ਬੇਟੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਥੇ ਬੀ.ਸੀ. (ਕੈਨੇਡਾ) ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਚਾਰ

ਘੰਟੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਜੋੜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਬੰਨ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਨ ਗਜ਼ਲ ਮੰਚ ਸਰੀ ਲਈ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਗਜ਼ਲਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਚੱਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ਼ਰ ਸ਼ਾਇਰ ਜਸਵਿੰਦਰ, ਰਾਜਵੰਤ ਰਾਜ, ਦਵਿੰਦਰ ਗੌਤਮ, ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਗਿੱਲ ਡਿਰੋਜ਼, ਸੁਖਜੀਤ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਡਾ. ਜੋੜੀ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਅੱਛਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗਜ਼ਲ ਸਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਲ ਮੰਚ ਸਰੀ ਦਾ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਲ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ।

ਆਫ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਰੂਪੀ ਗਿਰਝਾਂ

ਰਿਟਾ. ਏ.ਆਈ.ਜੀ. ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ
ਮੋ. 9501100062

ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਲਾਲਚੀ ਲੋਕ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਰੈਮੀਡੀਸੀਵੀਅਰ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਾਲਾਬਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਕਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਫਰੀ ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅੱਠ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲਾ ਆਕਸੀਜਨ ਦਾ ਸਿਲੰਡਰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲਾ ਰੈਮਡੀਸੀਵੀਅਰ ਦਾ ਟੀਕਾ ਪੈਂਤੀ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਵੇਚਣ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟੀਆ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਪਏ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਖਾਤਰ ਵਾਰਸ ਕੋਈ ਵੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ।

ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਹੜ੍ਹ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਲੀ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਐਨੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਸੰਭਾਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਅਜੇ ਵੀ ਖਾਦਾਂ, ਤੇਲ, ਬੀਜਾਂ ਅਤੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਸਮੇਂ ਫਾਇਦਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟੂਰਿਸਟ ਸਥਾਨ ਪਹਿਲਗਾਮ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ 26 ਮਾਸੂਮ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਕਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਜ਼ਮੀਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਫਰੀ ਲੰਗਰ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਕੁਝ ਬੇਜ਼ਮੀਰੇ ਤੇ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਫ਼ਤ ਵੇਲੇ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕੌਮੀ ਆਫ਼ਤ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਨੇ ਵਿਖਾਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੋਈ ਲੈਂਡਸਲਾਈਡ ਕਾਰਨ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜ ਮਾਰਗ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਰੇ ਹੋਏ

ਸੈਲਾਨੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਿਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦਸ ਗੁਣਾ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ। ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਟਰੈਫਿਕ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਦਿੱਲੀ, ਕੋਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਆਦਿ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ 5000 ਰੁਪਏ ਵਾਲੀ ਟਿਕਟ 50000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵੇਚੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਹੌਲਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਂਟ ਮਾਰੀ ਪਰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਾ ਪਿਆ।

ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਲਾਲਚੀ ਲੋਕ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਰੈਮੀਡੀਸੀਵੀਅਰ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਾਲਾਬਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਕਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਫਰੀ ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅੱਠ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲਾ ਆਕਸੀਜਨ ਦਾ ਸਿਲੰਡਰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲਾ ਰੈਮਡੀਸੀਵੀਅਰ ਦਾ ਟੀਕਾ ਪੈਂਤੀ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਵੇਚਣ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟੀਆ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਪਏ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਖਾਤਰ ਵਾਰਸ ਕੋਈ ਵੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਪਰ

ਕਾਲਾਬਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਮੁਨਾਫਾ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. - ਬਿਹਾਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮਿਟ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵਾਲੇ ਰੱਜ ਕੇ ਗਰੀਬ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਖੂਨ ਨਿਚੋੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਧਾਰਨ ਨਾਲੋਂ ਦੁਗਣਾ ਤਿਗਣਾ ਕਿਰਾਇਆ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਰਗਿਆਂ ਵਾਂਗ ਠੁਸ ਕੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 2010 ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਲੱਦਾਖ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਥੇ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਨੇ ਕਮਾਲ ਦੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਵਿਖਾਈ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿੰਗਡਿਸ਼ਰ ਅਤੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਰੇਟ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਐਨੀ ਕਮੀਨਗੀ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਿੰਗਡਿਸ਼ਰ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਟਾਟਾ ਨੂੰ ਵਿਕ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। 1988 ਅਤੇ 1993 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹ ਆਏ ਸਨ। ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਥਾਹ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੋਰਾਂ ਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਸੀ। ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਖੰਡ ਪੱਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਰੇਟ ਕਈ ਗੁਣਾ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। 1993 ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ, ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਗਰ ਨਦੀ ਨੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ

ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਚ.ਉ. ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਮਦਦ ਭੇਜ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕਈ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਰੇਟ ਦੂਣੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਤਰਪਾਲ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰਾਕਾਰ ਮੱਚੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੋਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਇਨਸਾਨੀ ਗਿਰਝਾਂ (ਹਿਉਮਨ ਵਲਚਰ) ਮੱਧ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਇਜਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਗਿਰੋਹ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦੇ ਸਨ। ਮੱਧ ਕਾਲ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਕਾਲ ਸੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਲਗਾਤਾਰ ਯੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੰਗ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨਸਾਨੀ ਗਿਰਝਾਂ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਲੂਈ ਚੌਥਵੇਂ (ਸ਼ਾਸਨ 1643 ਤੋਂ 1715 ਈਸਵੀ) ਸਮੇਂ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਐਨਾ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗਿਰਝਾਂ ਨੂੰ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਧੁਨਿਕ ਗਿਰਝਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਸਦਕਾ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਪਬਲਿਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ N.R.I ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ

ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਫ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ

ਮਿਤੀ 7 ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਭੈਣੀ ਬੜਿੰਗਾਂ (ਲੁਧਿ:) ਸਥਾਨ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧਸਰ ਡੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ

07 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ
ਲੋੜਵੰਦ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

8 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ
ਫ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈਕਅੱਪ ਕੈਂਪ (ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ)

8 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ
ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਫ੍ਰੀ ਚੈਕਅੱਪ ਅਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪ (ਸ਼ੰਕਰਾ ਆਈ ਕੇਅਰ ਹਸਪਤਾਲ)

ਸੇਵਾਵਾਂ

- ਦਿਲ ਦੀ ਜਾਂਚ
- ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ
- ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ
- ਆਮ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ
- ਸ਼ੂਗਰ ਟੈਸਟ ਦਵਾਈਆਂ
- ਈ.ਸੀ.ਜੀ.(ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ)

ਨੋਟ:

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ
ਅਤੁਟ ਵਰਤੇਗਾ

1) ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ, ਇੱਕ ਜੋੜੀ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ 2 ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ (ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਲਈ) ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

2) ਜਿਹੜੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬੀ.ਪੀ, ਸ਼ੂਗਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਦਵਾਈ ਚਲਦੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ।

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ
ਅਤੁਟ ਵਰਤੇਗਾ

ਵੱਲੋਂ: ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਪਬਲਿਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, N.R.I ਵੀਰ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਗੁ. ਡੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਭੈਣੀ ਬੜਿੰਗਾਂ, ਡਾ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 79860-26426, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ 99155-60976, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ 9781838969

ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ :

ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਨੋਖੀ ਸ਼ਹਾਦਤ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਰੁਪਾਲ
403 465 1586

ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ਤੇਰੇ ਸਕੂਲ
ਅੰਦਰ ਸੁਣਿਐ ਅਸਾਂ ਨੇ ਲੱਗਦੀ
ਫੀਸ ਕੋਈ ਨਾ ॥
ਐਪਰ ਦੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਕਲਾਸ
ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਧੜ
ਤੇ ਸੀਸ ਕੋਈ ਨਾ॥

ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਨੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਨਕਸ਼ਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਕਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੀ ਹਾਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ 100 % ਸੱਚ ਕਿ ਸੀਸ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਬਣੀ ਜਾਵੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਗ ਹੀ ਇਹੋ ਹੈ। ਸੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਹੀ ਕਿਉਂ ?? ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਸੋਚਾਂ, ਵਿਚਾਰ, ਫੁਰਨੇ, ਹਉਮੈ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਸਾਰ ਇਸੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਸਿੰਘ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸੀਸ, ਯਾਨੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ, ਆਪਣੀ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਜਾਤ, ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ, ਆਪਣੀ ਮੱਤ ਸਭ ਕੁਝ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਵਾਸੀ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਗੁਰੂ-ਲਿਵ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਸਿੱਖ ਅਗਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਰਤੈ ਚੁਣਿ ਕਢੇ ਲਧੋਵਾਰੇ
॥.....(ਪੰਨਾ ੩੧੨, ਸਲੋਕ ਮ : ੪)
ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਮਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਸਿਦਕੀ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਸਨ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ।

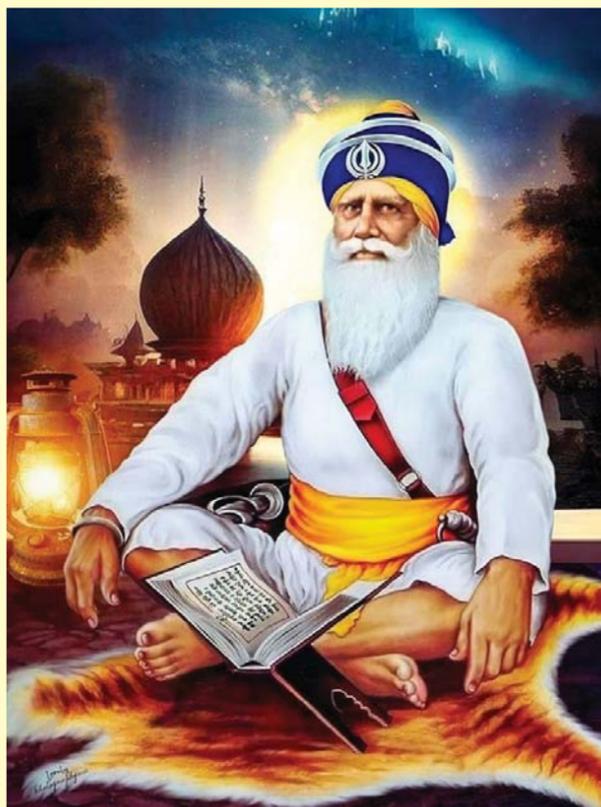
ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਗਿਵਿੰਡ ਜਿਲਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਭਗਤਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਬੀਬੀ ਜਿਉਣੀ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ 26 ਜਨਵਰੀ 1682 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਲਕ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਦੀਪਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸੋਹਣੇ ਪਿਆਰ ਦੁਲਾਰ ਨਾਲ ਪਲਦਾ ਦੀਪਾ ਅਜੇ 17 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਣ ਦੀ ਅਨੰਦਮਈ ਖਬਰ ਚੌਪਾਸੀਂ ਫੈਲਦੀ ਹੋਈ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਵੀ ਪੁੱਜੀ। ਦੀਪਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੋਲੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਪੁੱਜਿਆ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕੀ ਅਤੇ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਿਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਪਰ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਤੇ ਫ਼ਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਰ ਵਿੱਦਿਆ ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿਵਾਈ। ਸਰੀਰ ਦਾ ਚੁਸਤ ਫੁਸਤ ਗੱਭਰੂ ਇਹਨਾਂ ਕਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇਤੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣ ਜਾਂਦੇ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਦੇ। ਇਸ ਤਰਾਂ 20 ਦਸੰਬਰ 1704 ਤੱਕ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸੇਵਾ, ਸਿਮਰਨ, ਕੀਰਤਨ, ਯੁੱਧ ਕਲਾ ਆਦਿ ਸਭ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ।

1704 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ, ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਮਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਖਿਅਤ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਕਮਾਉਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਸੀ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਸਿਆਹੀ ਪੁਚਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਲਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੀੜ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸਦੇ ਚਾਰ ਉਤਾਰੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 1706 ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਇੱਕ ਟਕਸਾਲ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਨੋ ਮਨੋ ਹੋ ਕੇ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਖੂਹ ਵੀ ਲਗਵਾਇਆ, ਜੋ ਹੁਣ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੱਖਣ ਤੋਂ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜਿਆ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵੀ ਭੇਜੇ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੱਪੜਚੜੀ, ਸਵਰਾ, ਸਰਹਿੰਦ ਆਦਿ

ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਬੀਰਤਾ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ। ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ 12 ਮਿਸਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਤਾਂ ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬਾਪਿਆ ਗਿਆ। ਸਤਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਦੁਰਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਲੁੱਟ ਕੇ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਫਗਾਨ ਧਾੜਵੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁ ਬੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਾਲ ਛੁਡਵਾਇਆ। 9 ਜੂਨ 1716 ਨੂੰ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਮ ਦੋ ਧੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੰਦੇ ਦੀ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਰਚੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ 1737 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਨੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਜੁੱਡਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਾਂ ਛੀਨਾ, ਚੌਧਰੀ ਨੌਜ਼ਹਿਰਾ ਪੰਨੂੰਆਂ, ਚੌਧਰੀ ਮਜੀਠੀਆ, ਹਰਿਭਗਤ ਨਿਰੰਜਨੀਆ, ਰਾਮਾ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਮੱਸਾ ਰੰਧੜ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਸਾ ਰੰਧੜ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਾਰ ਮੁਖਤਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਹੁੱਕਾ ਪੀਣ ਅਤੇ ਕੰਜਰੀਆਂ ਨਚਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖਬਰਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਭਰੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮੱਸੇ ਰੰਧੜ ਦਾ ਸਿਰ ਕੌਣ ਵੱਢ ਕੇ ਲਿਆਏਗਾ ? ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਹਾੜ ਸੁਣ ਕੇ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਸੀਸ ਵੱਢ ਕੇ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ। ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਏ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਬਾਕੀ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਜਿੱਤਿਆ ਇਲਾਕਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਦੁਰਾਨੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੌਣ ਹਨ ਜੋ ਮੇਰੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਬੜੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਲਾਈ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਬਲਵਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦੇ, ਬੈਠਦੇ ਹੀ ਸੌਂਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਚੱਲਦੇ ਚੱਲਦੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਲੇਖਕ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇਖੋ !!

ਵਲੀ ਇਨਕਾ ਅਜਬ ਭਯੋ ਹੈ॥
ਇਨਕੇ ਆਬੇ ਹਯਾਤ ਦਯੋ ਹੈ॥
ਗਜ਼ਬ ਅਸਰ ਤਿਸਕਾ ਹਮ ਦੇਖਾ॥
ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਹੋਵਤ ਸਿੰਘ ਬਿਸਿਖਾ॥
ਹਾੜ ਨ ਦਿਨ ਭਰ ਪੀਵਹਿ ਪਾਣੀ॥
ਸਿਆਲ ਨ ਰਾਖਹਿ ਅਗਨ ਨੀਸਾਣੀ॥
ਬੈਠਤ ਸੋਵਹਿ ਚਲਤੇ ਖਾਵਹਿ ॥
ਗ੍ਰਾਮ ਕਿਸੀ ਮਹਿ ਟਿਕਣ ਨ ਪਾਵਹਿ॥

ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ (ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼) ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਖਣ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੈਮੂਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਖਤੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੋਵਰ ਆਪਣੇ ਜਰਨੈਲ ਜਹਾਨ ਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਖਬਰ ਕੀਤੀ। ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਇੱਕਦਮ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 5000 ਸਿੰਘ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ 10000 ਤੱਕ ਹੋ ਗਏ। ਜਹਾਨ ਖਾਂ ਗੋਹਲਵੜੀ ਦੀ ਥੋਹ ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹੀਦੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੀ ਅੱਗੇ ਆਉਣ, ਬਾਕੀ ਵਾਪਸ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਲਕੀਰ ਟੱਪ

ਆਏ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਕਾਇਦਾ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬੇਸ਼ਕ ਮਿਲੇ ਪਰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇ। ਜਹਾਨ ਖਾਂ ਹਾਥੀ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤੀਰ ਨੇ ਪਾਰ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਬਰਦਸਤ ਖਾਂ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ। ਫੇਰ ਰੁਸਤਮ ਖਾਂ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਫੇਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਆਹਮੋ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਇਆ। ਦੋਵੇਂ ਸੂਰਮੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਮਰ ਗਏ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜੱਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਕਮਾਨ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕੋਲ, ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਜੱਥੇ ਦੀ ਕਮਾਨ ਨੌਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਖੁਦ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪ ਹੋ ਗਏ। ਉੱਪਰ ਜਮਾਲ ਖਾਂ ਆਪਣੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਆਦਿ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਚੱਕਰ ਸੁੱਟਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਘੋੜਾ ਜਖਮੀ ਹੋ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਉੱਪਰ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗਰਦਨ ਤੇ ਫੱਟ ਵੱਜਿਆ ਤੇ ਗਰਦਨ ਲੁੜਕ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਕੋਲੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਪਰਿਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਗਰਦਨ ਸੰਭਾਲੀ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਆਪਣੇ 18 ਸੇਰ ਦੇ ਦੋਧਾਰੀ ਖੰਡੇ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੀਸ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਪੂਰੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੌਮ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ 13 ਨਵੰਬਰ 1757 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਹੋਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 75 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਥਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਉੱਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬੁੰਗਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਖੰਡਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਨਿੱਤਨੇਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੀ ਇਕੱਲਾ ਧੜ ਲੜਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:- ਸਾਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਨਾਮੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਗਿਆਨਤਾ ਵੱਸ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਧਾ ਵੱਸ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਤੋੜਿਆ ਮਰੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਰਾਮਾਤੀ ਅੰਸ਼ ਭਾਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਕਰਾਮਾਤ ਦੇ ਪੂਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਸ ਧੜ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਸੀਸ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਲੜਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸੀਸ ਜੇ ਪੂਰਾ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਕਈ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਲੜਦੇ ਜਾਣ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਿੱਥੇ ਸੀਸ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਤੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾ ਤੱਕ, ਜਿੱਥੇ ਸੀਸ ਡਿੱਗਿਆ ਹੈ, crow-fly ਦੂਰੀ ਵੀ 1.4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੇਜ ਚਾਲ ਵਾਲੇ ਪੈਦਲ ਸਵਾਰ ਲਈ ਵੀ 10 ਤੋਂ 12 ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਘੋੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਇੰਨੇ ਮਿੰਟ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸੀਸ ਤੋਂ ਲੜਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਲਾਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਸੀਸ ਤੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਖੰਡੇ ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗੱਲ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। (ਕਾਲਪਨਿਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ)। ਕੁਝ ਪੁਰਾਤਨ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇਖਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਕਰਤਾ ਕਵੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ (1843) ਰਾਮ ਰਾਉਣੀ ਵਾਲੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪੂਰਾ ਸੀਸ ਕੱਟਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕਰਤਾ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ (1810-41) ਇਸ ਤਰਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ - ਚੌਥਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਅੱਤਲ ਖਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗਰਦਨ ਤੇ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਝੁਕ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ, “ਤੁਸੀਂ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕੀਤਾ ਸੀ।” ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਸਿਰ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਦੋਧਾਰੀ ਖੰਡੇ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸੀਸ ਕੱਟਣ ਦਾ ਜਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗਰਦਨ ਤੇ ਗੋਭੀਰ ਚੋਟ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਬਿਲਾਸ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਗਿਆਨੀ ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ, 1904) ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੁੰਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਚਮਤਕਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀਸ ਹੱਥ ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਘੱਟ ਜੋਰ ਨਾਲ ਹੈ, ਵਧੇਰੇ ਧਿਆਨ ਬਹਾਦਰੀ ਵੱਲ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਅਨੋਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਹੋਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ) ਅਤੇ ਇਸਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾਇਆ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਲਈ ਛਾਪੇ ਗਏ ਟ੍ਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸੀਸ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੱਥ ਤੇ ਟਿਕਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਜਿਕਰ ਹੋ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਤਰਾਂ ਹਨ -- ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਸਿਰ ਲੱਥਾ ਵੇਖ ਕੇ ਇੱਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ -- ,ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸੀਸ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਧਰਨਾ ਹੈ। ਲੱਥੇ ਹੋਏ ਸੀਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪ੍ਰਾਣ ਤੋੜ ਨਿਭੇਗਾ। ਪੜ੍ਹ ਚਿੱਲਿਆ ਖੰਡਾ ਅੱਗੇ ਹੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਨੋਖੇ ਹੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਸੀਸ ਖੱਬੀ ਤਲੀ ਤੇ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਖੰਡੇ ਨਾਲ ਐਸੀ ਵਾਢੀ ਪਾਈ ਕਿ ਗਿਲਜੇ ਤੋਝਾ ਤੋਝਾ ਕਰਦੇ ਮੈਦਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਤੁਰੇ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸੀਸ ਤਲੀ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਰਾਮਸਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਸੁਧਾਸਰ ਦੀਆਂ ਪਰਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀਸ ਭੇਟ ਰੱਖੀ। ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਡਾ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਿਦਕ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੀਸ ਹੱਥ ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰੁਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸੀਸ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਥਾਂ ਪਰਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਸੀਸ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਵਾਏ ਗਏ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸੀਸ ਕੱਟਿਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਹੱਥ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਲੜੇ ਜਾਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

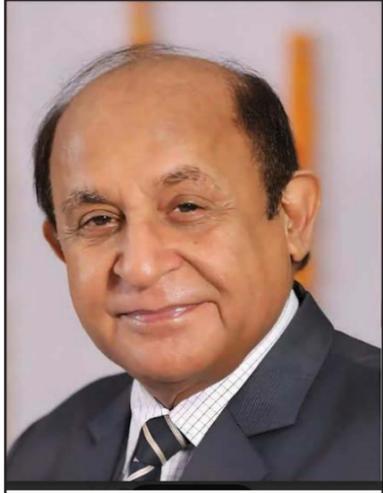
ਸਾਡੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਵੀ ਤਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੰਨਣੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ? ਉਸਦਾ ਭਰਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋਏਗਾ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਇਹ ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖਾ ਕੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਗੋਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡ ਪਾਉ ਏਜੰਡੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਲੜਨ ਮਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਲੇਖ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਸਿੱਖ ਤੋਂ ਸੀਸ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ

ਜਦੁ ਤਦੁ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ ॥
ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ ॥
ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ ॥ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ ॥
(ਪੰਨਾ ੧੪੧੨, ਸਲੋਕ ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਵਧੀਕ ॥ ਮਹਲਾ ੧)
ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ --
ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਗੈ ਸੀਸੁ ਭੇਟ ਦੇਉ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਚੇ ਭਾਵੈ
॥.....(ਪੰਨਾ ੧੧੯੪, ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪)

ਸਿੱਖੀ ਹੈ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਖੇਡ। ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨਾ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਧਨ ਦੌਲਤ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਵੀ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਣੀ ਬਹੁਤ ਸਸਤਾ ਸੌਦਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਲੋੜ ਹੈ ਅਸੀਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸਿਦਕ ਰੱਖਣਾ ਸਿੱਖੀਏ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲੋੜੀਆਂ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਨਾ ਜੋੜਦੇ ਰਹੀਏ।

ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡ :- ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ, ਜਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਰੂਹ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕੱਠ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਬਾਬਤ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਚੌਪਹਿਰੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹੋ, ਜਿਹੜੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਪੜ੍ਹੋ, ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜੋੜ ਲੈਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਤੋੜਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਚੌਪਹਿਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਨਵੇਂ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਆਪ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਅੱਧੇ ਕੰਮ ਨਾਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕਰਨੇ ਸੌਖੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਹਰ ਕਰੇ। ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੋਝੀ ਬਖਸ਼ੋ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਪਰਖਣਾ ਆ ਜਾਵੇ।

ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ: ਭਾਰਤੀ ਹਾਸੇ ਦਾ ਜੀਉਂਦਾ ਕੈਨਵਸ ਹੈ

ਡਾ: ਸੇਠੀ ਕੇ.ਸੀ.
ਲੇਖਕ ਦਮਨ ਇੰਡੀਆ ਆਕਲੈਂਡ, ਨਊਜ਼ੀਲੈਂਡ

ਭਾਰਤੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਲਾਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ, ਸਗੋਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਯਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ ਐਸਾ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਨਾਮ ਹੈ। ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਦਾਕਾਰ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਐਸੇ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮੇਡੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਮਿਲੀ ਸ਼ੋਰਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਕਲਾਤਮਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਰਦੇ ਉੱਤੇ ਹਾਸੇ, ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਨਾਮਾਂ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਤੋਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਉਪਲਬਧੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਕਾਮੇਡੀ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਭੱਜਦੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਨਰਮੀ, ਖੁਸ਼ਮਿਜ਼ਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਮਝ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਹਾਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਅਰਕਾਈਵ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ—ਇੱਕ ਐਸਾ ਅਰਕਾਈਵ ਜੋ ਸਮਾਜਕ ਵਰਤਾਵ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਡੰਬਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ

ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸੁਖਮਤਾ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਕਲਾ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ
ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਡੱਬਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਦੀ ਚਮਕ ਅਤੇ ਸੈਲੀਬ੍ਰਿਟੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਦੂਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚੀ ਤਾਲੀਮ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਥੀਏਟਰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਕਈ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਉੱਤੇ ਪਛਾਣ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੇ ਥੀਏਟਰ, ਰੇਡੀਓ, ਡਬਿੰਗ ਅਤੇ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੰਬਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਾਲ ਉਸਨੂੰ ਧੀਰਜ, ਗਹਿਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਝ ਦੇ ਗਏ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਕਾਮੇਡੀ ਕਦੇ ਵੀ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਹਤਾਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਤਿਰੰਜਿਤ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਅਸਲ ਮਨੁੱਖੀ ਕੇਂਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਇੱਕ ਐਸੀ ਸੱਚਾਈ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਮੁਸਕਾਨ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤਾਨੇ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਕਾਮੇਡੀ
ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਮੇਡੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਨਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ। ਉਸਦੀ ਕਾਮੇਡੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਤਿਰਸਕਾਰਪੂਰਕ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਉੱਗਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਅੱਗੇ ਆਇਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ। ਇਹੀ ਨੈਤਿਕ ਆਧਾਰ ਉਸਦੀ ਕਾਮੇਡੀ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਅਤੇ ਆਦਰਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਗੋਵਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਹਾਸਾ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਜੰਮਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ—ਅਹੰਕਾਰੀ ਵਪਾਰੀ, ਮਾਸੂਮ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ, ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਅਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੀ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਲੋਕ।

ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ

ਕਿਰਦਾਰ ਜੋ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਯਾਦ ਬਣ ਗਏ
ਭਾਰਤੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਉੱਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਾਮੇਡੀ ਕਿਰਦਾਰ ਆਏ ਤੇ ਗਏ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ। ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ ਨੇ ਇਹ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੁਲਾਟੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤੇ ਹਾਸੇਜੋਗ ਡਾਕਟਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਸੱਤਾ, ਅਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਖੰਡ ਉੱਤੇ ਤੇਜ਼ ਵਿਅੰਗ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦਿਖਾਵਟੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਸਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਦੇ ਵਰਤਾਓ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਹੱਸਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਸਨ। ਗੁੱਥੀ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਗੋਵਰ ਦੀ ਨਿਡਰਤਾ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਪਸ਼ਟ ਲਿੰਗ ਅਭਿਵਿਆਕਤੀ ਅਤੇ ਬਚਕਾਣੀ ਮਾਸੂਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਗੁੱਤੀ ਸਭ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਰਟੂਨ ਨਹੀਂ ਬਣੀ। ਬਾਲੀਵੁੱਡ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤੇ ਹਾਸੇਜੋਗ ਡਾਕਟਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਸੱਤਾ, ਅਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਖੰਡ ਉੱਤੇ ਤੇਜ਼ ਵਿਅੰਗ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦਿਖਾਵਟੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਸਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਦੇ ਵਰਤਾਓ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਹੱਸਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਸਨ। ਗੁੱਥੀ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਗੋਵਰ ਦੀ ਨਿਡਰਤਾ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਪਸ਼ਟ ਲਿੰਗ ਅਭਿਵਿਆਕਤੀ ਅਤੇ ਬਚਕਾਣੀ ਮਾਸੂਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਗੁੱਤੀ ਸਭ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਰਟੂਨ ਨਹੀਂ ਬਣੀ। ਬਾਲੀਵੁੱਡ

ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਮਨ ਬੁੱਟਰ ਜਾਂ ਸਿਮੀ ਪੰਧੇਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।

403-232-6220

ਆਉ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ ਵੰਡੀਏ

ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਭੱਪਰ ਝਬੇਲਵਾਲੀ।
6284145349

ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਵੰਡੀਏ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਹੋਵੇ ਦੂਟੀ, ਵੰਡੀਏ ਗਮੀ ਤਾਂ ਹੋਵੇ ਉਟੀ।
ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਕਰ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ, ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਕਸਰਤ ਹਾਸੇ ਨੂੰ ਚੌਗੁਣਾ।
ਅੱਜ ਦੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹੱਸਣਾ ਦੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਪਰ ਨਾ ਹੱਸਣਾ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਇੱਕ

ਦੂਜੇ ਕੋਲੋਂ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਸਣਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਟਾਨਿਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ @ਜੂਡੀ@ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਦਿਲ, ਫੇਫੜਿਆਂ, ਜ਼ਿਗਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੱਸਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਪਰ ਲਾਭ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਹਾਰਮੋਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਸਿਹਤ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਸਿਰੋਟਿਨ, ਐਂਡੋਰਫਿਨ ਹਾਰਮੋਨ ਆਦਿ। ਇਹ ਹਾਰਮੋਨ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਬਣਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਲਹੂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਗਤੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਚਨ -ਕਿਰਿਆ ਠੀਕ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਜ਼ਿਆਦਾ

ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਖੁੱਲ ਕੇ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ ਵੀ ਠੀਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖੁੱਲ ਕੇ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਉਰਜ਼ਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਠਿਆਂ ਦਾ ਖਿਚਾਅ, ਸਟ੍ਰੈਂਸ ਹਾਰਮੋਨਸ, ਬੀਪੀ, ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਘਟਦਾ ਹੈ। ਸਿਗਮੈਂਡ ਫਰਾਇਡ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੱਸਣਾ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੱਸਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲਾਹੇਵੰਦ ਖੁਸ਼ਾਕ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10-15 ਮਿੰਟ ਹੱਸਣ ਨਾਲ 20 ਤੋਂ 40 ਕੈਲੋਰੀਜ਼ ਦੀ ਖ਼ਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ 400 ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਸੀਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦੇ ਮੁਸਾਮਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਵਿੱਡ ਦੇ ਅੰਗ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਦਿਲ, ਫੇਫੜੇ, ਛਾਤੀ ਪੇਟ ਵੀ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ

ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਸਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ?ਚੁਸਤੀ -ਫੁਰਤੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਫਿੰਗ -ਥਰੇਪੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਰੋਗ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਧਦੀ ਹੈ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੱਸਣਾ ਸਾਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਦਲ -ਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਤੋਰਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਹਾਸਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਾਰੇ ਸੰਗਤ ਮਾਨਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਨਾ ਹੱਸਦੇ ਖੇਡਦੇ ਰਹੋਗੇ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਉਹਨੀਂ ਹੀ ਵਧੇਗੀ। ਹਾਸੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਦਿਆ ਨਾਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਲ -ਜਲੂਲ ਹਰਕਤਾਂ ਨਾਲ। ਹਲਕੇ ਚੁਟਕਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸ -ਰਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਸਾ ਦਿਮਾਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹਾਸਾ ਉਦੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਮੂਭ ਤਣਾਅ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ। ਹਾਸੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ, ਨਿਰਛਲ ਹਾਸਾ, ਮਸੂਮ ਹਾਸਾ, ਗੁਝਾ ਹਾਸਾ, ਮੁਸਕੜੀਏਂ ਹੱਸਣਾ,

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੀ ਦੀਵਾਨਗੀ ਸੈਲੀਬ੍ਰਿਟੀ ਪੂਜਾ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਰਮ ਟਿੱਪਣੀ ਸੀ—ਨਾ ਕਰੂੜ, ਨਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ। ਰਿੱਕੂ ਭਾਬੀ ਅਤਿਰੰਜਨਾ ਦੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਸੀ—ਬੇਝਿਜਕ, ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ, ਭਾਵਕ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਕਿਰਦਾਰ ਰਵਾਇਤੀ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਰਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ ਹਾਸੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੋਵਰ ਨੇ ਦਰਜਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਏ— ਹਰੇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚਾਲ, ਲਹਿਜ਼ਾ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ।

ਨਕਲ ਨਹੀਂ, ਕਲਾ
ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ ਦੀ ਮਿਮਿਕਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਜਾਂ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਨਕਲ ਨਹੀਂ। ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ, ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਖਾਨ, ਸਲਮਾਨ ਖਾਨ, ਆਮਿਰ ਖਾਨ, ਧਰਮਿੰਦਰ, ਸਨੀ ਦੇਓਲ, ਓਮ ਪੂਰੀ, ਕਨੂੰਯਾਲਾਲ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਮਿੱਤਲ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਫੜਦਾ ਹੈ। 'ਕੌਨ ਬਣੇਗਾ ਕਰੋੜਪਤੀ' ਵਿੱਚ ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ, ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਠਹਿਰਾਅ ਵੀ ਜੀਉਂਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਦੀ ਮੋਹਕਤਾ, ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਸਹਜਤਾ, ਆਮਿਰ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਅਤੇ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਮਰਦਾਨਗੀ— ਸਭ ਕੁਝ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ
ਸੁਨੀਲ ਗੋਵਰ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਕਲਾ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਹਾਸੇ ਦਾ ਜੀਉਂਦਾ ਕੈਨਵਸ ਹੈ—ਜਿਸਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਮਹਿਸੂਸ ਸਿਰਫ਼ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੱਭ ਲਏ ਲਾਲ ਗੁਆਚੇ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਜੋਗੀ ਨੇ

ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ
825 712 1135

ਨਈਂ ਉੱ ਲੱਭਣੇ ਲਾਲ ਗੁਆਚੇ, ਮਿੱਟੀ ਨਾ ਫਰੋਲ ਜੋਗੀਆ।

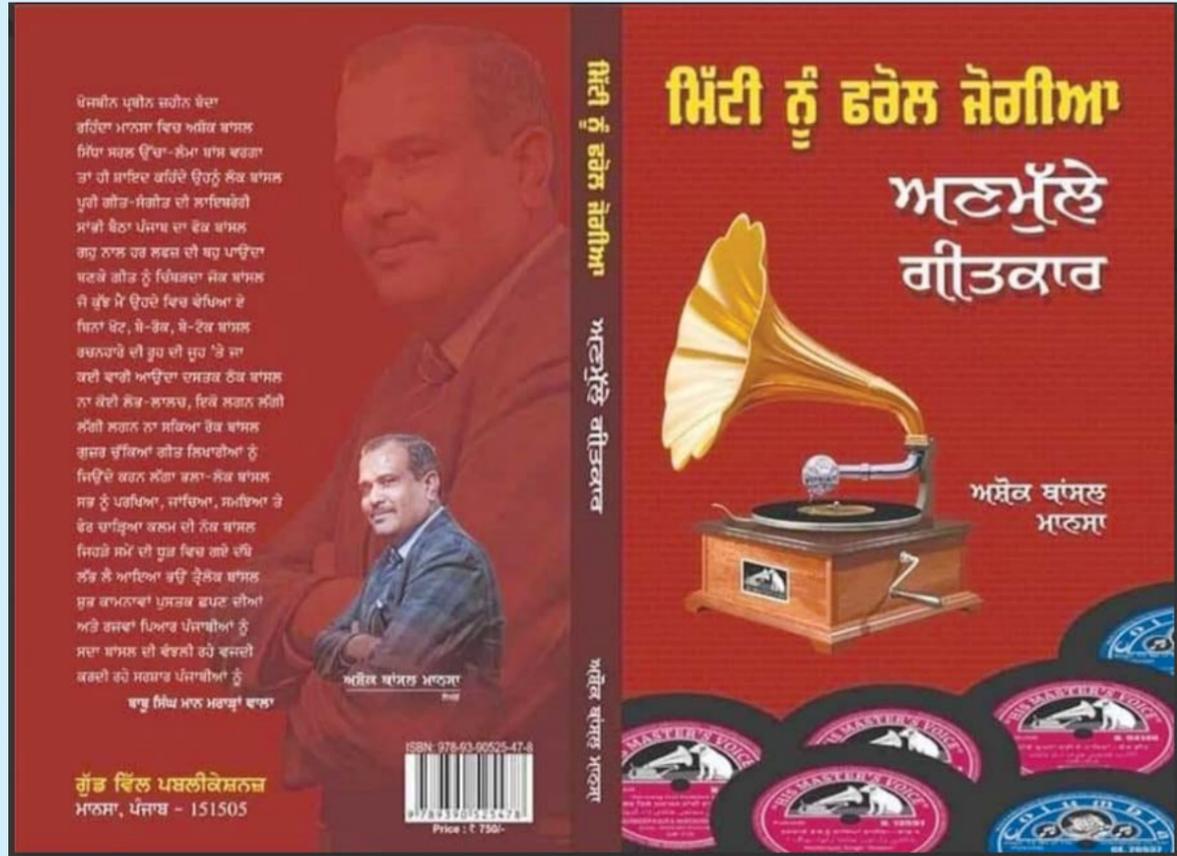
ਮੁੱਦਤਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ-ਚੜ੍ਹੀ ਇਹ ਬੋਲੀ ਇੱਕ ਮਤਵਾਲੇ ਜੋਗੀ ਨੇ ਝੂਠੀ ਕਰ ਵਿਖਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਜੋਗੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦੇ ਟਿੱਲੇ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਚਰਖੇ ਦੀ ਘੂਕ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪਹਾੜੋਂ ਉਤਰਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਹੀਰ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕੰਨ ਪੜਵਾਕੇ ਜੋਗੀ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸੁਦਾਈ, ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸਪੂਤ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਟਿੱਬਿਆਂ (ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਹੇ) ਤੋਂ ਚੀਚ-ਵਹੁਟੀਆਂ ਭਾਲਦਾ ਆ ਬਹੁੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬੀਨ ਵਜਾਈ, ਪੁਰਾਣੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਤਵਿਆਂ (ਰਕਾਟਾਂ- ਰਿਕਾਰਡਾਂ) ਨੇ ਸੱਪਾਂ ਵਾਂਗ ਕੰਨ ਚੁੱਕ ਲਏ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਫਰੋਲੀ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋਏ ਭੁੱਲੇ-ਵਿੱਸਰੇ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬੋਹ ਲੱਭ ਲਏ ਜੋ ਸਾਡੇ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਲਾਲ ਹਨ।

ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਝੱਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਨਿੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰਾਂ 'ਤੇ ਵਜਦੇ ਗਾਣੇ, ਕਲੀਆਂ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਸੁਣਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈੜ ਨੱਪਣ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਇਹ ਗਾਣੇ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹ ਅੰਦਰ ਰਚ ਗਏ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਪੈਂਡਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰਾਂ, ਗਾਇਕਾਂ, ਤਵਿਆਂ, ਕੈਸਟਾਂ ਵਗੈਰਾ ਦੀ ਬਾਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ, ਕੀਹਦਾ-ਕੀਹਦਾ ਕੁੱਡਾ ਖੜਕਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ-ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਘਾਟਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ, ਆਖਰ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਫਰੋਲਦਾ-ਫਰੋਲਦਾ ਲਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪਟਾਰੀਆਂ ਭਰ ਲਿਆਇਆ। ਬਹਿੰਗੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪਟਾਰੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਾਲ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਵਰਕਿਆਂ ਉਪਰ ਸਚਿਆਰਪੁਣੇ ਨਾਲ ਇਉਂ ਜੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਲ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਚਮਕਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸਾ ਝਲਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਦਿਸਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਅਸ਼ੋਕ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਸਜਦਾ-ਫਬਦਾ, ਬਣਦਾ-ਤਣਦਾ ਜੁਆਨ ਹੈ। ਸਰੂ ਵਰਗਾ ਕੱਦ, ਭਰਵਾਂ ਸਰੀਰ, ਨਰੋਆ ਜੁੱਸਾ, ਹੱਸ-ਮੁੱਖ ਚਿਹਰਾ, ਅਲਬੇਲਾ ਗੱਭਰੂ, ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਪੜਾਮਾਨਸਾ ਦਾ ਅਸਲੀ 'ਮਾਨਸਾਹੀਆ' ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਗਾਇਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅਥਾਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਨਮੁਖ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਲਈ ਰਾਹ ਮੋਕਲਾ ਹੈ। ਚਲੋ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਵਰਕੇ ਫਰੋਲ ਕੇ ਲਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ - ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਫਰੋਲ ਜੋਗੀਆ, ਅਣਮੁੱਲੇ ਗੀਤਕਾਰ - ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ।

ਆਹ ਲੈ ਮਾਏ ਸਾਂਭ ਕੁੰਜੀਆਂ ਧੀਆਂ ਕਰ ਚੱਲੀਆਂ ਸਰਦਾਰੀ - ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜਿਵੇਂ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਸਿਰਜੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਮਾਲ ਦੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਇਉਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ - ਲੋਕ ਗੀਤ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਐਲਬਮ ਵੀ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਸਾਜਨ ਰਾਏਕੋਟੀ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰੇ ਦੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਾਲੇ ਚੁਬਾਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਗੀਤਕਾਰਾਂ, ਗਾਇਕਾਂ, ਸਾਜ਼ਿੰਦਿਆਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ - ਗੁੱਡ ਵਿੱਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਮਾਨਸਾ।
ਸਫੇ 206, ਕੀਮਤ 550 ਰੁਪਏ।

ਸਮਰਪਿਤ / ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ / ਜੋ / ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ / ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਰਗੇ / ਗੀਤ ਪਾ ਗਏ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ 1900 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1939 ਤੱਕ ਦੇ ਉਹ ਗੀਤਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪਰ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਣ ਵਸੇ। ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ 'ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ' ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, "ਇਸ਼ਕ ਦੇਹ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ -- ਮੇਰਾ ਇਸ਼ਕ ਅਵੱਲੜਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਵੱਡ-ਸਾਰੰਗੀ, ਤੂੰਬੀ-ਅਲਗੋਜ਼ੇ ਵੱਜਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਝਰਨਾਹਟ ਜਿਹੀ ਛਿੜਨ ਲਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ --- ਇਹੀ ਮੇਰਾ ਇਸ਼ਕ ਹੈ ਇਹੀ ਮੇਰਾ ਜਨੂੰਨ ਹੈ।" ਉਹ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ (ਤਵੇ) ਲਾਖ ਦੇ ਬਣਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਸਪੀਡ, ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੱਕ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਦੁਰਲੱਭ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ 'ਦਰ-ਦਰ ਠੋਕਰਾਂ ਵੀ ਖਾਧੀਆਂ ਪੈਸਾ ਵੀ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਮਾਂ ਵੀ'। ਤਵਿਆਂ ਅਤੇ ਕੈਸਿਟਾਂ ਉਪਰ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਨੂੰ ਇਉਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਸੁਪਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਯਾਰਾ ਖੂਹ ਦੇ ਚੱਕ ਵਾਂਗੂੰ'।

ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਗੀਤਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਚੈਪਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਚੈਪਟਰ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਗੀਤਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਸਮੇਤ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਤਰ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਗੀਤਕਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਖੋਜ ਲਈ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਦਿਲਚਸਪ ਬਿਉਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਚੈਪਟਰ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਇਹ ਕਿ ਹਰੇਕ ਚੈਪਟਰ ਵੱਖਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਅਤੇ ਲਹਿਜੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸੋਮਾ, ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਚਿਆਰੀ ਮੁਟਿਆਰ ਦੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਕੱਢਣ ਵਾਂਗ ਚੱਜ ਨਾਲ ਗੁੰਦ ਕੇ ਸਮੇਟੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਸਤਰਾਂ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਾਕਾਇਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਨੰਬਰ, ਕੰਪਨੀ, ਗੀਤਕਾਰ, ਗਾਇਕ, ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਤੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਤਫਸੀਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਗੀਤਕਾਰ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਧਵਨ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਥ-ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਉਂਕੇ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕੰਨ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੀ ਸੀ - 'ਅਸਲ 'ਚ ਸਿਉਂਕੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਬਾਨ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ'। ਗੀਤਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ, ਕੰਮ-ਧੰਦੇ ਬਾਰੇ, ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ, ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਬਾਰੇ ਪਏ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਣਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਵਿਆਂ ਤੇ ਕੈਸਿਟਾਂ ਦਾ ਸਫਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁੰਮ ਹੋਣਾ, ਟੁੱਟਣਾ, ਗੀਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣਾ, ਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਖੋਜ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਚਮਕ ਦੁਆਰਾ ਕੰਗਣਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਅਸ਼ੋਕ ਦੱਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਵੇ ਲੱਗੇ ਕੰਗਣ ਨੂੰ 'ਰਵਿਆਂ ਵਾਲਾ ਕੰਗਣ', ਅਤੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਘੁੰਗਰੂਆਂ ਵਾਲੇ ਕੰਗਣ ਨੂੰ 'ਛਣ-ਕੰਗਣ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਾਨਣ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰੀ ਦਾ ਚੈਪਟਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਗਾਣਾ, ਦੋ-ਗਾਣਾ, ਕਵਿਤਾ, ਨਜ਼ਮ, ਕਾਫੀ, ਕਵਾਲੀ, ਕਲੀ, ਗਜ਼ਲ ਸਮੇਤ ਕਿੱਸਾਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਛੰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਿਵੇਂ ਕਬਿੱਤ, ਬੈਂਤ, ਕੋਰੜਾ, ਦਵੱਈਯਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੰਦ-ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਲਪ-ਵਿਧਾਨ ਉਪਰ ਤਰਦੀ-ਤਰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਗਜ਼ਲ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਸਤ ਲਿਬਾਸ ਹੀ ਫੱਥਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗ-ਅੰਗ ਦੀ

ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਤੇ ਸੁਫਲਤਾ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋ ਸਕੇ'। ਲੇਖ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ ਵੇਖੋ- 'ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਬਿਆਸੀ ਬਸੰਤਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਥੋਂ ਜੁਦਾ ਹੋ ਗਿਆ'। ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਦਾ ਲੇਖ ਕੀਮਾ-ਮਲਕੀ ਦੇ ਗੀਤ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੀ, ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਗਾਇਕ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੀ ਵਿਖੇ ਸਦੀਕ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਲਕੀ-ਕੀਮਾ ਸੁਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਸਦੀਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਬੋਲ ਗੱਲਣਯੋਗ ਹਨ, 'ਫੇਰ ਤੂੰ ਗਮੰਤਰੀ ਕਾਰਦੈ'। ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੈਪਟਰ ਨੂੰ ਇਉਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ - 'ਸਫ਼ਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਖੱਲਸ ਹੈ, ਐਸਾ ਤਖੱਲਸ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ --- ਸਮੁੰਦਰ ਵਰਗਾ ਬੰਦਾ'। ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਸਫ਼ਰੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਤੇ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸਰੂਪ ਦੇ ਗਾਏ ਪੁਰਾਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕੈਸਿਟ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਭ ਦਾ ਪਿਆਰਾ' ਐਚ.ਐਮ.ਵੀ. ਤੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਵਾਈ। ਸਫ਼ਰੀ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਲਬਮ ਟੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਤੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਵਾਈ।

ਦੀਪਕ ਜੈਤੋਈ ਦਾ ਲੇਖ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵੇਖੋ- 'ਜੈਤੋ ਆਲੋ ਤਾਰੀ ਵਾਂਗੂੰ ਧਰਮਰਾਜ ਬਣਿਆ ਬੈਠੈ, ਤੋੜ ਲੈ ਡੱਕਾ ਕੰਮ ਦਾ'। ਇਸ ਲੇਖ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ ਬਿਨਾ ਕੌਣ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਪਕ ਜੈਤੋਈ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਆਹ ਲੈ ਮਾਏ ਸਾਂਭ ਕੁੰਜੀਆਂ ਧੀਆਂ ਕਰ ਚੱਲੀਆਂ ਸਰਦਾਰੀ - ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜਿਵੇਂ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਸਿਰਜੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਮਾਲ ਦੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਇਉਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ - ਲੋਕ ਗੀਤ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਐਲਬਮ ਵੀ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਸਾਜਨ ਰਾਏਕੋਟੀ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰੇ ਦੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਘੰਟਾ

ਘਰ ਵਾਲੇ ਚੁਬਾਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਗੀਤਕਾਰਾਂ, ਗਾਇਕਾਂ, ਸਾਜ਼ਿੰਦਿਆਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹੰਸ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਣੇ ਸਾਜਨ ਰਾਏਕੋਟੀ ਦਾ ਇਹ ਗੀਤ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹਿ ਜਾ ਬਹਿ ਜਾ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਨੈਣ ਪ੍ਰੀਤੋ ਦੇ ਬਹਿ ਜਾ ਬਹਿ ਜਾ ਕਰਦੇ। ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ ਬਾਰੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 'ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਧੁੰਨੀ 'ਚ ਵਸੇ ਕਸਬੇ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਇਸੇ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਉਪਜਿਆ ਤੇ ਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਾਵਿ ਹੈ।' ਅਸ਼ੋਕ ਪਾਰਸ ਨੂੰ ਮਹਾਂਵਿਦਿਆਲੇ ਵਰਗਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਾ ਜਨਮ ਝਨਾਂਅ ਦੇ ਕੰਢੇ ਝੰਗ ਬਰਾਂਚ ਦੇ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 286 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਅਸ਼ੋਕ ਝਨਾਂਅ ਤੇ ਝੰਗ ਨੂੰ ਜੁੜਵੇਂ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਾ ਮੰਗਣਾ ਤੀਜੀ ਜਮਾਤ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲੱਕੜ ਦੀ ਚੌਕੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਗਲ 'ਚ ਦੁਪੱਟਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਸ਼ੱਕਰ, ਪਤਾਸੇ, ਮਖਾਣੇ, ਫੁਆਰੇ ਪਾ ਕੇ ---।

ਇੰਦਰਜੀਤ ਹਸਨਪੁਰੀ ਦੀ ਲੋਕ-ਪ੍ਰੀਯਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਅਸ਼ੋਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਧੂੰਈ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਬਾਬਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਬੈਠਾ। ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ "ਆਹ ਬਾਬਾ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐ ਪੂਰੀ"। ਹਸਨਪੁਰੀ ਦੇ ਲਿਖੇ, ਜਸਵੰਤ ਭੰਵਰਾ ਦੀਆਂ ਤਰਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਗਾਇਆ ਇਹ 'ਪੰਜਾਬੀ ਦੋ-ਗਾਣਾ ਗੀਤਕਾਰੀ ਤੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੀਤ ਬਣ ਗਿਆ - ਲੋਕ ਹਿੱਲੇ ਮਜਾਜਣ ਜਾਂਦੀ ਦਾ'। ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੇ ਗੀਤ 'ਆਰ ਢਾਂਗਾ ਪਾਰ ਢਾਂਗਾ ਵਿੱਚ ਟੱਲਮ ਟੱਲੀਆਂ' ਦਾ ਜਿਸ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਅਸ਼ੋਕ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਸਫੇ। ਵਾਰ। ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਕੇ ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਲਹਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਪਵਿੱਤਰ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਇਹ ਬੋਲ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੋਚ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ, "ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਗੀਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਫਿਜ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਤੂਤੜੇ ਦੀ ਧੂਣੀ ਵਾਂਗੂੰ ਧੁੱਖਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਧੁੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਭਾਂਬੜ ਨਹੀਂ ਬਣੇ। --- ਸੂਦ ਖੋਰੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੂਤੜੇ ਦੀ ਧੂਣੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਧੁੱਖਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਭਾਂਬੜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਯੁੱਗ ਪਲਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

" ਉਦਾਸੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਇਹ ਲੇਖ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਲੇਖੀ ਸਾਰੇ ਲੇਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ, ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਗੀਤਕਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਤਬਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ ਜਾਰੀ

ਲੱਭ ਲਏ ਲਾਲ ਗੁਆਚੇ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਜੋਗੀ ਨੇ

ਸਫ਼ਾ 16 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਚਲੋ ਹੁਣ ਦੂਜੀ ਪਟਾਰੀ ਖੋਲ੍ਹੀਏ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ

‘ਲੱਭ ਜਾਣਗੇ ਲਾਲ ਗੁਆਚੇ’/ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਫਰੋਲ ਜੋਗੀਆ (ਭਾਗ-2) / ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਣਮੁੱਲੇ ਗੀਤਕਾਰ। ਛਾਪੀ ਹੈ ਗੁੱਡਵਿਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਮਾਨਸਾ ਨੇ, ਕੁੱਲ 253 ਸਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੀਮਤ 600 ਰੁਪਏ ਪਰ ਹੈ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ।

ਢੁੱਕਵਾਂ ਦਿਲਖਿੱਚਵਾਂ ਮੁਹਰਲਾ ਟਾਈਟਲ ਕਵਰ, ਜੋ ਅੰਦਰਲੀ ਤਸਵੀਰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਵਰ ‘ਤੇ ਬਾਬਾ ਨਜ਼ਮੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਗੀਤਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਰੁਤਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, “ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੋਢਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਨੇ ਲਾ ਰੱਖਿਆ ਏ।” ਆਦਿਕਾ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰਾਂ ਅਗਸਤ, ਉੱਨੀ ਸੌ ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਗਾਂ ਵਜੇ ਤੱਕ ‘ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਲਾਹੌਰ’ ਨੂੰ ‘ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਸਰਵਿਸਿਜ਼’ ਵਿੱਚ ਜਾਮਾ ਬਦਲਦਿਆਂ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਦਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦਾ ਅਸ਼ੋਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਜ਼ੁਲਮ ਸਾਈਂ ਦਾ, ਇਹ ਐਲਾਨ ਵੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦਿਲ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।” ਉਹ ਅੱਗੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਨੀ ਸੌ ਸੰਤਾਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਨੀ ਸੌ ਸੱਤਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ 223 ਫਿਲਮਾਂ ਬਣੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ 68 ਫਿਲਮਾਂ ਹੀ ਬਣੀਆਂ। ਗੀਤ ਦੀ ਹੋਣੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ ਤਰਜ਼ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਅੰਤ ਗਾਇਕ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਮੱਢੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਦੇਸ਼-ਦੇਸ਼ਾਂਤਰਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦਾ ਅਤੇ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ, ਕੰਪਨੀ, ਫਿਲਮ, ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਕਾਇਦਾ ਖੋਜ ਕਰ ਕੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਗੀਤ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ ਕਿੰਨੀ ਮਕਬੂਲ ਹੋਈ। ਪਹਿਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਵੱਝਲੀ ਵਾਲੜਿਆ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਅਹਿਮਦ ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਤਫ਼ਸੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ‘ਇੰਡੀਆ ਟੀ ਹਾਊਸ’ ਤੋਂ ਬਣੇ ‘ਪਾਕਿ ਟੀ ਹਾਊਸ’ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜੋ ਲੁਧਿਆਣੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਕੋਲ ਅਸ਼ੋਕ ਭੰਵਰਾ ਦੇ ਚੁਬਾਰੇ ਵਾਂਗ ਅਦੀਬਾਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦਾ ਮਿਲਣ-ਬਿੰਦੂ ਸੀ। ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਮਕਬੂਲ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ - ਸੁਣ ਵੱਝਲੀ ਦੀ ਮਿੱਠੜੀ ਤਾਨ ਵੇ, ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਈਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਚਾਹਵਾਂ, ਰੁੱਖ ਡੋਲਦੇ ਤੇ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਉੱਲਗਦੀ, ਮੇਰੀ ਚੁੰਨੀ ਦੀਆਂ ਰੋਸ਼ਮੀ ਤੰਦਾਂ, ਵੱਝਲੀ ਵਾਲੜਿਆ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਗੀਤ।

ਚੰਬੇ ਦੀਏ ਬੰਦ ਕਲੀਏ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵਾਰਿਸ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਦਾ ਵਗੀ-ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਵਾਰਿਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ੌਕ ਦੱਸੇ ਹਨ - ਵਧੀਆ ਗੀਤ ਲਿਖਣੇ, ਦਿਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਦੁੱਧ ਪੀਣਾ ਤੇ ਆਥਣੇ ਕੌੜਾ ਪਾਣੀ। ਉਹ ਉਸਤਾਦ ਦਾਮਨ ਦਾ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਸੀ। ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਸਘੀਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਨਿਜ਼ਾਮੀ ਬਣੇ ਗੀਤਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ਾਇਰ ਬਗੈਰ ਨਿਜ਼ਾਮੀ, ਗਾਇਕ ਫ਼ਤਿਹ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਰਹਿਮਤ ਅਲੀ ਦੀ ਤਿੱਕੜੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਕਬੂਲ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਗਦੀ ਏ ਰਾਵੀ, ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੇ ਪਿਆਰ ਤਾਂ ਸੌਣਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ, ਦਿਲ ਮਰ ਜਾਣੇ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੱਜਣਾ ਵਰਗੇ ਕਈ ਗੀਤ ਗਿਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਸਘੀਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਨਿਜ਼ਾਮੀ ਬਣੇ ਗੀਤਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ਾਇਰ ਬਗੈਰ ਨਿਜ਼ਾਮੀ, ਗਾਇਕ ਫ਼ਤਿਹ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਰਹਿਮਤ ਅਲੀ ਦੀ ਤਿੱਕੜੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਕਬੂਲ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਗਦੀ ਏ ਰਾਵੀ, ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੇ ਪਿਆਰ ਤਾਂ ਸੌਣਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ, ਦਿਲ ਮਰ ਜਾਣੇ ਨੂੰ ਕੀ

ਹੋਇਆ ਸੱਜਣਾ ਵਰਗੇ ਕਈ ਗੀਤ ਗਿਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਗੈਰ ਨਿਜ਼ਾਮੀ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਤ ਦੀ ਗੁਰਬਤ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ 14 ਮਈ, 1998 ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਬੁਝੋਂ ਮਾਰ ਖਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਦਾ ਗਰਾਈਂ ਬਟਾਲੇ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਮੁਹੰਮਦ ਹੁਸੈਨ ਕਿਸੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਵਿੱਚ ਬਿਰਹਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਕਾਲੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਪਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ ਬਣ ਬੈਠਾ। ਬਾਬੇ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਕ ਮਿਜ਼ਾਜੀ ਤੇ ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਗੀਤ ਵੀ ਲਿਖੇ। ਉਸ ਦੇ ਕੁੱਝ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ - ਆਟਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸਰਕਾਰ, ਮੇਰੇ ਸੱਜਰੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਗਜਰੇ, ਰਾਹੇ ਰਾਹੇ ਜਾਂਦਿਆ ਰਾਹੀਆ ਆਦਿ। ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਦੁੱਖੜਾ ਦਾ ਗੀਤਕਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁਸੈਨ ਝੱਲਾ ਗਾਇਕ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗੀਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋ

ਸਿਪਾਸ’ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਮਰਨ ਉਪ੍ਰੰਤ 2023 ਵਿੱਚ ‘ਨਿਸ਼ਾਨ-ਏ-ਇਮਤਿਆਜ਼’ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲਾ ਗੀਤਕਾਰ ਖਵਾਜਾ ਗੁਲਾਮ ਮੁਹਾਉਦੀਨ ਹੈ ਜੋ ਬਤੌਰ ਗੀਤਕਾਰ ਖਵਾਜਾ ਪ੍ਰਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗੀਤ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣੇ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਕੈਸਿਟਾਂ ਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਉਸ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਨਿਗਾਰ ਐਵਾਰਡ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ। ਮੁਹੰਮਦ ਤੁਫੈਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਅਦਬੀ ਪੜਾਅ ਰੋਡੀਓ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਭੁੱਲਗੇ, ਜਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਦੱਸ ਨਾ ਗਿਆ, ਲਿਖ ਚਿੱਠੀਆਂ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਪਾਵਾਂ, ਵਾਸਤਾ ਈ ਰੱਬ ਦਾ ਤੂੰ ਜਾਵੀਂ ਵੇ ਕਬੂਤਰਾ, ਜਿਹੇ ਤੁਫੈਲ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਗੀਤ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ

ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਲੇਖਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵੀ ਸੀ। ਗੀਤਕਾਰ ਹਜ਼ੀਂ ਕਾਦਰੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਮ ਬਸ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ਸੀ। ਟਾਂਗਾ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਝੰਗ ਦਾ, ਚੰਨ ਮੇਰੇ ਮੱਖਣਾਂ, ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਨੈਣਾਂ, ਸਈਓ ਨੀ ਮੇਰਾ ਮਾਗੀ, ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਰਚੇਤਾ ਕਾਦਰੀ ਨੇ ਵੇ ਸੋਨੇ ਦਿਆ ਕੰਗਣਾਂ ਸੌਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ, ਇਸ ਦਾ ਬੜਾ ਦਿਲਚਸਪ ਵਾਕਿਆ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ਗੀਤ ਵੀ ਲਿਖੇ।

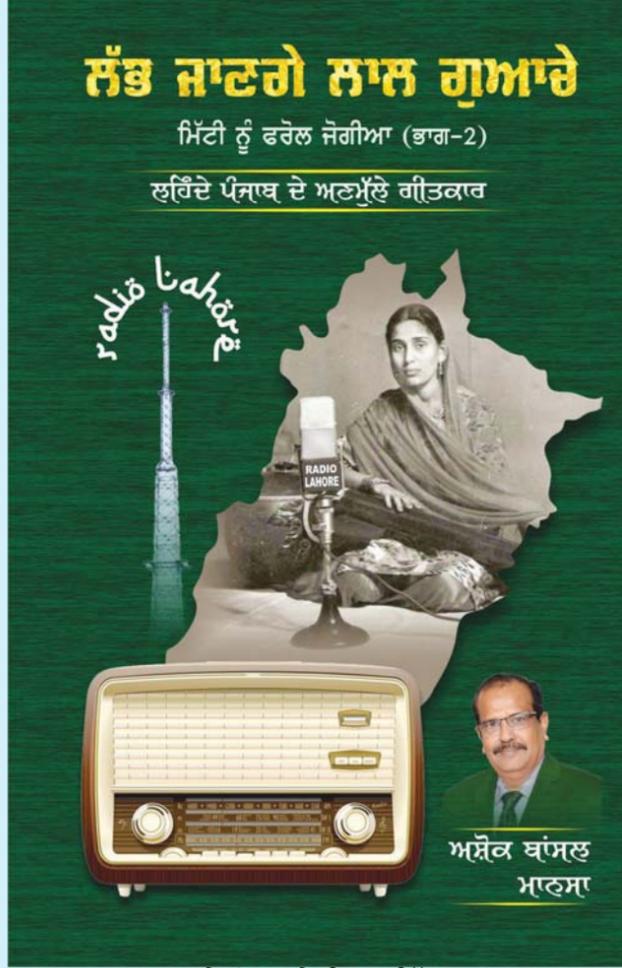
ਆਖਰੀ ਤੇ ਦਸਵਾਂ ਲੇਖ ਗੁਲਾਮ ਅਹਿਮਦ ਚਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਚਿਸ਼ਤੀ ਗਾਣੇ ਦੀ ਧੁਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਗੀਤ ਲਿਖਦੇ ਸਨ, ਲੋਕ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌ ਸਾਲ ਦੀ ਨੂਰ ਜਹਾਂ, ਨਸੀਮ ਬੇਗਮ, ਮਾਲਾ, ਨਜ਼ੀਰ ਬੇਗਮ, ਸਲੀਮ ਰਜ਼ਾ, ਮਸੂਦ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਪਰਵੇਜ਼ ਮਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਗਾਇਕਾਂ ਵਜੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਡ ਆਫ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਦੇ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਵਧੀਆ ਨਮੂਨਾ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਵਾਕ-ਬਣਤਰ, ਮਲਵਈ ਮੁਹਾਵਰਾ, ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਵਰਗੀ ਰਵਾਨਗੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਲੇਖਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੂਬਸੂਰਤ ਇਬਾਰਤ ਦੀਆਂ ਚੰਦ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਯੋਗ ਹਨ - ਪੈਰ ‘ਚ ਪਈ ਭੌਰੀ ਵਾਂਗ ਦਿੱਲੀ-ਦੱਖਣ ਘੁੰਮਦਾ ਰਿਹਾ / ਇਸ ਦੀ ਪੈੜ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਫ਼ਰ ਖੋਜੀ ਹੀ ਕੱਢੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਵਕਤ ‘ਤੇ ਪਈਆਂ ਧੂੜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਅਲਹਿਦਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇਗਾ ਅਤੇ ਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਚਾਦਰ ਹੇਠ ਲੁਕੇ ਗੀਤਾਂ ਦਿਆਂ ਨੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦਮਕਦੀ ਸੁਰਮ-ਸਿਲਾਈ ਪਾਵੇਗਾ (ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਧਵਨ ਵਿੱਚੋਂ) / ਕਵੀਆਂ, ਸ਼ਾਇਰਾਂ, ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਖੁਸ਼ਮਿਜ਼ਾਜ਼ ਤੇ ਗਮਗੀਨ ਪਲ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਦੀਆਂ

ਅਦਿੱਖ ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਰਤਾਂ ਨਾਲ ਖਹਿ-ਖਹਿ ਕੇ ਲੰਘਦੇ ਹਨ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਬੀ ਵਿੱਚੋਂ) / ਪਰ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਦਵਾਈਆਂ ਰਗੜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ ਦੇ ਖਰਲ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤ ਨਰੋਏ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੇ ਮੋਤੀ ਪੀਸ ਕੇ ਗੀਤਾਂ ਵਾਲੀ ਵੈਦਗੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ (ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਦਿਲਬਰ ਵਿੱਚੋਂ) / ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ ਨੇ ਅੱਗ ਲਾਈ (ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਫ਼ਰੀ ਵਿੱਚੋਂ) / 23 ਜੁਲਾਈ, 2003 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ‘ਸਾਜਨ ਰਾਏਕੋਟੀ’ ਇਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਰੁਖ਼ਸਤ ਹੋ ਕਿਸੇ ਅਣਦਿਸਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਜਨ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ (ਸਾਜਨ ਰਾਏਕੋਟੀ ਵਿੱਚੋਂ) / ਉਸ (ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ) ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਉਹ ਇਮਾਰਤ (ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੁਪਨਾ) ਜਦ ਢਹਿਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਲਬਾ ਚੁੱਕਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਗੰਵਾ ਬੈਠਿਆ (ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ ਵਿੱਚੋਂ) / 8 ਅਕਤੂਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇੰਦਰਜੀਤ ਹਸਨਪੁਰੀ ਆਪਣੀ ਦੇਹ ਦਾ ਓਹਲਾ ਕਰ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸੱਤਰਾਂਗੇ ਕਬੂਤਰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਗੁਟਰ-ਗੁੰ, ਗੁਟਰ-ਗੁੰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਚਿੱਤ ਪਰਚਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ (ਇੰਦਰਜੀਤ ਹਸਨਪੁਰੀ ਵਿੱਚੋਂ) / ਅੱਲੀਏ ਦੀ ਮਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਤੱਕ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੰਜੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਮਿੱਠੇ ਖੂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਰਗੀ ਹੈ ---- ਪਰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਹਿਣ ਕਦੇ ਮੋੜਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦੇ --- ਤੂੰ ਬੀ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਮੋਤੀ ਹੰਗਾਲ ਕੇ ਲੈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ (ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਵਿੱਚੋਂ)। ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਬੂਲੀਅਤ - ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਮੈਂ ਢਿੱਲਾ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ੁਦਾਈਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀ-ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਅਨਮੋਲ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹਨ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜੋਗੀ ਦੇ ਸਿਰੜ, ਸਿਦਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਲਾਮ, ਇਸ ਦੀ ਬੀਨ ਦੀ ਕਾਲਜੇ ਨੂੰ ਧੂਹ ਪਾਉਂਦੀ ਸੁਰ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਨਜ਼ਮੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਵਾਜਬ ਹੈ - ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਂਸਲ ਆਪਣੇ ਏਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਏਨੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਆਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਆਦਿਕਾ ਦੇ ਅੰਤ ‘ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਵਚਨ ਵੀ ਦੁਹਰਾਉਣਯੋਗ ਹੈ - ਜਦ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਹੁੰ ਗਾਰਾ ਦਿੰਦੇ ਰਹੋਗੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਆਉ ਹੁੰ ਗਾਰਾ ਏਨਾ ਤਕੜਾ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਹ ਜੋਗੀ ਮੁੜ ਤੋਂ ਫਿਰ ਬਹਿੰਗੀ ਚੁੱਕ ਲਵੇ, ਅਣ-ਦੇਖੇ, ਅਣ-ਕੱਛੇ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਪਾਂਧੀ ਬਣ ਕੇ ਅਣ-ਫਰੋਲੀਆਂ ਜ਼ਰਖੇ ਜ਼ ਮਿੱਟੀਆਂ ਫਰੋਲਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਧੜਕਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬੀਨ ਦੀਆਂ ਗੀਤਕਾਰੀ ਧੁਨਾਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਵਸਾ ਦੇਵੇ। ਮਾਸ਼ਾ ਅੱਲਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਹੈ, ਦਮ-ਖ਼ਮ ਹੈ, ਅਜੇ ਤਾਂ ਸੁੱਖ ਨਾਲ ‘ਗੱਭਰੂ’ ਹੈ।

ਲੱਭ ਜਾਣਗੇ ਲਾਲ ਗੁਆਚੇ
ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਫਰੋਲ ਜੋਗੀਆ (ਭਾਗ-2)
ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਣਮੁੱਲੇ ਗੀਤਕਾਰ

ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ
ਮਾਨਸਾ

ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ। ਝੱਲੇ ਨੇ ਝੁੰਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਗੀਤ ਕੀ ਗਵਾਏ ਉਹ ਕੁੜੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਲਾਕਾਰ ਬਣੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਰੋਸ਼ਮਾ। ਇਸ ਲੇਖ ਦੀ ਆਖਰੀ ਸਤਰ ਧਿਆਨ ਮੰਗਦੀ ਹੈ - ਗੀਤਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਹੇਠਲੀ ਨੀਂਹ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਇੱਟ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਲੁਕੇ ਰਹੇ। ‘ਮੇਰੇ ਸ਼ੌਕ ਦਾ ਨਹੀਂ ਇਤਬਾਰ ਤੈਨੂੰ’ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਗੀਤਕਾਰ ਸੂਫੀ ਤਬੱਸੁਮ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲਜ ਦੇ ਡਿਗਰੀ-ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ ‘ਨਾ ਗਾਇਕ, ਨਾ ਗੀਤਕਾਰ, ਬੱਸ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸੁਦਾਈ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ’ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਇਹ ਸਹੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਸੂਫੀ ਗੁਲਾਮ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ਤਬੱਸੁਮ ਦੇ ਜੀਵਨ ‘ਤੇ ਪੰਛੀ ਝਾਤ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਤਬੱਸੁਮ ਨੇ ਮਿਰਜ਼ਾ ਗ਼ਾਲਿਬ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਖੁਸਰੋ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਦਾ ਉਰਦੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਤਕਰੀਬਨ ਇਕੱਤੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਛਾਪੀਆਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵੱਕਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਈਡ ਆਫ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ, ਸਿਤਾਰੇ-ਏ-ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ‘ਤਮਗਾ-ਏ-ਨਿਸ਼ਾਨ-ਏ-

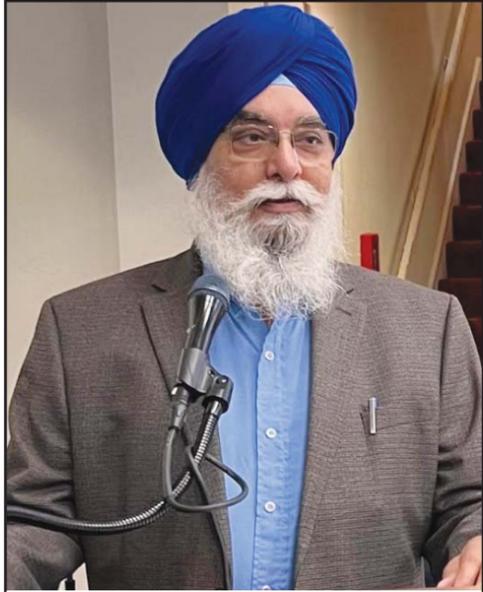
ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਮਨ ਬੁੱਟਰ ਜਾਂ ਸਿਮੀ ਪੰਪੋਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।
403-232-6220

ਗੱਲ ਤਾਂ ਪਰਦੇ ਦੀ ਹੀ ਹੈ!
ਘਰ ਨਵਾਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਉਹਦੀ ਦਿੱਖ ਤਾਂ ਪਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਦੀ ਐ!
ਕਾਲ: 403 953 1000
E Mail: Info@twcoverings.com
Web: www.twcoverings.com
Timelesswindowcoverings

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਿੰਡੋ ਬਲਾਈਂਡ ਦੀ ਬੇ-ਸੁਮਾਰ ਵਰਾਇਟੀ ਹੈ
ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਆਕੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦਿਖਾਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਬਲਾਈਂਡ ਬਣਾਕੇ ਦੇਣਗੇ।

TWC
TIMELESS WINDOW COVERINGS

ਪਾਠਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਤਰੀਆਂ ਤੇ 'ਲੜੀਆਂ' ਮਰਿਆਦਾ ਨਾਲ ਲੜੀਆਂ!

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ
001-408-905-5517
tsdupalpuri@yahoo.com

ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਅਸਥਾਨਾਂ' ਵਿਚ ਹੀ ਹੁਣ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।

ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਨੇ ਜਮਾਂ ਈ ਪਿੱਠ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹਵਾਲੇ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁੱਝ ਗੱਲਾਂ ਲੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਕਰ ਲਈਏ।

ਕਦੇ ਉਹ ਵੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਆਪਣੇ ਘਰੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜਾਂ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਘਰ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਸਰੂਪ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਹਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਅਮੀਰੀ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸਤਿਕਾਰ ਘਟਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਗਲੇ ਡੇਰੇ ਵਿਚ 'ਲੜੀ' ਜਾਂ 'ਕੋਤਰੀ' ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਇਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੀਬੀਆਂ ਵਿਹਲੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਬੀਬੇ ਵੀ ਵਿਹਲੇ !

ਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਨੇ ਕਿ ਲੜੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਪਾਸੋਂ ਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮਾਇਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟਾ 'ਹੱਥ ਘੁੱਟ ਕੇ' ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਇਕ ਪੱਖੋਂ ਲੋੜਵੰਦ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਮੌਰੇ ਕੋਈ ਉਜਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਲੜੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਠੀਆਂ ਨੇ ਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਬਿਆ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਹਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ। ਇਸ ਦਾ ਫੈਦਾ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧੂਫੀਏ ਵੀ 'ਪਾਠੀ' ਬਣ ਕੇ ਰੌਲਾਂ ਲਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਪਾਠੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਈ 'ਠੇਕੇਦਾਰ' ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਲੜੀ ਵਿਚਲੇ

ਪਾਠਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ 'ਵੰਡਦੇ' ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਿਰਫ ਉਤਲੀ ਦੇਖ-ਰੋਖ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੌਲ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ।

ਲੜੀਆਂ ਵਿਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਜਦ ਭੋਗ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਉੱਤੇ ਉਦੋਂ ਤਰਸ ਆਉਂਦਾ ਜਦ ਉਹ ਹੋ ਰਹੇ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਮੌਰੇ ਘੁੰਮਦੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅੱਗੇ ਰੁਮਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਰੱਖੇ ਪੱਪਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਲੱਭਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਮੌਰੇ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਕ ਮਾਈ ਨੇ ਦਸ ਰੁਪਏ ਰੱਖ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਵੇਲੇ ਪੱਪਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਝੱਟ ਆਪਣਾ ਦਸਾਂ ਦਾ ਨੰਟੂ ਚੁੱਕ ਲਿਆ !

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮਾਧਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਸਰੂਪ ਲੈਜਾਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਡੇਰਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੁਆਬੇ ਵਿਚਲੇ ਜਠੇਰਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਵਾਸਤੇ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮਾਧਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਵੱਖਰੇ ਹਾਲ ਬਣਾ ਲਏ। ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਬਹੁਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਉੱਤੇ 'ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲੇ' ਵੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਜਿਹੇ 'ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ' ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਹ ਪੰਜਾਹ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਅਰੰਭ ਹੋਏ ਹੋਣ ਪਰ ਲੰਗਰ ਆਦਿ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਮੜ੍ਹੀ ਜਾਂ ਸਮਾਧ ਅੱਗੇ ਥਾਲ ਪਰੋਸ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਖੱਸ ਨਹੀਂ ਅਰੰਭ ਜਾਂ ਭੋਗ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਮੜ੍ਹੀ/ਸਮਾਧ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਉਚੇਚਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - 'ਪੰਨ ਪੰਨ ਬਾਬਾ ਫਲਾਣਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ...'!

ਅਜਿਹੇ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਆਏ ਸਾਲ ਵਧੀ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਘਾਣ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹੁੰਦਾ

ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਦੋ ਰਮਾਲੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ - ਇਕ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇ ਦੂਜਾ ਮੜ੍ਹੀ ਜਾਂ ਸਮਾਧ ਉੱਤੇ ਦੇਣ ਲਈ।

ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲ ਤਾਂ ਲੜੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਂਢ ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਜਦ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਾਲੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਤਦ ਲੜੀ-ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸੱਚਖੰਡ ਅਸਥਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਰੂਪ ਰੱਖਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਿਆਂ ਜਠੇਰਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਹੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ (ਕੁੱਝ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ) ਇਤਹਾਸਕ ਅਤੇ ਦੇਸ-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਰਿਆਦਾ ਜਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੱਜਣ ਠੱਕ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਲੋਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਲਈ ਮਾਇਆ ਭੇਜਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਕੁੱਝ ਨੀ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੰਕੋਚ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਲਿਖਦਿਆਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਗੱਲ ਕੀ ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਦੀ ਥਾਂ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ -

'ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੰਦੇ ਅੱਗੇ ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਲਾਹਣਤ ਹੈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਜੋ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈ !'

ਭੁੱਲ-ਚੁੱਕ ਦੀ ਖਿਮਾਂ

ਵੋਟ-ਭੁੱਖ ਕਾਰਨ ਪਏ ਹੋਏ ਅਜੋਕੇ ਰਾਜ-ਰੌਲੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਇਸ਼ਟ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਲਾਪਤਾ' 'ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਏ' ਜਾਂ 'ਭਿੱਸਟਾਚਾਰ' ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਕੇ ਸਮੁੰਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਸਮਾਂ ਸੀ ਆਮ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸੱਤਰ-ਅੱਸੀ ਜਾਂ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਰੂਪ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਕਾਰਨ ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਸੰਗਤ ਨੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਉਣੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ

ਆਓ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਿੰਜੀਏ

ਰਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ-ਗਮੀ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਫੇਰ ਬਦਲ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਵਸ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਮੌਤ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਦਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਨੇਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਬੰਧਨ ਵੀ ਹੈ। ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸਾਡੀ ਰੂਹ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੀ ਰੂਹ ਨਾਲ

ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਦੋਸਤ-ਮਿੱਤਰ, ਭੈਣ, ਭਰਾ, ਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹਨ।

ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਿਊਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਪਟੜੀ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਸੰਭਲ ਸੰਭਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀ ਹੈ। ਸੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੁਕ ਰੁਕ ਕੇ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਪਲਟਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਾਡੀ ਕੋਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਜਾਵੇ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਦੇਵੋ, ਪਰ ਦਿਲ ਅਤੇ ਚੇਤਿਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਛਪੀ ਰਹੇਗੀ।

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਦਲ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਚੰਗੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਾਇਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਪਛਾਣ ਅਸੀਂ ਚੰਗੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵੱਜੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮਾੜੀ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਜਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ। ਜੋ ਬੁਰੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁਭਾਅ ਵੀ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਉਸਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜੁੜਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਰਿਸ਼ਤੇ ਟੁੱਟਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਉੱਠ ਜਾਣਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦਰਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਾੜੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਚੰਗੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਗਣਾ ਰੋਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਸਾਡੇ ਤਨ, ਮਨ ਉੱਪਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁੱਸਾ, ਚਿੰਤਾ, ਹੰਕਾਰ, ਤਣਾਅ ਆਦਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਿਓਂਕ ਬਣ ਕੇ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋਕੜ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਸਾਡੇ ਮਹਿਲ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਸੀ, ਉਹ ਡਾਂਵਾਡੋਲ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸੋ ਹੁਣ ਮਹਿਲ ਦਾ ਡਿੱਗਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਖੁੱਦੇ ਉਧੜਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਅਸਲੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਤਿਉਂ ਕਾਇਮ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਛੱਤ ਪੱਕੀ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਦਾ ਚੰਗਾ ਸਾਡਾ ਸੁਭਰਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੁੱਝ ਪਲ-ਛਿਣਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇਰੀ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੋੜਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

CAM TRANSPORT
REGINA, SK

Currently Hiring Drivers and Owner Operators for Canada (Prairies) and USA Runs.

- Must Have-Clean Driver Abstract
- Clear Criminal Record

ਟਰੱਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ (Class 1A) ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

Cam Transport Offers:

- Great Pay, Steady Miles,
- Dedicated Work
- Dedicated trucks for drivers
- Every Weekend Home
- Excellent Equipments
- Paid Layover

Contact:

Kuldeep Romana 306 999 1800
Amrinder Sidhu 306 450 0453
Gurbinder Gagowal 306 520 4313

Office: 306 910-0100 Email: Info@camtransport.ca
1014 Kearns Cres Regina (SK) S4K 0A1

Call Romi Sidhu For Insurance & Financial Needs

4851 Westwinds Drive NE, Suite 217, Calgary, AB T3J 4L4
B:403-568-4330 C:403 615 7664
Email:romi.sidhu@desjardins.com

State Farm IS NOW **Desjardins Insurance**

Monday-Friday
9:00 am to 5:30 PM

Weekends: All Other Times Appointments only

Romi Sidhu, Agent

* HOME * AUTO * LIFE

* DISABILITY * RRSP * RESP

* VEHICLE FINANCE * CRITICAL ILLNESS * MUTUAL FUNDS

ANDY BHALLA
OWNER, BROKER, REALTOR®
403-899-7171

COLDWELL BANKER | YAD REALTY

RESIDENTIAL, COMMERCIAL & PROPERTY MANAGEMENT

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ 88 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਿਕਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫੀਸ ਦੇ ਵੇਚਾਂਗੇ

YADREALTY.CA

HIRING BEST REAL ESTATE AGENTS

3130, 6520 36 Street NE, Calgary AB

AMRIT BEDI
OWNER & REALTOR®
403-414-9191

ਕਮਾਲ ਦੇ ਬੰਦੇ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ

ਕੌਣ ਸੀ ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ?

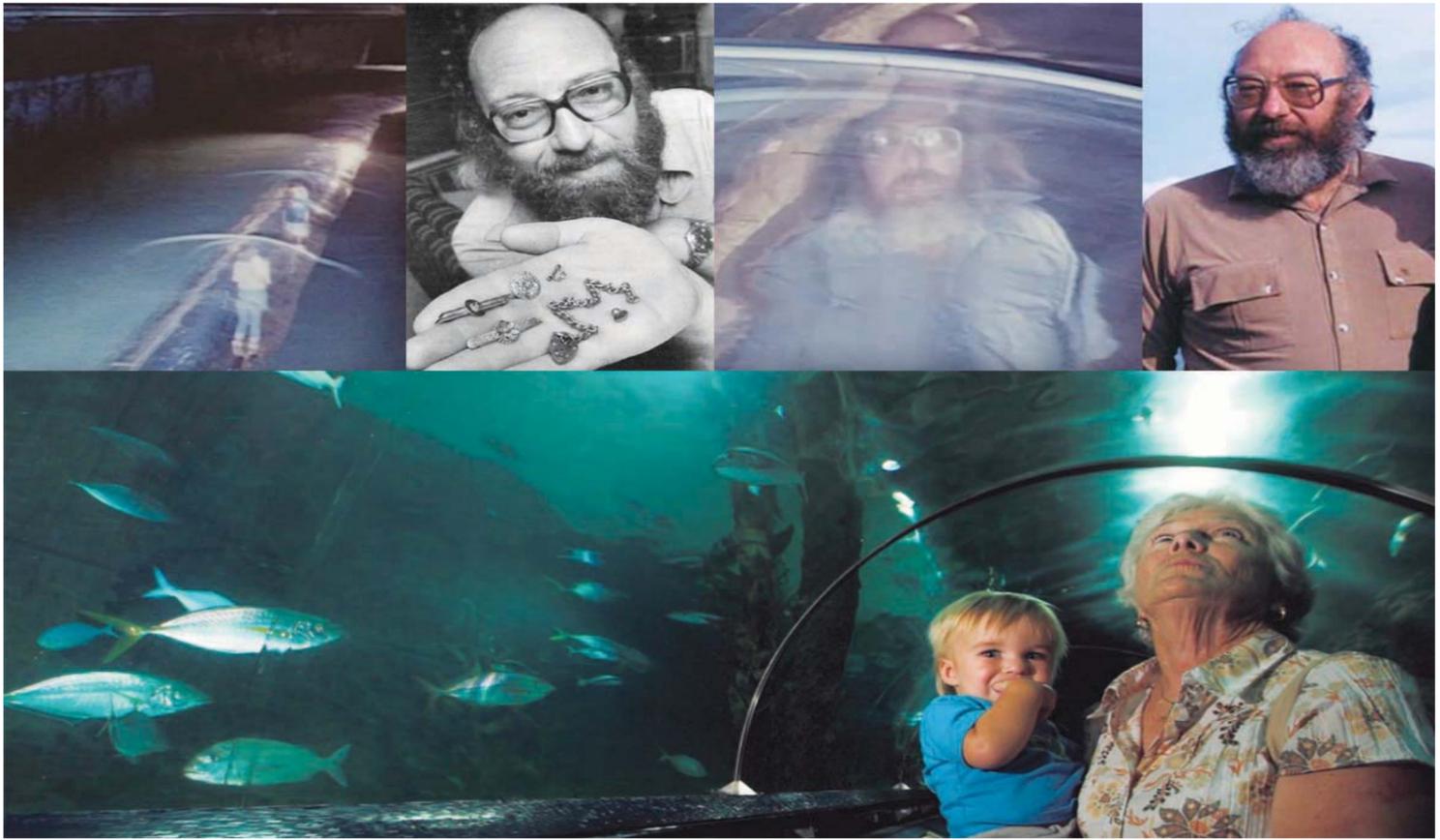
ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ 'ਸੇਂਟ ਜੀਨ ਬੈਪਟਿਸਟ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼' ਦੇ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ ਰੋਕੂ ਸੰਗਲ 205 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਲੱਭੇ ਸੀ ਇਸ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੋਜੀ ਨੇ 1200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਜਹਾਜ਼ਾਂ (Shipwrecks) ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ।

ਅੰਕਲੈਂਡ, ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ 'ਸੇਂਟ ਜੀਨ ਬੈਪਟਿਸਟ' (Saint Jean Baptiste) ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਰੋਕੂ ਸੰਗਲ ਜਾਂ ਲੰਗਰ (Anchors) ਦੀ ਖੋਜ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੋਜੀ ਅਤੇ ਗੋਤਾਖੋਰ ਸਵ. ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੋ ਅੰਕਲੈਂਡ ਵਿਖੇ 'ਸੀਅ ਲਾਈਫ ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਦਾ ਐਕੁਏਰੀਅਮ' (SEA LIFE Kelly Tarlton's Aquarium) ਬਣਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਸਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਥਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵ-ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਐਕੁਏਰੀਅਮ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ 1985 ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ 'ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਅੰਡਰਵਾਟਰ ਵਰਲਡ' (Kelly Tarlton's Underwater World) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਬਣਿਆ ਨਜ਼ਾਰਾ ਸੀ।

ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ: ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਦਾ ਜਨਮ 1937 ਵਿੱਚ ਕੋਪੂਰੂ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਡਾਰਗਾਵਿਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੈਰਾਕੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਾਇਆ। 1956 ਵਿੱਚ, ਮਸ਼ਹੂਰ ਖੋਜੀ ਜੈਕ ਕੋਸਟੋ (Jacques Cousteau) ਦੀ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਦੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਜਾਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਗੋਤਾਖੋਰੀ ਉਪਕਰਣ (Aqualung) ਖਰੀਦਿਆ।

ਇੱਕ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਗੋਤਾਖੋਰ: ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੋਤਾਖੋਰੀ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੈਲੀ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਊਬਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮਾਸਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਵਾਟਰਪ੍ਰੂਫ ਕੈਮਰਾ ਕੇਸ ਵੀ ਬਣਾਇਆ। 'ਜਹਾਜ਼ ਰੋਕੂ ਸੰਗਲ' ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇ? ਪਾਂਡੀਚੇਰੀ (ਭਾਰਤ) ਤੋਂ ਆਏ 'ਸੇਂਟ ਜੀਨ ਬੈਪਟਿਸਟ ਜਹਾਜ਼' ਨੇ ਦਸੰਬਰ 1769 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਤੂਫਾਨ ਦੌਰਾਨ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ 'ਡਾਊਟਲੈੱਸ ਬੇਅ' ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਲੰਗਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਲੰਗਰ ਲਗਭਗ 205 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਨੇ 1974 ਵਿੱਚ ਲੱਭੇ ਸਨ। ਤੀਜਾ ਲੰਗਰ 1982 ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ (2025 ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ) ਦੁਬਾਰਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਦੋ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੋਜੀ ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਅਤੇ ਮਾਈਕ ਬੀਅਰਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਲੰਗਰ ਲੱਭਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਈਕ ਬੀਅਰਸਲੇ ਨੇ ਦੂਜਾ ਲੰਗਰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ:

ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਆਫ ਸ਼ਿਪਵਰੇਕਸ (Kelly Tarlton's Museum of Shipwrecks)

ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਨੇ ਵਾਇਟਾਂਗੀ (Waitangi) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੂਈ' ("ui) ਨੂੰ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਂਅ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੌਇਡ ਗੈਲਰੀ (Boyd Gallery) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਂਗਾਰੋਆ (Whangaroa) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੱਭੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਸਤੂਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਨਵੀਨੀਕਰਨ (ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ): ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਨੇ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕੁਏਰੀਅਮ ਵਿੱਚ 'ਕਰਵਡ ਐਕਰੀਲਿਕ ਟਨਲ' (ਮੁੜੇ ਹੋਏ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਸੁਰੰਗ) ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੋਜਾਂ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ 1200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਜਹਾਜ਼ਾਂ (Shipwrecks) ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ।

ਅੰਡਰਵਾਟਰ ਵਰਲਡ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੇ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ, ਦਸ ਲੱਖਵਾਂ ਸੈਲਾਨੀ ਇਸ ਦੇ ਬੂਹੇ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ (ਕੈਲੀ) ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। 17 ਮਾਰਚ, 1985 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਲੱਖਵਾਂ ਸੈਲਾਨੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੈਲੀ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ

ਜਲਦੀ ਸੌਣ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਰਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਨੇ ਸਾਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ 47 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਨ।

ਸਨਮਾਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਬਿਜ਼ਨਸ ਹਾਲ ਆਫ ਫੇਮ (2023) ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਬਾ ਡਾਈਵਿੰਗ ਹਾਲ ਆਫ ਫੇਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

-ਸੇਂਟ ਜੀਨ ਬੈਪਟਿਸਟ: ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਇਸ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲੱਭਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ।

-ਐਲੀਜ਼ਾਬੈਥ (Elizabeth): ਇਹ ਜਹਾਜ਼ 1830 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ ਸੀ। ਟਾਰਲਟਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਮਲਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਕੀਮਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਸਤੂਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਸਨ।

-ਬੌਇਡ (Boyd): 1809 ਵਿੱਚ ਵਾਂਗਾਰੋਆ ਹਾਰਬਰ ਵਿੱਚ ਸੜ ਕੇ ਡੁੱਬੇ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਮਲਬਾ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

-ਈਲਿੰਗਾਮਾਈਟ (Elingamite): 1902 ਵਿੱਚ ਥਰੀ ਕਿੰਗਜ਼ ਟਾਪੂਆਂ (Three

Kings Islands) ਕੋਲ ਡੁੱਬੇ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਸਨ।

-ਸੀਵਰੇਜ ਟੈਂਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਕਲੈਂਡ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਪਏ ਸੀਵਰੇਜ ਟੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੰਡਰਵਾਟਰ ਐਕੁਏਰੀਅਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।

-ਟਨਲ ਤਕਨੀਕ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਰੀਲਿਕ (Acrylic) ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ ਸੁਰੰਗਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਸ਼ਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਘੁੰਮਦੇ ਦੇਖ ਸਕਣ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਐਕੁਏਰੀਅਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਤਕਨੀਕ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

-ਕੈਲੀ ਟਾਰਲਟਨ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ (Legacy) ਭਾਵੇਂ 1985 ਵਿੱਚ ਐਕੁਏਰੀਅਮ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ: -ਸੰਭਾਲ (Conservation): ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵਾਲਾ ਐਕੁਏਰੀਅਮ ਹੁਣ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੱਛੂਆਂ (urtles) ਦੇ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ: ਅੱਜ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੱਭੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਐਕੁਏਰੀਅਮ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਮਨ ਬੁੱਟਰ ਜਾਂ ਸਿਮੀ ਪੰਧਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।

403-232-6220

ਗੱਲ ਤਾਂ ਪਰਦੇ ਦੀ ਹੀ ਹੈ!
ਘਰ ਨਵਾਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਉਹਦੀ ਦਿੱਖ ਤਾਂ ਪਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਦੀ ਐ!
ਕਾਲ: **403 953 1000**
E Mail: Info@twcoverings.com
Web: www.twcoverings.com
@ Timelesswindowcoverings

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਿੰਡੋ ਬਲਾਈਂਡ ਦੀ ਬੇ-ਸੁਮਾਰ ਵਰਾਇਟੀ ਹੈ
ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਆਕੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦਿਖਾਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਬਲਾਈਂਡ ਬਣਾਕੇ ਦੇਣਗੇ।

TWC
TIMELESS WINDOW COVERINGS

ਦੋਗਾਣਿਆਂ ਦੀ ਹਿੱਟ ਗਾਇਕਾ ਮਿਸ ਪੂਜਾ

ਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ
ਪਿੰਡ ਕਾਲਝਰਾਣੀ
ਡਾਕਖਾਨਾ ਚੱਕ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ
ਤਹਿ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ
7087367969

ਬਰਾੜ, ਧਰਮਪ੍ਰੀਤ, ਕਰਮਾ, ਸ਼ਿੰਦਾ ਸ਼ੌਕੀ, ਮਨਜੀਤ ਰੁਪੋਵਾਲੀਆ, ਵੀਰ ਸੁਖਵੰਤ, ਬਾਈ ਅਮਰਜੀਤ, ਪ੍ਰੀਤ ਬਰਾੜ, ਬਾਬੂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਅਤੇ ਅਮਰ ਅਰਸ਼ੀ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨਾਲ ਗੀਤ ਗਾਏ।

ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿੱਚ 04 ਦਸੰਬਰ 1980 ਨੂੰ ਜਨਮੀ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੈਂਬ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸਰੋਜ ਦੇਵੀ ਸੀ। ਮਾਂਪਿਆ ਨੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕੈਂਬ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਟੇਜ ਨਾਂ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਰੱਖਿਆ। ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਤਿੰਨ ਭੈਣ ਭਰਾ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਨਾਂ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਕੈਂਬ ਅਤੇ ਭਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੈਂਬ ਹੈ। ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਜਪੁਰਾ ਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬੀ ਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਬੀ ਐੱਡ ਅਤੇ ਐੱਮ ਏ ਸੰਗੀਤ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਖਾਰ ਮਿਲਿਆ। ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੇ ਪਟੇਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੈਲੀ ਮਨਜੀਤ ਪੂਰੀ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲਾਲ ਕਮਲ ਜੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਅ ਬੈਕ ਗਾਇਕ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਲਈ

ਪੰਜਾਬੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਗੀਤ ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਲੋ ਅਤੇ ਦੋਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ), ਮਹਿਫਲਾਂ (ਵੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਅਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ), ਇੱਕ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ (ਪ੍ਰੀਤ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ) ਛਰਾਟੇ (ਬਲਵੀਰ ਬੋਪਾਰਾਏ ਅਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ), ਝੋਨਾ -1, ਝੋਨਾ -2, ਝੋਨਾ -3 (ਸ਼ਿੰਦਾ ਸ਼ੌਕੀ ਅਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ) ਟਾੱਪਰ (ਕਰਮਾ ਅਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ) ਅਤੇ ਕਲਾਸ ਫੈਲੋ (ਧਰਮਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ) ਦੇ ਗਾਏ ਹਿੱਟ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਐਲਬਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਐਲਬਮਾਂ ਵੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੋਇ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਪੌਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੇ ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਲੇਅ ਬੈਕ ਗਾਇਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਇਆ। ਹਿੰਦੀ ਫ਼ਿਲਮ ਕੌਕਟੇਲ ਵਿੱਚ ਸੈਕਿੰਡ ਹੈਂਡ ਜਵਾਨੀ, ਹੀਰ ਵਿੱਚ ਲੱਕ ਟੁੱਟੂ ਅਤੇ ਹਾਊਸਫੁੱਲ -3 ਵਿੱਚ ਮਾਲਮਾਲ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੇ ਅਦਾਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੂੰ ਚੰਨਾ ਸੱਚੀ ਮੁੱਚੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬਣ ਵਰਗੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਭੇਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ

ਅਚਾਨਕ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਨਾਂ (ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ) ਰੋਮੀ ਤਾਹਲੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਪੁਲਾਂਘਾਂ ਪੁੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। 2010 ਵਿੱਚ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਜੱਟ ਐਲਬਮ ਲਈ ਯੂ ਕੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਸੰਗੀਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਸਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਲਬਮ ਦਾ ਖਿਤਾਬ, 2011 ਵਿੱਚ ਫ਼ਿਲਮ ਪੰਜਾਬਣ ਲਈ ਪੀ ਟੀ ਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ਿਲਮ ਐਵਾਰਡ ਬੈਸਟ ਡੁਏਟ ਫੀਮੇਲ ਫ਼ਿਲਮ ਅਤੇ 2020 ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਬੂਟਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੋਇ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਗੌਰਵ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਰਿਐਲਟੀ ਸੋਅ ਵਾਇਸ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਤੌਰ ਜੱਜ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। 2018 ਵਿੱਚ ਗੁਗਲ ਉੱਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੋਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਸੀ। 4500 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੀਤ ਗਾਉਣ, 850 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗੀਤ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਫੀਚਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗੀਤ ਐਲਬਮ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦੇ ਨਾਮ ਰਿਹਾ ਜਿਸਨੂੰ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਅਜਮਾਈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦੀ ਹਰਮਨਪਿਆਰਤਾ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦਾ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਕਬਜ਼ਾ ਅੱਜ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਾਨ-ਡਿਪਲੋਮੇਸੀ ਦੀ ਜਾਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਫਕੀਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ

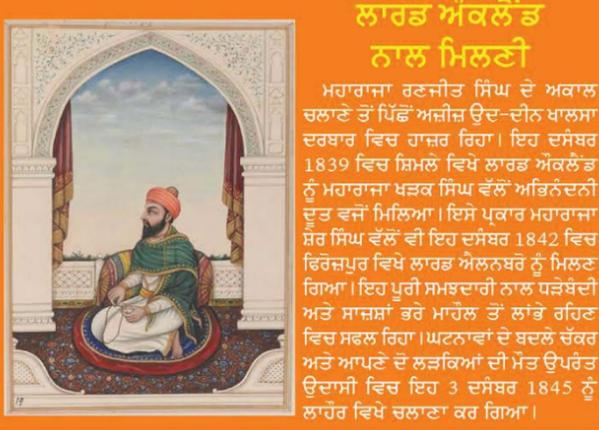
ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਦੂਜੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਾਂ) ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਫਕੀਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੀਨ ਨੇ 1809 ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ। ਆਓ ਜਾਣੀਏ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਬਾਰੇ:-
ਫਕੀਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ (1780-1845) : ਹਕੀਮ, ਨੀਤੀਵਾਨ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਕੀਮ ਗੁਲਾਮ ਮੁਹੀ ਉਦ-ਦੀਨ ਦਾ ਜੇਠਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨੂਰ ਉਦ-ਦੀਨ ਕੋਲ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਨਾਜ਼ਮ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਮਾਮ ਉਦ-ਦੀਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਕਿਲੇ ਦਾ ਕਿਲੇਦਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਪਰਵਾਰ ਆਪਣਾ ਸੰਬੰਧ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਬੁਖਾਰਾ ਤੋਂ ਆਏ ਅਰਬ ਪਰਵਾਸੀ ਅੰਸਾਰੀ ਘਰਾਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਹਕੀਮਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਆ ਕੇ ਆਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਵੀ ਹਕੀਮ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਫਕੀਰ ਸ਼ਬਦ ਅਗੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 1826 ਈ. ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਫਕੀਰ ਸ਼ਬਦ ਸਾਧ-ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾ

ਲਿਆ। ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਫਕੀਰ ਰਜ਼ਾ ਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸੰਨ 1799 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਕੀਮ, ਹਾਕਮ ਰਾਇ ਕੋਲ ਵੈਦਗੀ ਸਿੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਅੱਖ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਹਕੀਮ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗੀਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ। ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸਮਝ ਸਕਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸਦਕਾ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਾਤਰ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਕੀਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੰਮ ਬਰਤਾਨਵੀ ਦੂਤ ਚਾਰਲਸ ਮੈਟਕਾਫ ਦੀ ਆਓ ਭਗਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਸਮੇਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸੰਧੀ (1809) ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਬਣੀ। ਸਿੱਖ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ 1810 ਵਿੱਚ ਇਸਨੇ ਡੇਵਿਡ ਆਕਟਰਲੌਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। 1813 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਅਟਕ ਦੇ ਜਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਧੀ (1809) ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਬਣੀ। ਸਿੱਖ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ 1810 ਵਿੱਚ ਇਸਨੇ ਡੇਵਿਡ ਆਕਟਰਲੌਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। 1813 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਅਟਕ ਦੇ ਜਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 1815 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਮੰਡੀ ਅਤੇ ਰਾਜੌਰੀ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। 1815 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਮੰਡੀ ਅਤੇ ਰਾਜੌਰੀ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਬਹਾਵਲਪੁਰ ਦੇ ਨਵਾਬ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। 1823 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਦੇ ਯਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਬਾਰਕਜ਼ਈ ਤੋਂ ਮਾਲੀਆ ਉਗਰਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 1824 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗੜੇ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸੰਸਾਰ ਚੰਦ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਨਿਰੁਧ ਚੰਦ ਨੇ ਜਦੋਂ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨਦੌਣ ਵਿਖੇ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਸਵੀਕਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਜ਼ਾਮੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। 1827 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਲਾਰਡ ਐਮਹਰਸਟ ਨਾਲ ਰਸਮੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸ਼ਿਮਲਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਅਪ੍ਰੈਲ 1831 ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਂਟਿੰਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਏ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇਕ ਸਦ-ਭਾਵਨਾ ਵਫਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਕੀਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਨਲੂਏ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੀਵਾਨ ਮੌਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇ। 1838 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਆਕਲੈਂਡ ਨਾਲ

ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। 1815 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਮੰਡੀ ਅਤੇ ਰਾਜੌਰੀ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਬਹਾਵਲਪੁਰ ਦੇ ਨਵਾਬ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। 1823 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਦੇ ਯਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਬਾਰਕਜ਼ਈ ਤੋਂ ਮਾਲੀਆ ਉਗਰਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 1824 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗੜੇ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸੰਸਾਰ ਚੰਦ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਨਿਰੁਧ ਚੰਦ ਨੇ ਜਦੋਂ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨਦੌਣ ਵਿਖੇ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਸਵੀਕਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਜ਼ਾਮੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। 1827 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਲਾਰਡ ਐਮਹਰਸਟ ਨਾਲ ਰਸਮੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸ਼ਿਮਲਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਅਪ੍ਰੈਲ 1831 ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਂਟਿੰਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਏ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇਕ ਸਦ-ਭਾਵਨਾ ਵਫਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਕੀਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਨਲੂਏ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੀਵਾਨ ਮੌਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇ। 1838 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਆਕਲੈਂਡ ਨਾਲ

ਹੋਈ ਗੱਲ ਬਾਤ ਸਮੇਂ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਫਕੀਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਨੂੰ 'ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼' ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਤਰਜਮਾਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਬੀ ਅਤੇ ਫ਼ਾਰਸੀ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀ ਅਤੇ 'ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਕਤਾ' ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰ ਨਿਪੁੰਨ ਸੀ। ਉਹ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਊ, ਮਿਲਣਸਾਰ ਅਤੇ ਉਦਾਰ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਇਸ ਤੇ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਖੀਆਂ ਜਗੀਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਦਸੰਬਰ 1839 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲੇ ਵਿਖੇ ਲਾਰਡ ਆਕਲੈਂਡ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਭਿਨੰਦਨੀ ਦੂਤ ਵਜੋਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਹ ਦਸੰਬਰ 1842 ਵਿੱਚ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਮਲਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਧੜੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਲਾਭੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਚੱਕਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਉਪਰੰਤ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਇਹ 3 ਦਸੰਬਰ 1845 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ।
-ਸ੍ਰੋਤ : ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ ਔਕਲੈਂਡ

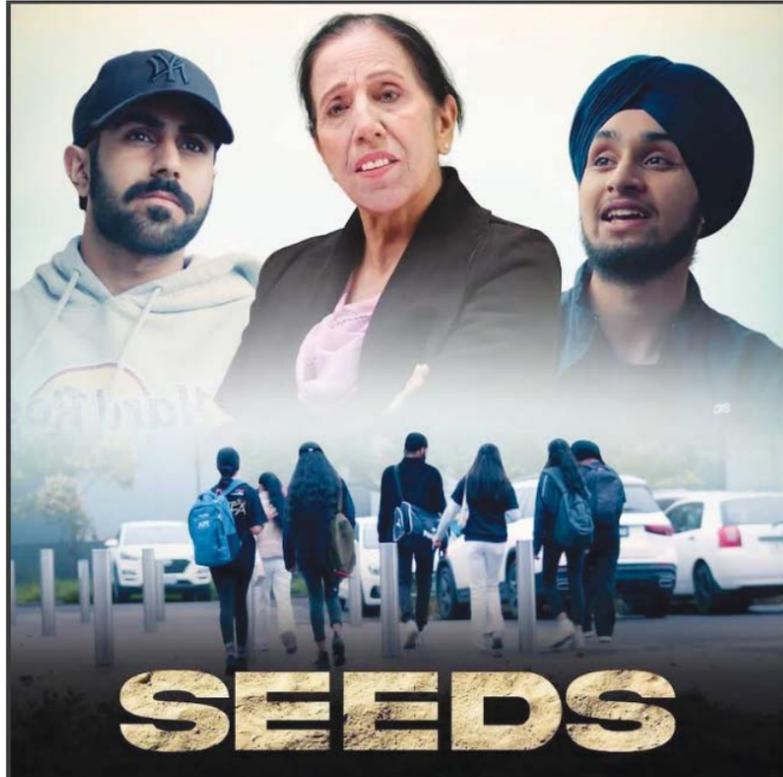

ਲਾਰਡ ਔਕਲੈਂਡ ਨਾਲ ਮਿਲਣੀ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਉਦ-ਦੀਨ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਦਸੰਬਰ 1839 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲੇ ਵਿਖੇ ਲਾਰਡ ਔਕਲੈਂਡ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਭਿਨੰਦਨੀ ਦੂਤ ਵਜੋਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਹ ਦਸੰਬਰ 1842 ਵਿੱਚ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਮਲਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਧੜੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਲਾਭੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਚੱਕਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਉਪਰੰਤ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਇਹ 3 ਦਸੰਬਰ 1845 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ।

‘ਸੀਡਜ਼’ ਪੁੰਗਰਦੇ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਸਿਨੇਮਾ ਸਮਾਜਕ ਸੁਨੇਹਾਂ ਨਿੱਗਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਸੁਹਿਰਦ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪੁਚਾਉਣ ਦਾ ਸਭ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਾਜਕ ਸੁਨੇਹਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਬਾਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਏਸ ਦਾ ਸਫਲ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਮ ਵੀਡੀਓ

ਮਾਧਿਅਮ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪਲੈਟਫਾਰਮ 'ਤੇ 'ਚੌਪਾਲ' 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਹਿਰਦ ਅਤੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਹੋਣ। 'ਸੀਡਜ਼' ਏਹ ਫਿਲਮ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਫਿਲਮ ਜ਼ਰੀਏ ਸਾਡੇ ਮੈਲਬੌਰਨ ਸੁਹਿਰ ਵੱਸਦੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ,

ਲੇਖਣੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿੱਕੇ-ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋਢਾ ਦੇਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲਈ ਵੀ ਉੱਠਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਇਲਾਗ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਬੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਏਸ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਡਾਇਲਾਗ ਡਲਿਵਰੀ ਏਸ ਕਦਰ ਸਹਿਜ ਸੀ ਕਿ ਲੱਗਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਮਨਜੋਤ ਦਾ ਪਾਤਰ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਅਮਿਤੋਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਏਨੀ ਮੌਲਿਕ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲਮ ਵੇਖਦਿਆਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋਇਆ ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ। ਮਨਜੋਤ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਕੰਗ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਪਰਦਾਪੋਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਪਾਤਰ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਸਭ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਕਿਰਦਾਰ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਧੀਆ ਸੁਨੇਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ

ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਠੋਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖੋਂ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਪੱਖੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਪੱਖੋਂ ਅਤੇ ਗੁੰਦਵੀਂ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਪੱਖੋਂ 'ਸੀਡਜ਼' ਸੌ ਦਰਜੇ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਏਸ ਫਿਲਮ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਜਗਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭਰਪੂਰ ਗੁਰਸਿੱਖ ਅਦਾਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਏਨੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫਿਲਮ ਲਿਖਣ ਲਈ ਭੈਣ ਅਮਰਦੀਪ ਕੌਰ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ ਓਥੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਅਮਿਤੋਜ਼ ਕੰਗ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਘੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਵਧੀਆ ਅਦਾਕਾਰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾਂ।

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਿਡਨੀ (ਆਸਟਰੇਲੀਆ)

ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਮਨ ਬੁੱਟਰ ਜਾਂ ਸਿਮੀ ਪੰਧੇਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।

403-232-6220

Bains Vision Centre

ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਾਕਟਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਹੁਣ ਨਾਰਥ ਈਸਟ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬਰੈਂਡਡ ਐਨਕਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

Dr. Jaswinder S Bains
Ph.D., OD.

Tel: 403-274-4514
Fax: 403-274-4680
5218 Falsbridge Dr NE Calgary AB T3J 3G1

ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿਚਨ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦਾ ਕੰਮ

ਕੋਈ ਮੈਟਲ ਡੋਰ, ਜਾਂ ਸਾਧਾਰਣ ਡੋਰ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੋਲਡਿੰਗ, ਬੁੱਕ ਸੈਲਫ, ਪੌੜੀਆਂ ਦੀ ਰੇਲਿੰਗ, ਜਾਂ ਹਾਰਡਵੁੱਡ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Specialist In:
All Type of Residential & Commercial Woodwork
Interior Finishing: Kitchen Cabinets:
Railing & Decorating

Manpreet Thind
Ph: (403) 455-1000
www.perfectfinishing.ca

Perfect Finishing Corp.
NewStar Cabinets Ltd.
3341 19 St NE Calgary AB T2E 6S8

Personal Tax Returns
Corporate Tax Returns
Bookkeeping
GST/HST Filing
Payroll
WCB Returns
Tax Planning
New Business Consultation & Registration

SIDHU ACCOUNTING

PH: (403) 568 - 2667
Email: info@sidhuaccounting.com
Address: 202, 4656 Westwinds Drive NE
Calgary, Alberta T3J 3Z5

Asia Pacific Immigration Consulting Ltd.

ਏਸ਼ੀਆ ਪੈਸੇਫਿਕ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੰਸਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਡ

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ

- ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ
- ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ
- ਐਲ ਐਮ ਓ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
- ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ
- ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਪੀਲ

icccrc | crcic | Call for an appointment
403-225-1111
Toll Free 1-855-723-0001
Unit 144, 3670, 63rd Ave, NE, Calgary, AB (Behind ATB Head Office)
Email: info@apacimmigration.ca Website: www.apacimmigration.ca

Delta-A Stucco Ltd.

All Types of Stucco Work
Specialist in: Acrylic and Texture Acrylic

Quality Workmanship | Ajmer Garcha | Free Estimate

81 Taralea Manor NE Calgary AB T3J 5C4
Ph: 403-615-0583, Fax: 403-351-8157
Email: deltaastucco ltd.@hotmail.com

NE NORTH EAST AUTOMOTIVE

Bring your vehicle into NorthEast Automotive and be on smoother, stress free roads

First Choice for Engine Repair

ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਪੇਅਰ ਅਤੇ ਇੰਜਣ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਮ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Contact: **DEEP**
4205-17 Ave SE
Calgary (AB)
www.neauto.ca Ph. 403-263-1000, 403-250-7038

Fax: 403 313 9993
Email: deep@neauto.ca

ਵਿਨੀਪੈਗ ਵਿੱਚ ਧੂਮ-ਧੜੱਕੇ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਧੀਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਹੀ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਭੁੱਗਾ ਬਾਲ ਕੇ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਦਲਿੰਦਰ ਕੱਢ ਕੇ ਨਵੀਂ-ਨਰੋਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ-ਖੇਡੇ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਵੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਲੋਹੜੀ ਵੇਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਭਾਗੀ ਲਹਿਰ ਚੱਲੀ ਹੈ ਉਹ ਲਹਿਰ ਹੈ ਨਵਜੰਮੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਪਾਉਣ ਦੀ। ਇਸੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਵਿਨੀਪੈਗ ਦੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਮਨਾਈ ਹੈ। ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੱਤਾਂ 'ਚ ਫਰਕ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਿਨੀਪੈਗ ਵਾਸੀ ਪਿਤਾ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਮਾਵੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਜੰਮੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਅਜੂਨੀ ਕੌਰ ਦੀ ਲੋਹੜੀ R U Banquet ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਾਨਕਾ ਪਰਿਵਾਰ ਛੁਛਕ ਲੈ ਕੇ ਲੋਹੜੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਈਆਂ।

ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧੀਆਂ ਦੇ ਜੰਮਣ ਦੀ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੇ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਲੋਹੜੀ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਨਦੀਪ ਅਤੇ ਹਰਜੋਤ ਮਾਵੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਅਜੂਨੀ ਕੌਰ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਾ ਰੱਖ ਕੇ, ਧੀਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਵੀ ਮਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਅੱਜ ਫੌਜ, ਪੁਲਿਸ, ਪਾਇਲਟ, ਖੇਡਾਂ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ

ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲ

ਨਾਮਣਾ ਖੱਟ ਕੇ ਆਪਣਾ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਾਮ ਗੌਰਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਗਫਲੀ, ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਕਈ ਜੋੜੇ ਆਪਣੇ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਢੋਲ ਦੀਆਂ ਥਾਪਾਂ 'ਤੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਦ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਨੱਚਦੇ ਨਜ਼ਰ

ਆਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਸੀਰਤ ਕੌਰ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਸੁਖਮਨ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲੋਕ ਨਾਚ ਖੂਬ ਸਰਾਹਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਈ ਅਤੇ ਆਰ ਬੀ ਸੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ

ਸੈਂਟਰ ਵਿਨੀਪੈਗ ਵਿੱਚ ਏਸ਼ੀਅਨ ਵੁਮੈਨ ਆਫ ਵਿਨੀਪੈਗ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਨਵਜੰਮੇ ਕੁੜੀਆਂ-ਮੁੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਵਿਆਹ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਵੀ ਮਨਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਲਈ ਲੋਹੜੀ ਵੰਡੀ ਗਈ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਮਾਵੀ

MIDWEST DIESEL REPAIR INC.
 Gurprit Gill (Sony) Midwest
 We Service all Makes of Semi Trucks and Trailers
 ਸੈਮੀ ਟਰੱਕਾਂ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰਾਂ ਦੇ ਐਕਸਲ ਸਪਿੰਡਲ ਵੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟਸ ਵਾਜਬ ਰੇਟ 'ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

- Wheel Alignment
- Differential
- Rebuilt
- Engine-Transmission
- Heating and Air Conditioning

1009 WELLINGS ROAD, REGINA, SK, S4K 0A2
 Ph. (306) 525 5077
 Cell (306) 201 5870
 Fax (306) 525 5075

SUPERVISA INSURANCE

RESP & RRSP
 CRITICAL ILLNESS INSURANCE
 LIFE INSURANCE
 MORTGAGE INSURANCE
 TRAVEL INSURANCE

Punjab Insurance Inc
 "Your Local Insurance Advisor"
 VISITOR INSURANCE
 ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਆਨ ਲਾਈਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ
 90 DAYS NEW IMMIGRANT INSURANCE

NAVDEEP JASWAL
 Financial Advisor
 403 909 4141

ONE-STOP TRUCK SALES
 ਘੱਟ ਰੇਟ ਉੱਪਰ ਕੁੱਝ ਹੀ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰੱਕ ਲੋਨ ਦੀ ਅਪਰੂਵਲ ਲਵੋ।
 YOUR ONE STOP SHOP FOR TRUCK SALES AND FINANCING
 ਵਨ-ਸਟਾਪ ਟਰੱਕ ਸੇਲਜ਼ ਵਾਲੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਹੈਵੀ ਡਿਊਟੀ ਟਰੱਕ ਟਰੇਲਰ, ਟਰੱਕ ਦੇ ਮਾਲਕ

Davinder Gill & Jatinder Gill
 306 490 2205, 306 880 3869

56 Bryan Bay, Rosser, MB R3C 2E6
 Office: 204-987-7300
 Email: admin@onestoptrucksales.com
 Mob: 204-396-5404

DENTRO CARRIERS LTD
 REGINA, SK

HIRING OWNER OPERATOR NOW

ਉਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

- ◆ New Automatic Trucks
- ◆ City Work
- ◆ Long Haul US- Canada Runs
- ◆ Dedicated Runs
- ◆ Great Miles Rate

Referral Bonus
 Health Benefits

LEASE TO OWNER OPERATOR PROGRAM

Ajitpal Singh
 Tel: 306 751 4150 Mob: 306 201 7600
 Fax: 306 757 7171
 Email: dentrocarriersltd@gmail.com